

TÜRKİYE ATATÜRK DERGİSİ

T.C. nin Kuruluşunun 61.yılı münasebetiyle Büyük ATATÜRK
özel sayı

K. Atatürk

1881-1938

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği!

Birinci vazifen, Türk İstiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahili ve harici, bedhahların olacaktır. Bir gün, İstiklâl ve Cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhid edebilirler. Millet, fakrû zaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda, mevcuttur.

Kemal Atatürk

Türk GENÇLİĞİNİN ANDI

Türk gençliği olarak özgürlüğün, bağımsızlığın, egemenliğin, cumhuriyet ve devrimlerin qılmaz bekçileriyiz.

Her zaman, her yerde ve her durumda Atatürk ilke-
lerinden ayrılmıyacağımıza, çağdaş uygarlığı geçmek için
bütün zorlukları yeneceğimize, namus ve şeref sözü verir
kendimizi büyük Türk Ulusuna adanırız

Türkiye Atatürk Dergisi

TARİH - EDEBİYAT VE
TÜRK BÜYÜKLERİ
TÜRK KAHRAMANLARI DERGİSİ

Sahibi ve Başyazarı

TAHSİN UFUK

Yazı İşleri Müdürü

Yüksek Müh. SERVET EKİCİ

İdare ve Genel Yayın Müdürü

İBRAHİM ÖZEN İLHAN

**İDARİ BÜRO VE GENEL DAĞITIM
YERİ**

Yeni Çarşı Caddesi 59/2

Beyoğlu - İSTANBUL

TEL. : 359 75 55

DİZGİ - BASKI

ERLER MATBAASI

Beyoğlu - İST.

Yıl 3, Sayı : 17 - 18 - 19

EKİM - KASIM - ARALIK 1984

ABONE VE REKLAM TARİFEMİZ :

Yıllık Neşriyatlı Abone Bedeli :
25.000 TL.

Yıllık Kitap ilâveli Abo. Bed. :
10.000 TL.

Yıllık Abone Bedeli : 5.000 TL.
Arka Kapak Reklâm Çok Renkli :
100.000 TL.

Arka Kapak Reklâm Tek Renkli :
75.000 TL.

İç Kapaklar Çok Renkli Reklâm :
50.000 TL.

İç Kapaklar Tek Renkli Reklâm :
30.000 TL.

Tam Sayfa Reklâm Bedeli :
20.000 TL.

KAPAK KOMPOZİSYONU

Ressâm MURAT

ÖNEMLİ NOT :

- 1- Dergimizde yayınlanan yazılar kaynak gösterilmeden iktibas edilemez...
- 2- Dergimizdeki yayınlanan yazılardan imza sahipleri mesuldür...
- 3- Dergimiz Millîmahiyette yayınlanmakta olup; «Aboneler dışında» bilumum okullara ve halkımıza armağan edilmiştir...
- 4- BU DERGİ, BASIN YASASINA VE AHLAK KURALLARINA UYMAYI TAAHHÜT EDER!

T.A.D.

Sayın Okuyucularımız...

TAHSİN UFUK

— AZİZ VE MUHTEREM ASİL VE
BÜYÜK TÜRK MİLLETİ. —

T.C.'nin genç Türk Devletinin tarih olarak kuruluşunun, 61. yıldönümünü, 29 Ekim 1923, 29 Ekim 1984 Pazartesi günü, resmen idrak etmiş bulunuyoruz. 61. Yıl. Devlet ve Milletimize hayırlı olsun. Tüm Ulusça mutluyuz, bahtıyarız, coşkun bir sevinç içerisinde bayramımızı kutluyoruz. YAŞASIN TÜRKİYE CUMHURİYETİ, YAŞASIN BÜYÜK TÜRK MİLLETİ, VAROLSUN MİLLETİMİZ, KAHRAMAN BÜYÜK TÜRK ORDULARIMIZ... Kahrolsun düşmanlarımız... Bize bu günleri yaşatan, en başta Aziz ve Yüce Atamız, G. M. K. Atatürk olmak üzere, Millî stiklâl Savaşımızda kahramanca çarpışarak kanlarını akıtmış, bu mübarek Vatan uğruna seve - seve canlarını vermiş olan bütün şehitlerimizi, tüm gazilerimizi, Vatanımızın namus ve şerefine kurtarılmasında şeref payesine sahip bulunan emeği geçmiş, Subay, Erbaş ve Komutanlarımızı saygıyla anarız. Aziz şehitlerimizin ruhları şat mekânları cennet olsun diyerek, rahmetle yad edip, manevi huzurlarında ihtiramla eğiliyoruz... GENÇ DEVLETİMİZİ : KANLA - ŞANLA, İRFANLA KURDUK... Bükünü ölkemiz, (TÜRK YURDU), Millî egemenliğini kazanmasını milyonlarca Şehitlerimizin hayatlarını yitirmesi neticesi Cumhuriyet kurulmuştur... Kolay kurmadık... Ko-

lay Bulmadık... Kolay bir lokma olarak kimseye kaptırmayız... Bütün dünya kamuoyu, tüm insanlık bunu iyi bilmelidir... YURTTA SULH CİHANDA SULH, Millî parolamızdır... Bütün Dünya milletleriyle iyi geçinmek şiarımızdır... Dünya Sulhünün kaçınılmaz bekçisiyiz... «ASYA KITASıyla AVRUPA'YI BİRBİRİNE» bağlayan, deniz sularına sahip, bir ülke olarak, stratejik durumumuz itibarıyla dünyanın kilit noktasını teşkil ediyoruz... Ve bir Boğaz Köprüsüyüz... Batılı dostlarımız, ve Müttefikimiz dost Amerikan milletine, gelişen Dünya hadiseleri ışığında bunu bir defa daha hatırlatıyoruz. 50 milyon insan gücüne sahip, ORTADOĞU'NUN EN GÜÇLÜ DEVLETİ, Türkiye : Askeri gücüyle de, yine Ortadoğu ülkelerinin tümünün lideriyiz... Nato camiası içindeki varlığımız bunun bir kanıtıdır... Sırası gelmişken, şurasını iyi bilmelidirler ki, zaman - zaman komşumuz ve müttefikimiz, daha dün sayılabilecek kadar, «bir asır» öncekolemiz, YUNANİSTAN'la, Kıbrıs Milli Davamızda, aleyhimizde, menfi tutumlar olmuştur... Dost Amerika'yı daima hoş gördük... Bugün Dünyaca gelişen Ermeni davasında da, menfi tutumunu hiç de beğenmiyoruz... Biz Ermenilerle Doğu illerimizde, savaştık, onları mağlup ettik ve ölkemizden kendileri kaçmışlardır... KAT-

(Lütfen Sayfayı Çeviriniz)

LETMEDİK... Tarihi gerçek budur. T. C.'nin 61. Yılı münasebetiyle bir kez daha Dünya Milletlerini uyarıyoruz... Diplomatlarımıza yapılan menfur saldırılar, çağdışı insanlık haricidir... Türk'ün Manda Sabrı taşmaktadır... Bakarsınız ki... Nato'dan çekilebiliriz... Gerisini Amerika düşünsün... Şantaj yapmıyoruz... Avrupalı dostlar da bu son ihtarımızdan kendilerine ne demek istediğimizi gayet iyi anlamışlardır. Batı ile Doğu'nun hayatının bizim elimizde olduğunu unutuyorlar; zannımızca kanaatindeyiz... ASYA KITASIYLA AVRUPA KITASINI BİRBİRİNE BAĞLAMAMIZ NEDENİYLE... DÜNYANIN KİLİDİ BİZİZ...

Türkiye bütün dünyanın en hayati noktasında, güçlü devlettir... Türkiye Dünya milletlerinin kalbi ve ışığıdır... Dostlar... Şimdi çok iyi düşünerek menfi tavrınızı takınmaya devam ediniz. Ortak Pazar'a kabul edilip, edilmeyeceğimiz konusunda da, Yunanistan'ın fikrini almakta devam ediniz. Ne gariptir ki, varlığı bir hiç olan üçbeş milyon nüfusa sahip bir ülke için, onların fikirleri, onların görüşleri, onların tezleri benimsenmektedir... (Batı Irkçılık, Kafatasçılık), tutumuyla... (ORTAÇAĞIN KARANLIKLARINA TEKRAR DÖNMEKTEDİR...) Almanya'da çalışan işçilerimize yapılan haksızlıklar, yapılan binbir hakaret hazmedilecek gibi değildir! HÜLASA OLARAK NETİCE : Bütün Dünya'ya ilân ediyoruz... Türk - İslâm İmparator-

luğu Türkiye'nin liderliğinde, er geç de olsa bir gün kurulacaktır... Biz Türkler tarihten geldik, tarihe döneceğiz... Hür doğduk, hür öleceğiz. 6000 yıllık özgeçmişi bulunan Türk Milleti, dün tarihte en büyüktü. Bugün de en büyüktür... Ülkemizde, Komünizme, Emperyalizme, Faşizme, hele - hele sinsi ve maskeli çalışan ve dünya milletlerinin kanını içen, bütün dünyanın baş belası, SİYONİZME hiç yer yoktur... Kimsenin bir karış toprağında gözümlük yoktur... Kimsenin bize vereceği dış yardıma da... Biz kendi imkânlarımızla da kalkınmasını iyi biliriz... Batı'ya canım dedikçe, o bize canın çıksın diyor... Dostluğun da böylesini görmedik... Batı'dan tarihte bize ne hayır geldi de bugün gelecek... AMERİKA... Aklını başına topla... En kıymetli bir dostunu kaybetmek üzeresin... Reagan yönetimine, Ermeni davası için, Amerika Milli seçimleri dolayısıyla Ermenilere verdikleri tavizlerle, üç beş oy almak için, teessüf ederiz... Devamlı kalbimizi kırıyor-sunuz... Unutmasınlar ki bir zamanların Amerikası bizdik... Yani (OSMANLI İMPARATORLUĞU... Sizin isminiz daha yeni duyulmaktadır... Kendinizi dev aynasında görmekten, büyüklük kompleksine kapılmaktan lütfen imtina ediniz... Büyük yalnız Allah'tır... Tarihi hadiseleri saptırmadan, tarihin ışığında değerlendirmekte yarar ve fayda vardır... Ermeniler asırlarca ekme-

ğimizi yiyip Türk Bayrağının gölgesinde yaşadıkları halde... Düşman yurdumuzu işgal ettiğinde : Düşmanla birleştiler... Asıl Doğu'da toplu katliamı Türk'lere onlar, yapmışlardır... Yerli Rumlar da İstanbul'un işgâl edilmesinde, düşmanla işbirliği yapmışlardır... Açın tarihleri... 16 Türk Devletinin hayatını inceleyin... Biz ne zaman toplu bir katliam hangi millete hangi tarihte yapmışız da, Ermenilere yapalım... ONLARIN HÜLYALARI DOĞUDA BİR ERMENİ DEVLETİ KURABİLMEKTİR... Hodri meydan... Erkekseler görelim... Biz Türkiye'de yaşayan Ermenilerle kardeş gibi geçiniyoruz... Rumlarla da... Bugüne kadar ne bir haksızlık yaptık ne de burunlarını bile kanatmadık... TÜRK MİLLETİ ALÇAK DEĞİLDİR... Alçaklara da bundan böyle fazla taviz vermiyeceğiz... Mehmetçik ALLAH - ALLAH der, kükrerse arızın sarsılması demektir... Meydan sizindir, dilerseniz karşımıza çıkın... Kalles ve Adiler... Dişe, diş, göze göz... Nato'nun gölgesinde değiliz... Millî bütünlüğümüz ve varlığımız... KAHRAMAN TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİMİZİN ELİNDEDİR... Yaşasın Türkiye Cumhuriyeti... YAŞASIN KAHRAMAN BÜYÜK ORDULARIMIZ... Var olsun ULU Milletimiz... Kahrolsun düşmanlarımız... TANRI TÜRK'Ü KORUSUN...

Saygılarımızla.

TÜRKİYE ATATÜRK DERGİSİ

Abdullah Çakır
SHIPPING AGENCY

Telephone Office 12410
14020
21825
21826

Home: 13811
17621

GÜZEL HİSAR CAD. No. 24 TRABZON

Telex 83140 YÜZC TR

TÜRKİYE CUMHURİYETİ BÜYÜK ATATÜRK'ÜN ESERİDİR!...

Prof. Dr. Sermet ERGÜN

ATATÜRK;

V atanperverliği cesareti, zekâsı, dürüstlüğü için münakaşa adılmıyen tek kahramandır.

Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu ve bütün dünyanın takdir ettiği, tarihin ender yetiştirdiği büyük bir kumandandır.

«BENİM NAÇİZ VÜCUDUM ELBET BİR GÜN TOPRAK OLACAKTIR. FAKAT TÜRKİYE CUMHURİYETİ EBEDİYETE KADAR YAŞAYACAKTIR.»

Bugünkü Türkiye :Onun Milletine çalışmaları nın, cesaretinin hediyesidir... Bizler onun mirasçılar ıyız.

Atatürk yardım görmeden okumuş kendisini yetiştirmiş ve çetin savaşlar neticesi yurdu, iç ve dış düşmanlardan kurtarmış, Türkiye'yi medenî ve itibarlı millet yapmak için gerekli inkılâpları yapmış mür, şerefli bir Türkiye kurmuş ve milletin kendisine verdiği «Atatürk» adını tarihe altın harflerle yazdırtmıştır.

Osmanlı Devletinin Adriyatik kıyılarından Mısır Körfezine ve bütün Arabistan'ın içinde bulunduğu muazzam ülkeden sonra Ana Vatanı da düşmanların istilâ ettiği ve güzel İzmir'i kölemiz olan bir milletin işgal ettiği bir zamanda millet için, vatan için Padişah Yaverliğini bırakarak ilk önce atılanların başında önder ve rehber Mustafa Kemal olmuştur...

Vatanı kurtardıktan sonra da ölünceye kadar millet hizmetinde kendisine bir servet yapmadan çalışmış, mütevazi bir hayat sürmüş ve milletin kendisine verdiği hediyeleri yine Dil Tarih Kurumu'na do layısıyla millete bırakmıştır.

Bugünkü büyük fabrikalar Sümerbank, Etibank, İş Bankası gibi bir çok tesisleri kurdurmuş. Ziraat Bankası gibi tesisleri geliştirmiş devleti, millete sevdiren ve modern bir Türkiye kurulması için ne lâzımsa yapmış, yanık bir yurt üzerinde kurulan vatanın asıl temelleri yalnız Atatürk devrinde atılmıştır. Ondan sonra ise yalnız ilâvelerle uğraşmaktadır.

Denizlerde Türk teknesi, yollarda Türk rayı, yabancı sermayenin def'i kapitilasyonların kaldırılması ve nihayet bir milletin kıyafetini değiştirmek işlerini Atatürk başarmıştır.

Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa (Herkim İstanbul'u alırsa Cennet mekân olacak) demiş Fatih Sultan Mehmet bu vasiyeti yerine getirdi... Fakat 477 yıl sonra kâfir orduları tekrar İstanbul'u

almakla Peygamberimizin sözünü yeniden yerine getirilmesi Müslümanlara vazife oldu. Atatürk yalnız İstanbul'u değil, Trakya ve Anadolu'yu da düşmandan kurtarıp çan seslerini susturan ve yeniden ezan seslerini göklere yükselten ve bütün dünyaya Türk'ü yeniden tanıtan adamdır!...

Atatürk, Fatih Sultan Mehmed'in malik olduğu imkânlardan da mahrum olarak her sahada büyük bir zafer kazandığına göre elbet de Peygamber'in şefaatine nail olmuş o da cennet mekân olmuştur.

Atatürk'ü inkâr eden ve takdir etmiyenin asil kâından Türklüğünden ve ahlâkından şüphe etmek lâzımdır.

Çünkü, Atatürk;

BENİM NAÇİZ VÜCUDUM ELBET BİR GÜN TOPRAK OLACAKTIR. FAKAT TÜRKİYE CUMHURİYETİ EBEDİYETE KADAR YAŞAYACAKTIR.

Buna inanıyoruz. ATA'yı minnetle anıyoruz.

ATA'yı daima seveceğiz ve izinden, yolundan ayrılmayacağız. Her Cumhuriyet Bayramında, her ölüm yıldönümünde değil, her fırsatta inkılâplarını muhafaza edeceğimize ant içiyoruz ATAM!

AZİZ VE KUTSAL KABRİNDE RAHAT UYU ATAM.

SER
TÜRİSTİK TESİSLERİ VE GIDA
MADELERİ TİCARET LMT. ŞTİ.

Hüseyin Erdoğan

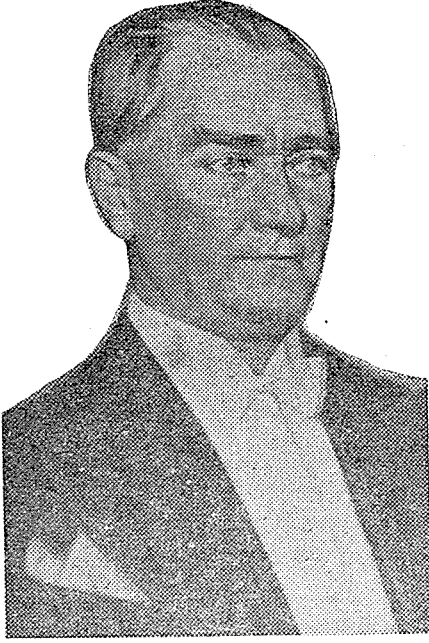
Valikonağı Cad. No. 30/1
Nişantaşı - İSTANBUL

☎ ; 148 66 52

Cumhuriyetin Güvencesi ; Ordumuz...

TURHAN OLCAYTU

Em. Tümg. T.K. Kuvvetlerini Güç.
Vakfı Genel Müdürü

**ORDU, ATATÜRKÇÜLÜĞÜN
FELSEMESİNİ TEMELDEN
KAVRAMIŞTIR VE ATATÜRK'LE
ADETA BÜTÜNLEŞMİŞTİR.
ATATÜRK, DIŞA BAĞIMLI
ORDULARIN SAVAŞ GÜCÜNE
İNANMAZDI. ULUSAL HARP
SANAYİİMİZ GELİŞTİKÇE,
ULUSAL GÜVENCEMİZ DE
ARTACAKTIR. TÜRK KARA,
HAVA, DENİZ VE JANDARMA
GÜÇLERİ, BUGÜN, ÜLKEYİ VE
ULUSU TÜM
DÜŞMANLIKLARDAN
KORUYACAK NİTELİKLERE
SAHIPTIR.**

«Zaferleri ve mazisi insanlık ta-
rihi ile başlayan, her zaman zaferle-
ber beraber medeniyet nurlarını
taşıyan kahraman Türk Ordusu.»
Kemal ATATÜRK

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Baş-
komutanlığı görevini T.B.M.M.
adına Cumhurbaşkanı temsil
eder. Silahlı Kuvvetlerimizin kulla-
nılmasına ve Genel kurmay Başka-
nının atanmasına karar verme yet-
kisi de, Cumhurbaşkanıya aittir.

4 Ocak 1961'de kabul edilen bir
kanunla Türk Ordusunun genel adı
«Türk Silahlı Kuvvetler» olarak be-
lirtilmiştir. Türk Silahlı Kuvvetleri'-
nin tamamı için «Ordu» sözü de
kullanılır.

Türk Silahlı Kuvvetleri Kara, De-
niz, Hava ve Jandarma Kuvvetle-
ri'nden oluşur. Vatan ve millet dış
düşmanlara; Cumhuriyeti ve Ana-
yasa'yı iç tehlikelere karşı korumak,
gözetmek ve kollamakla görevli-
dir.

Türk Ordusu dünyanın en çok
savaş yapan ordularından biri ola-
rak bütün kuşaklara öğünç ve güç
kaynağı olacak zengin bir tarihi
geçmiş ve şanlı kahramanlık men-
kıbelerine sahiptir. Kökünü tarihin
derinliklerinden alan ve çok geniş
bir kültür antropolojisine sahip bu-
lunan «Türk Ordusu» bütün tarihi
boyunca Türk Milletinin yaşama
kabiliyetinin iki kelime ile ifadesi
olmuştur.

Türk Ordusunun binlerce yılda
oluşan kültür birikimini en iyi de-
ğerlendiren Atatürk olmuş ve Or-
dumuzu, kurduğu Cumhuriyetin bir
teminatı olarak görmüş, Ordumuz
öyle eğitilmiş ve öyle yetiştirilmiş-
tir. Bunun içindir ki, Türk Ordusu
Atatürkçülüğün temel felsefesini
onun inkılâp ilkelerinin özünü çok
derinden kavrayarak onun kurdu-
ğu Cumhuriyeti kollayıp korurken,
Atatürk'le adeta bütünleşen bir
sosyal kesimimizi oluşturmuştur.

TÜRK KARA KUVVETLERİ

Istiklâl Savaşından zaferle çı-
kan Türk Ordusu kesin barı-
şa ulaştıktan ve 23 Temmuz
1923'te Lozan Antlaşması imzalan-
dıktan sonra barış durumuna ve
şartlarına uygun konuş ve kurulu-
şa 5 Ağustos 1923'ten itibaren ge-
çilmeye başlanmıştır. Daha sonra-
ki yıllarda bu konuş ve kuruluş, gü-
nün ihtiyaçlarına göre birçok de-
ğişikliklere uğratarak devam ettiril-
miştir.

Ordumuz, Kurtuluş Savaşı'nı bü-
yük bir zaferle bitirmiş olmasına
rağmen; insan ve malzeme zayı-
tını hızla tamamlayarak geleceğin
savaşlarına göre yeniden hazırlan-
ması, modern silah, araç ve gereç-

lerle donatılması, sefer stoklarının hazırlanması gerekiyordu. Bu ise, o günkü mali ve ekonomik durum içerisinde pek kolay bir iş değildi. Devletimizin ekonomik gücü arttıkça Ordumuzun geliştirilmesi de o tempoya uygun olarak hızlandırılacaktı. Bunun için harp sanayiinin kurulması gerekiyordu.

Atatürk, harp sanayiinin ülke sanayiinden soyutlanmayacağını çok iyi biliyordu. Ancak, o dönemde elle tutulur ne ülke sanayii ve ne de harp sanayiinden söz etmek mümkün değildi. Ama, bu sanayi kurulmalıydı. Başlangıçta elde mevcut mali imkânlar ölçüsünde dış ülkelerden bazı motorlu ve zırhlı araçlar, ağır ve hafif silahlar alınma yoluna gidilmiştir.

1923'te Cumhuriyetin hemen başlangıcında Ordunun eğitimine yeniden hız verilmiş, çıkılan savaştan elde edilen derslere göre yeniden hazırlanan çeşitli talimnameler, yönetmelikler ve tarifnameler orduya dağıtılmıştır. Kara Harp Okulu ve Harp Akademileri günün gereklerine göre yeniden açılmış, Topçu, Piyade, Muhabere, İstihkâm, Levazım vs. meslek okulları kurulmaya başlanmış, savaş nedeniyle öğrenimlerini yarıda kesip cepheye koşan subayların noksan öğrenimleri tamamlanmış, subaylar yurt içinde ve dışında çeşitli kurslara gönderilerek askeri bilgi ve genel kültür düzeyleri yükseltilmiştir.

Bugün Türk Kara Kuvvetleri büyük milletimizin kendisine vereceği her türlü görevi başarı ile yapabilecek nitelikte ve yetenekte Piyade, Zırhlı, Mekanize, Komando, Hava İndirme ve uçar birlikleriyle yurt savunmasına hazırdır.

TÜRK HAVA KUVVETLERİ

Kurtuluş Savaşı'na başladığımız zaman Birinci Dünya Savaşı'ndan arta kalan hurda uçaklar Konya tamirhanesinde yenilenerek Kuvaî Havaîye Şubesi emrine verilmiş, toplam personeli 40 kişiden oluşan pilot, râsî, makinist ve idareciler yoktan var ettikleri bu hava kuvveti ile Garp

Cephesinin emrinde görev yapmışlardır.

Bu tek kişilik av uçakları imkânsızlık nedeniyle hem keşif ve hem de bombardıman görevlerinde kullanılmış ve yıllar sonra İkinci Dünya Savaşı'nda kullanılan av bombardıman ve keşif havacılığı konularında Türk Havacıları önderlik etmiştir.

Atatürk, devletimizin varlığını koruyabilmek için güçlü bir hava kuvvetine sahip bulunmanın şart olduğunu o günlerde görmüş, direktiflerini vermiş ve gelişmeleri çok yakından izleyerek Hava Kuvvetini teşkilat ve donatım bakımından çağdaşlaştıracak tedbirleri almıştır. Bu işe öncelikle eğitim kuruluşlarından başlanmış, 1924 yılında Yeşilköy'de bir «Tayyare Makinist Okulu» açılmış, Gaziemir'de bulunan Hava Okulu, 1928'de Eskişehir'e getirilmiş, 1951'de Eskişehir'de Hava Harp Okulu açılmış ve daha sonra İstanbul'a nakledilmiştir.

İkinci Dünya Savaşı öncesinde Türk Hava Kuvvetleri Balkan ülkeleri arasında en güçlü düzeye çıkarılmıştır.

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞINDAN SONRA HAVACILIĞIMIZ

Ekonomik sıkıntılara rağmen Hava Kuvvetlerimizin geliştirilmesine devam edilmiş, İngiltere'den alınan yeni uçaklar, radar sistemleri ve elektronik cihazlarla Hava Kuvvetlerimiz daha da güçlü hale getirilmiştir. Bu dönemde üstün nitelikli uçaklarla donatılan Hava Kuvvetlerimizin pilotları ve teknik personelinin yurt dışında eğitimleri devam etmiş ve yurt içinde çeşitli Hava Eğitim Merkezleri kurulmuştur. Bu arada Atatürk tarafından kurulan «Türk Kuşu» (Türk Hava Kurumu) Askeri havacılığımızı desteklemiştir.

Son yıllarda uçak yapımına hazırlık olmak üzere 1970'de Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı kurulmuş ve bu arada Eskişehir ve Kayseri'deki ikmal ve bakım tesisleri geliştirilerek uçak ve aksesuarlarının revizyonu (yenile-

tirilmesi) çok ileri bir düzeye ulaştırılmıştır.

1983 yılı, Türkiye'de Savaş Uçak Sanayii'nin kurulması yönünde yoğun çalışmalarla geçmiş ve Türk pilotları kendi uçaklarıyla Türk semalarına çıkacakları günün heyecanını yaşamaya başlamışlardır.

TÜRK JANDARMASI

Birinci Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı dönemi Türk jandarmasının, bütün cephe-lerde menkıbeler yarattığı dönemler olmuştur.

Cumhuriyetten sonra 1924 yılında Jandarma Subay ve Astsubay Okulları İzmit'te yeniden açılmış, 8 ilimizde «Efradı Cedide» (Yeni Erat Okulları) faaliyete geçirilmiştir.

Kurulan yeni teşkilattan «Sabit Jandarma», «Mıntıka Müfettişlikleri» ve «İl Jandarma K.lıkları» kurulmuştur.

1930-1935 yıllarında Jandarma Teşkilatı, sınır koruma görevlerini Kara Kuvvetine devretmiş bir kısım birliklerini Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı emrine vermiştir. Ayrıca güvenlik hizmetleri için «Seyyar Jandarma Alayları» kurulmuştur.

1935 yılında jandarma subayları Kara Harp Okulu'nda yetiştirilmeye başlanmış ve mesleki ihtisaslarını Jandarma Subay Okullarında tamamlamışlardır.

Bugün uygulanan son teşkilata göre Seyyar ve Sabit Jandarma Birlikleri ile İl Jandarma Alay Komutanlıkları bulunmaktadır.

Jandarma Genel Komutanlığı'na bağlı olan bütün Jandarma Birlik ve Okulları ile Eğitim Merkezleri 1952 yılından itibaren modernize edilmeye başlanmış ve bugün iftihar edilecek üstün bir düzeye getirilmiştir.

NATO'YA GİRİLDİKTEN SONRA

Şubat 1952'de Türkiye'nin NATO'ya girişi, milletimizin hür iradesiyle gerçekleşmiştir. Türkiye'nin NATO'ya girişi, Ba-
(Lütfen Sayfayı Çeviriniz)

tı ülkeleriyle askeri ve siyasi bir ittifak olduğu kadar Batıyla ekonomik, politik ve kültürel bağlarımızın genişleyerek güçlenmesine ve ülkemizin Batı tipi demokratikleşme sürecine girmesine de etkili olmuştur.

NATO İttifakı dolayısıyla milyarlarca dolarlık modern silah araç ve gereç yardımı alınmış ve keza ekonomik yardımlar sağlanmıştır. NATO'ya girişimizden yıllarca önce başlayan yardımlar 1952'den sonra daha da hızlanmış Kara Kuvvetlerimiz o yılların en modern silahlarıyla donatılmıştır.

Deniz Kuvvetlerimizde ömrünü tamamlayan gemiler, daha modernleriyle değiştirilmiş, vurucu gücü artırılmıştır.

Hava Kuvvetlerimiz, yüksek performanslı uçaklarla donatılmış, bunların revizyonunu (yenileştirilmesini) yapacak fabrikalar kurulmuş, yurt çapında geniş bir hava ikaz ve alarm düzeniyle, füze esasına dayalı hava savunma sistemi faaliyete geçirilmiştir.

Bu Amerikan yardımlarına daha sonraki yıllarda NATO'nun gelişmiş devletlerinin çeşitli destekleri de eklenmiş ve bugün NATO çerçevesinde müşterek savunma sanayi tesislerinin ortaklaşa kurulması aşamasına gelinmiştir.

Ülkemiz bir saldırıya uğrayacak olursa, çok kısa sürede seferber edilecek olan ve bütün yurt sahına yayılmış bulunan bölge koruma, kıyı koruma birlikleri ve avcı birliklerimiz ile derhal bütünleşecek olan Kara Kuvvetlerimiz, bu mütecavize; bir arı kovanına girmişçesine her yandan saldırarak vatanın harimiisemetinde boğup yok edecek güçtedir. Ordumuz bu gücü ile yurttaki sulhun teminatı ve cihanda sulhun önemli bir unsurudur.

ATATÜRK DÖNEMİNDE MİLLİ HARP SANAYİİNİN KURULUŞU

Silah ve teçhizat bakımından dışa bağımlı olan orduların savaşta karşılaştıkları sıkıntı-

ları yıllardan beri yaşayan Atatürk, yurt içinde harp sanayiini kurmak üzere ilk direktiflerini verdi. Bunun üzerine 1925 - 1932 yıllarında Kırıkkale'de harp sanayiinin ilk fabrikaları kurularak üretime geçirildi. Ankara'da silah, teçhizat ve cephanesi üretilmiş bazı yan tesisler kuruldu.

Bu fabrikalarımızda ordunun birçok hattâ Türk tipi havan topları bazı ülkelere ihraç bile edilmiştir.

Buna paralel olarak Kayseri'de kurulan uçak fabrikası 1928'de ilk ürününü vermiş ve burada yapılan uçak gövdeleri batı ülkelerine ihraç edilmiştir.

Deniz Kuvvetlerimiz için Gölçük Türk tankeri 1938'de denize indirilmiştir. Daha sonraki yıllarda Gölçük Tersanesi faaliyete geçirilmiş ve ilk ve diğer tersanelerimiz iftihar edilecek bir düzeye ulaşmışlardır.

İkinci Dünya Savaşı'na giren Türk Ordusunun gaz maskesi dahil hafif silahların çoğunluğu, bir kısım ağır silahlar, tank mayınları, top namluları, tanksavar topları ve Ordumuzun bütün mühimmatı Kırıkkale Fabrikalarımızın üretimi ile karşılanmıştır.

1950 yılında Amerikan Marshall yardımının da giderek artması sonucu olarak bu çok değerli silah fabrikalarımız söndürülmüş ve o zaman çıkarılan bir kanunla bu tesisler «Askeri Fabrikalar Genel Müdürlüğünün» teşkilatından çıkarılarak «Makina Kimya Endüstrisi Kurumu» adı ile, İktisadi Devlet Teşekkülleri arasına alınmıştır. Böylece İkinci Dünya Savaşı'nda ülkemizin tarafsızlığının; sağlanmasında önemli bir dayanak noktamız olan ve binbir emekle kurulan ve herbiri kendi üretim dalından çağın teknolojisine göre üretim yapan 14 adet çeşitli harp sanayii fabrikamızın üretim konuları değiştirilerek sivil ihtiyaçlara yönelik üretime başlatılmışlardır.

26 Ağustos 1974 tarihinde kurulan Türk Kara Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı vatandaşlarımızdan

sağladığı bağışları savunma sanayii alanına hızla aktararak yatırımlara dönüştürülmüş ve kurulduğundan bu yana ASELAN (Askeri Elektronik Teçhizat Fabrikası), ASPİLSAN (Askeri Pil Fabrikası), Balıkesir'de JENERATÖR FABRİKASI (İŞBİR Elektrik Sanayi A.Ş.). Köyceğiz'de KÖYTAŞ ve Sivas'ta SİDAŞ olmak üzere 5 tesisin kurulmasına önderlik etmiş ve katkıda bulunmuştur. OTOMARSAN A.Ş.'nin yeniden düzenlenmesi döneminde bu şirkete de katılarak Askeri Motorlu araçların üretilmesi konusunda başlatılan çalışmalar devam etmektedir.

TÜRK DENİZ KUVVETLERİ

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra bütün savaş gemilerimiz İstanbul'un işgali ile birlikte Haliç'e alınarak enterne edilmiştir. O sırada Karadeniz'de karakol görevinde bulunan Preveze ve Aydın Reis gambotları Milli Kuvvetlerimize katıldığı için kurtulmuşlardır. Kurtuluş Savaşı sırasında Milli Kuvvetlerin el koyduğu ve ayrıca çeşitli yollardan sağlanan küçüklü büyüklü teknelerden oluşan deniz filosumuz, kurulan silahlı ablukaya rağmen, kahraman denizcilerimizin yönetiminde büyük tehlikeleri göze alarak zaferin kazanılmasında önemli rol oynamış ve Anadolu'ya 220.000 ton silah vel cephane taşımıştır.

Lozan'dan sonra : Haliç'te bekletilen işe yarar gemiler harekete geçirilmiş ve 1924 yılında Atatürk, Mudanya Limanı'ndan Hamidiye Kruvazörü ile Karadeniz gezisine çıkmıştır. Bu arada deniz sorunlarını yakından inceleme fırsatını bulmuş ve 30 Aralık 1924 günü «Bahriye Bakanlığı» kurulmuştur. Genkur. Bşk.'liğine da Bahriye Kurmay Bşk.'liği eklenmiştir.)

1927'de Habriye Bakanlığı kaldırılmış MSB.'liği müsteşarlığına bağlı olarak «Deniz Müsteşarlığı» kurulmuştur. Bu teşkilat daha sonra «Deniz Müşavirliği» adı ile Kenkur. 2. Başkanlığına bağlanmış daha sonra da «Deniz Kurmay Başkanlığı» haline getirilmiştir. 1949 yılın-

ATATÜRK'ÜN İKİ ÖGESİ

Prof. Dr. Bedia AKARSU

ATATÜRK'ün dünya görüşünün iki ögesi var; Ulusallık ve evrensellik. İlk bakışta birbirinin karşısında gibi görünen bu iki ögenin Atatürk'ün düşüncesinde nasıl bir bütünselliğe eriştiğini görebilmek için O'nun düşüncelerinin temel çizgilerine bir göz atmamız gerekecek. Onun devriminin temelinde herşeyden önce bağımsızlık ve özgürlük vardır: Kişisel ve toplumsal bağımsızlık ve özgürlük. İşgal altında bulunan yurdunu yabancı boyunduruğundan kurtarıp ulusal bağımsızlığı sağladıktan sonra yaptığı ilk iş toplumun yapısını değiştirerek halk egemenliğine dayalı Cumhuriyet düzenini kurmak olur. Devrimler birbirini izler. Hukuk düzenini değiştirmesi, vicdan özgürlüğünü sağlayan ve eğitim sistemimizi kökten değiştiren laik düzeni kurması, «düşüncede devrim»'i gerçekleştirecek yeni bir eğitim sistemi getirmesi, kadına verilen haklarla eşitliği sağlaması, ekonomi alanında yeni bir sistem geliştirmesi, dil ve tarih tezleriyle de Türk dilinin bağımsızlığını, Türk ulusunun dünya ulusları arasındaki yerini belirlemeye çalışması en önemli yeri tutar bu devrimlerde. Bütün bunları gerçekleştirmedeki amacı da: Türk ulusunu çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırmak, giderek onu aşmaktır. «Çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkacağız» diyordu Atatürk.

«Egemenlik kayıtsız koşulsuz ulusundur» diyen ve ulusunu çağdaş toplumlar arasına katmak, onların üstüne çıkarmak isteyen Atatürk, ulus olmanın ilk koşulunun dil ve tarihten geçtiğini biliyordu. Çağdaş bir ulus olmak çağdaş kültüre katkıda bulunmakla olabilirdi ancak. Dil ve tarih bilinci ile kendi dilini geliştiremeyen ve kendi tarihine yönelemeyen

bir ulus kendi içinden bir kültür de yaratamazdı. Kendi içinden bir kültür geliştirebilmesi kendi dilini kendi kaynaklarına dayanarak geliştirmesiyle olanaklıydı. Atatürk'ün Batı kültürüne yönelirken gözönünde tuttuğu Kültürün en yüksek düzeye eriştiği batılı toplumlara temel ve o kültür düzeyinin böylece üstüne çıkmaktı. Daha önce «Batılılaşma aşamasında Söylev» yazımında (Türk Dili Söylev özel sayısı - 1977) belirttiğim gibi Atatürk emperyalist «resmi Avrupa» bir-birinden kesin olarak ayırmıştır. Yönelindiği de işte bu uygar Batı idi, batılı düşüncenin temelleri, kaynakları ve Batıya temel olan düşünüş biçimi idi. O da aklın kılavuzluğunda bilimsel düşünmüştür.

Atatürk tek bir uygarlık olduğuna ve buna da ancak doğa ve insan bilimleriyle varılacağına inanıyordu. Bugün Atatürk'ün batılı düşünürlerin de dikkatini çeken ve üzerinde durulan tarih tezi de «tek uygarlık, tek kültür» düşüncesine dayanır. Atatürk bir yandan Türk Ulusunda dil ve tarih bilincinin uyanmasını, Türk Ulusunun üzerinde yaşadığı toprakların da tarihine sahip çıkmasını ulusun kültürünü eleştirebilmesi için de dilini zenginleştirmesini istiyordu. Ancak bu yolla dünya kültürüne de katkıda bulunabilecek bir ulus olabileceğimizi biliyordu. Dil ve tarihe böylesine önem vermesi de bundandı. Nitekim 1931'de Türk Tarihi Kurumunu, 1932'de Türk Dili Kurumunu, 1936'da Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesini kurmuş, ölümünden kısa bir süre önce de bütün mal varlığını Türk Tarih ve Türk Dil Kurumlarına paylaştırarak bırakmıştı.

Atatürk ulusunun kalkınmasını isteyen bir ulusçu idi. Bunda hiç kuşku yok. Ama O'nun ulusçuluğu bencil bir ulusçuluk da değildi. Bütün insanlığı düşünen, insanlık içinde kendi ulusu kadar başka ulusların da hakkını tanıyan bir ulusçu idi.

da Silahlı Kuvvetlerimizin yeniden teşkilatlanması sırasında Deniz Kuvvetleri Komutanlığı olarak bugünkü teşkilatına kavuşmuştur.

1924'ten itibaren Deniz Kuvvetleri modern gemilerle donatılarak yeniden kurulmaya başlanmış, denizcilik okullarımız modernize edilerek Deniz Lisesi. Deniz Astsubay Ortaokulu ve Deniz Harp Okulu, çağın ihtiyaçlarına göre yeniden açılmıştır.

İlk aşamada işe yarar eski gemiler onararak çeşitli tip ve tonajda 7 gemilik bzir donanma kurulmuştur. Hollanda'da yaptırılan I'inci ve II'inci İnönü Denizaltıları Cumhuriyetimizin donanmaya ilk armağanlarıdır. Daha sonraki yıl-

larda İtalya'dan 4 muhrip, iki denizaltı, 3 hücumbotu, İspanya'dan Alman yapısı bir denizaltı satın alınmış ve onarımı tamamlanan Yavuz Kruvazörü ile birlikte 1930 yılına girildiğinde küçük, fakat modern deniz filomuz olmuştur.

1938'de İngiltere'ye 4 muhrip, 4 denizaltı, 2 mayın gemisi, 12 araba vapuru ve diğer yardımcı gemiler yaptırılmıştır. İkinci Dünya Savaşı içinde İngiltere'den alınan avcı botları, liman savunma botları, mayın arama tarama gemileriyle biri Almanya'da, ikisi Taşkızak Tersanesi'nde Almanlarla birlikte yapılan 3 denizaltı ile donanmamız güçlenmiş ve Akdeniz'de hatırı sayılır bir güç haline gelmiştir.

Gölcük Tersanesi'nde ve diğerlerinde bugüne kadar onbinlerce tonluk birçok savaş teknesi yapılmıştır. 1965'ten itibaren donanmamızın güçlenmesine «Donanma Cemiyeti» yardımcı olmuş, bu cemiyet 1972'de Türk Donanma Vakfı ve 1982'de de «Türk Deniz Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı» adını alarak Deniz Kuvvetlerimize yardımlarını sürdürülmüştür.

Bugün Deniz Kuvvetlerimiz su üstü ve sualtı vurucu gücüyle Anfi-bi Kuvvetleri, Deniz Piyadeleri ve Deniz Hava Birlikleriyle denizlerde milli menfaat ve alâkalarımızı koruyacak bir düzeyde Silahlı Kuvvetlerimiz içerisinde seçkin yerini almıştır.

Kalkınmada Yatırım Politikası

Prof. Dr. Tefik TATAR

Ülkemizde ekonomik gelişme çizgisi incelendiğinde kısa periyotlarla hızlı gelişmeler kaydedilmiş ve hemen arkasından depresyon dönemlerine düşülmüştür. Normal sayılmayan bu keskin dalgalanmalar, gel-git olayı gibi vatandaşlara müsbet dönemlerde ekonomik değerler kazandırmış, kriz dönemlerinde ise elde edilen bu değerleri alıp götürmüştür. Bu durumun temelinde yatan aksamaların sebeplerini teşhis etmek, buna göre ekonomik geleceği il ilgili isabetli kararlar ve tedbirler almak gerekir.

Ekonominin içinde bulunduğu sıkıntıları gidermek ve nisbeten ekonomik bir refah sağlamak için atılacak ilk adım yatırımdır. Ülke ekonomisinde yatırımlar gerçekleştirilmeden diğer tedbirlerin etkilerini artırmak ve devam ettirmek mümkün değildir. Bundan dolayı yatırım karar ve uygulamalarına öncelikle geçilmesi gerekir. Gecikilmesi halinde kalkınma yükü bir nevi katlanacaktır. Zira bir yandan ekonomik düşüşü telafi etmek diğer yandan normal bir kalkınma hızını sağlamak için ekonomik kaynak ve tedbirler yetersiz kalabilir.

NEDEN YATIRIM

Genelde her ülkenin kalkınma sisteminin dayandığı ve ağırlık kazandığı bir gelişme alanı mevcuttur. Bu alandaki manivela dönebildiği oranda kalkınma hızlanır ve ekonomi nefes almaya başlar. Örnek olarak bazı ülkelerin kalkınmasının ağırlık noktasını turizme, bir kısmı milletlerarası taşımacılık ve ticarete, hatta bazıları da yeraltı kaynaklarına dayandırdıklarını gösterebiliriz. Bu örnekleri daha da artırmak mümkündür.

Ülkemiz açısından konu ele alındığında akla gelebilecek ilk soru-

kalkınmamızda ağırlık noktası neye dayanmaktadır; ve nasıl seçilmiştir? Ülkemiz ekonomik kalkınma politikasında ana hedef olarak sanayileşme yatırımları seçilmiştir. Özellikle yurt içinde endüstri ve tarım sektörlerindeki yatırım manivelası dönebildiği oranda kalkınma hızı sağlanmış ve dar boğazlar geçilmiştir. Esasen bu tip bir ekonomik gelişme sistemi klasik, ağır ve külfetli bir sistemdir. Buna karşılık sağlam, devamlı ve güvenli olduğu da muhakkaktır. Nitekim kaydedilen gelişmeler ve 1950'den bu yana gerçekleştirilen büyük yatırımlar seçilen bu stratejinin eseridir.

Seçilen bu kalkınma modeline göre ekonomik sıkıntı ve darboğazları geride bırakacak en önemli uygulama yatırım, üretim ve istihdam kombinezonunun rasyonel kurulması ve işlerlik kazanmasıdır. Ancak uygulanan bu sistemin yatırım ve üretimin darboğazlara neden olan yönlerinin düzeltilmesi cihetine gidilmelidir.

Ekonomide yatırım ve üretim çizgileri incelendiğinde düşündürücü bir tablo ortaya çıkmaktadır. Yatırımların hız kazandığı dönemlerde ekonomide bir gelişme ve canlanma görülmektedir. Bunun aksine yatırımların yavaşladığı ve tamamlanan yatırımların üretime geçiş dönemlerinde darboğazlar devri başlıyor. Bu durumu ekonominin belirli dönemlerinde görmek mümkündür. Örnek olarak son yılların ekonomik seyri ele alındığında 1978'den başlayarak sabit yatırımların gayrisafi milli hasıla içindeki oranlarının (1978 yılı % 22,3 - 1979 yılı % 21,6 - 1983 yılı % 18,5) periyodik olarak düştüğü görülür. Dikkat edilirse ekonomik sıkıntılar yatırım düşüşleri ile ters orantılıdır.

Yıllar itibariyle yapılan yatırımların üretime geçişi nisbi bir gelişme ve refah sağlaması gerekirken bunun aksine üretim dar boğazları, düşük kapasite ve enflasyonist akımlar baş göstermiştir. Yatırım ve üretim açısından bunun başlıca sebeplerini şöyle sıralamak mümkündür :

1 — Yapılan yatırımların üretim girdilerinin bir çoğu dış ülkelerden sağlanmaktadır. Döviz ihtiyacının karşılanamadığı dönemlerde karaborsa piyasası ortaya çıkmakta bunun sonucu baş vurulan devalüasyon kararları iç piyasa fiyatlarına hızla yansıdığından ekonomi dar boğazlara sürüklenmektedir.

2 — Yatırım ve üretim dönemlerinde ölçüleri aşan kredili sermaye yüksek oranda kullanılmaktadır. Bu sermayenin taksit ve faizlerinin ödenmesi ancak yüksek fiyat ve kâr politikası ile mümkündür. Bu politikayı uygulayan kuruluşların yaşama şansları iki ortamın varlığına bağlıdır. Birincisi monopol ve oligopol bir piyasa tutmak ve bu piyasada isteğe göre fiyat veya üretimi ayarlamaktır. İkincisi ise devalüasyon kararlarının getirdiği sun'i değer artışları ile enflasyonun sebep olduğu yüksek fiyatlardan faydalanmaktır.

3 — Yatırımların tamamlanması ve üretime geçişi planlanan süreyi çok aşmakta ve hatta bu durum alışkanlık haline gelmiş bulunmaktadır. Yatırım, zaman ölçüleri içerisinde teknik ve ekonomik disiplin kurallarına göre fayda sağlayabilir. Aksi halde ekonomiye getireceği yüksek maliyet ve fiyatla enflasyondur.

4 — Teknik, ekonomik ve mali tedbirler yeterince uygulanmadığından maliyetler düşürülememekte

ve fiyatlar yüksek tutulmaktadır. Sonuç olarak piyasada talep düşmekte ve mali sıkıntılar başlamak-
tadır.

NASIL YATIRIM

Ülkenin içinde bulunduğu ekono-
mik problemlere göre yatırım he-
defleri tespit edilmeli ve yatırım
tipleri seçilmelidir. Modelin hazırlan-
masında işsizliğin giderilmesi,
bölgeler arasındaki ekonomik den-
genin sağlanması ve ihracatın artırılması gibi temel hedefler gözö-
nüne alınmalıdır.

Beş yıllık plan stratejisi incelen-
diğinde beş yılda gelir artırıcı yatırı-
m tutarı 14.400 milyar TL'dir. Bu
miktarın artış hızı % 6,3 tespit edil-
en GSMH içindeki oranı % 22 ci-
varında olduğu söylenebilir. Esa-
sen bu oran önceki dönemlerin yatırı-
m hedeflerinin gerisinde kalmak-
tadır. Bununla beraber önemli olan
hedeflerin yüksek tutulması değil
gerçekleştirilebilir seviyede tespit
edilmesidir. Şunu da belirtmek ge-
reki ki 5'inci beş yıllık plan döne-
mindeki yatırım oranı kabul edilen
müsbet ve iyimser hedefler içeri-
sinde mütevazı kalmaktadır.

Yatırım modelinin hazırlanması
ve uygulanmasında şu önemli ted-
bir ve hedefler gözönüne alınma-
lıdır.

— İşgücü yoğun, üretim girdileri
yerli olan küçük ve orta boy işlet-

me tiplerinin yatırımlarına öncelik
verilmelidir. Bu tip yatırımlar işsiz-
liğin yoğunlaştığı, gelişmemiş ve
alt yapısı zayıf bölgelere tezelden
kaydırılmalıdır. Bu konuda alınabi-
lecek tedbirlerin başında yeni mü-
teşebbislere kredi kolaylığı, teknik
ve ekonomik bilgi ile rehberlik gibi
yardımlar gelir.

— Yatırımların planlanmasında
önemli hedeflerden biri de mahal-
li ve dar piyasa sisteminden ekono-
miyi kurtarmak ve bunun yerine
milli bir serbest piyasa sisteminde
bütünleşmeyi sağlamaktır. Bundan
dolayı her bölgenin ekonomik şart-
ları ve yatırıma elverişli tabii ve
ekonomik kaynakları ölçü alınarak
dengeli ve düzenli bir yatırım po-
litikası uygulanmalıdır. Çünkü ser-
best piyasa sisteminin kurulabilme-
si için rekabeti artıracak önemli un-
surlardan birisi de çok sayıda ve
yaygın işletmelerin kurulması ve
üretimde etkili olmasıdır. Mevcut
monopol ve oligopol piyasaları böy-
le bir yatırım ve üretim politikası
ile ancak serbest piyasa ekono-
mine sokulabilirler. Yoksa bu piya-
saları sadece stabilizasyon tedbir-
leriyle serbest piyasa sistemine dö-
nüştürmek mümkün değildir.

— Yatırım politikasında sektörle-
rin üretim hedefleri önemli rol oynar.
5'inci beş yıllık plan strateji-
sinde hedef alınan yatırımların ger-
çekleştirilebilmesi için yatırım kre-
dilerinin toplam kredi hacmi içinde-

ki oranı geçmiş plan dönemlerin-
den daha yüksek tutulması gere-
kir. Ayrıca bu kredilerin gerek sek-
törler arası ve gerekse bölgeler iti-
barıyla dağılımı dengeli kalkınma
ve serbest piyasa hedeflerini ger-
çekleştirecek yeni yatırımlara yöne-
lik olmalıdır.

— Sanayileşmeyi dengeli ve hız-
lı bir şekilde sağlamak için yatırım
malları üretim ve yatırımını belirli
bir seviyeye çıkarmak gerekir. Ya-
tırım mallarının üretim hacmi için-
deki oranı 4'üncü plan döneminde
% 12 civarında kalmıştır. 5. beş yıl-
lık plan hedeflerinde ise bu malların
üretim artışı % 9,7 alınmakta-
dır. İstikrarlı ve dengeli bir kalkın-
ma noktasına gelebilmenin önemli
bir şartı da yatırım malları üreti-
minin % 25 - 30 oranına çıkarılma-
sıdır. Bu sanayileşmede standart
bir ölçüdür.

Sonuç olarak ekonomik kalkın-
manın temeli olan yatırımların ak-
sayan yönlerinin düzeltilmesi için
gerekli tedbirler alınmalıdır. Ayrıca
yatırım politikasının hedefi işsizliği
gidermek, ihracatı artırmak, kalite-
li üretim ve bölgelerarası gelişme
dengesini sağlamaktır. Ülkenin
ekonomik potansiyeli bu hedefle-
re ulaşmayı gerçekleştirecek zen-
ginliktedir. Bütün mesele rasyonel
ve ilmi kurallardan taviz vermemek
ve disiplinli bir uygulamaya yönel-
mektir.

SEMİH SOHTARİK

Sohtarik Deniz Acenteliği A.Ş.

Büyük Türk Ulusunun, Cumhuriyet Bayramını Kutlar,
Zinde Türk Halkına, Sıhhat - Saadetler ve
Esenlikler dileriz.

Kemalizm ve Devletçilik

Yazan : Em. Korgeneral Faruk GÜVENTÜRK

Güzel Türkiye'mizde solak düşüncelerle ve her şeyimizi Komünizmin pençesine atmak gayesini güdenlere karşı Aziz Milletimi uyarmak maksadıyla Kemalizm Devletçiliğinin ne olduğunu ve hangi gayelerle kurulduğunu özet olarak anlatmaktan kendimi alamayacağım.

KEMALİZM DEVLETÇİLİĞİ

İmtiyazlı sınıfları ortadan kaldırmış, fakat, hiç bir zaman ne KARL MARKS'ın çırağı, ne NAPOLYON'un taklitçisi ve ne de LENİN'in takipçisi olmamıştır.

KEMALİZM DEVLETÇİLİĞİ; sınıfsız ve derebeyesizdir. Aile saltanatı, mezar taşı hakimiyeti yerine; çalışmanın mükâfatını, işleyen kafanın şahsî değerini, teşebbüsün, iyi niyetin saltanatını temin etmiştir.

— YURTTA SULH, CİHANDA SULH. Prensibi ile, zümrelerin ve sınıfların türeyerek birbirlerini boğazlamasını önlemiş, her yönü ile ve asırlardan beri geri kalmış, hiç bir ekonomik hak ve hürriyeti olmayan, sanaysiz, özel sermayesiz, bütün serveti ekalliyetlerin elinde bulunan, ilim ve bilim adamı, san'atkarı, tüccarı hemen hemen sıfır olan, iktisadi fikre de sahip bulunmayan cahil, yobaz ve mütegalibler elinde sömürüle sömürüle bitirilen kapitilasyonlarla perişan edilmiş, SEVR paçavrası ile de ayaklar altına alınmış bir milleti en büyük zaferle kurtardıktan sonra, en mühim iş olarak iktisaden bu milletin

nasıl kalkınacağı fikri üzerine eğilmiş ve çıkar yol olarak da KEMALİZM'in sağa ve sola kaçmayan, hiç bir zümreye taviz vermeyen;

KEMALİZM DEVLETÇİLİĞİ'ni kurmuştur.

Sosyal yaramızı ve dertlerimizi bildiği için diyebiliriz ki, Türk tarihinde bir millet kalkınmasının ancak iktisat yolu ile olacağını ilk defa ortaya atan ATATÜRK olmuştur.

ATATÜRK, milli sanayi, milli bankacılığın, milli ulaştırmanın ve milli ticaretin temellerini hep bu uzak görüşlülükle kurduğu KEMALİZM DEVLETÇİLİĞİ sayesinde atmış ve bugünkü seviyeye gelmemizi sağlamıştır.

ATATÜRK, ekonomik hayatı şöyle tarif etmektedir :

«Ben ekonomik hayat deyince ziraat, sanayi faaliyetlerini ve bütün Bayındırlık işlerini birbirinden ayır düşünülmesi doğru olmayan bir kül sayarım. Devlet fikir ve ekonomi mekanizmaları birbirlerine bağlı ve birbirine tabidir.

Bu cihazlar birbirine uyarak aynı ahenkte çalıştırılmazsa hükümet makinasının motris kuvveti israf edilmiş olur. Ondan beklenen tam verim elde edilemez. Onun içindir ki, bir milletin kültür seviyesi üç sahada devlet, fikir, ekonomi sahalarındaki faaliyet ve başarıları neticelerinin hâsılları ile ölçülür.

Bu arada orman servetimizin korunması lüzumuna da ayrıca işaret etmek yerinde olur. Ancak, burada önemli olan, korunma esaslarının memleketin türlü ağaç ihtiyaçlarını devamlı olarak karşılamacı icap eden ormanlarımızın muvazeneli ve teknik bir surette işleterek istifade etmek esası ile makbul bir surette telif etmek mecburiyeti vardır.»

ATATÜRK, dış ve iç ticarete bilhassa emniyeti, dürüstlüğü ve sözde durmayı esas kabul ederek Türk iktisadiyatına dış güveni sağlamak gibi büyük bir başarıya da ulaşmıştır.

Hüseyin Atik

TÜRK OLMAYA DOĞRU

Coğrafyayı veya toprağı vatan yapan, vatandaşı da millet evlâdı, vatan evlâdı haline getiren tılsımlı, gözle görülmez kuvvet müsterek, manevî kültür değerleri ve bunların mukaddesleri ile bu değerlere ölüm kadar kuvvetle inanan insanlardır.

Süleyman YALÇIN

Kâinatta her varlık, kendi asliyeti içinde muayyen bir yere oturtulmuş ve kendine has bir isimle diğer - farklı veya benzer varlıklardan tefrik edilmiştir. Denizler, karalar ve gökyüzü ile buralardaki varlığın sayısız unsurları, ayrı ve değişik vasıflarile bir diğerrinden kolayca ayrılabilir. Marmara'yı Akdeniz'den, Uludağ'ı Hima laya'dan, havadaki oksijeni azottan ayıran, yerleşim ve yapılarındaki hususiyetlerdir. Tabiatın bu parçalarındaki cansız ve canlı varlıkları da, hatta aynı cinsten olsalar dahi, kendilerine has ayırıcı bazı özelliklere sahiptir ve bundan dolayı ayrı isim ve sıfatla anılırlar. Trakya kömürü, Taşdelen suyu gibi.

Canlılar âleminin son ve müstesna örneği bilinen insanlar arasında da farklar mevcuttur. Hatta İlâhî Kudret'in her şeyi ayrı ve orijinal yaratma âdeti dikkate alınırca, mil-yarlarca insanın her birinin de ayrı ve kendine has özellikleri olduğu muhakkaktır. Sadece parmak izle-rimizde bile basitçe tesbit edilen bu düşündürücü İlâhî Hikmet'in zu-huru, hepimizce malumdur. Her fer-din kendine has, orijinal özellikle-rine rağmen onu, insan toplulukla-rı içinde muayyen bir gruba dahil eden, diğerlerinden ayıran hususi-yetleri mevcuttur. Bundan dolayı günümüz coğrafyasında ve beşer

tarihi içinde, insanları ve yaşadıkları yerleri kendilerine has toplum isimleriyle ayırıyor ve anıyoruz.

Hayata adını yeni atan bir çocuk, önce kendine verilen isim ve ailesinin soyu, yani soyadı ile başkalarından ayrılıyor. Bununla beraber onu kendi ailesinden, köyü-kasabası ve bölgesinden başlayarak vatan coğrafyasının hudutlarına kadar uzatan, bu hudutlar içindeki insanlarla birleştiren, ötesindeki insanlardan ayıran unsurlar, üzerinde düşünölmeye değer bir husustur.

Bu, fertleri bir aile, cemiyet, topluluk ve millet içinde bulunduran içtimai-ruhî faktörleri iyi tahlil etme ve müsterek kök değerleri doğru tesbit etmeye sevk eder. Böyle bir sonuç ise topluma hayat veren unsurları iyi tanıma ve onları kiskançlıkla koruma vazifesini yükler.

Bir ferdi çevresindeki insanlardan ayıran ve ona farklılık veren unsurlar, o kişinin bedenî teşekkülünde ve ruh yapısını aksettiren davranış şekillerinde bulunmaktadır. Bundan dolayı kişilerin oluşturduğu toplumları birbirinden ayıran hususiyetler de maddî beden yapısındaki biolojik karakterler ile topluma has mânevî inanç, kültürel davranış şekillerinde yerleşmiştir.

Her birimizin beden yapısındaki birçok hususiyetleri, nasıl anne, ba-

ba ve dedelerimizden bize intikal etmiş ve diğer ailelerden bizi ayırıyorsa, toplumların geldiğı hâkim ırkın karakterleri de çoğu zaman o toplumun fertlerinde yansıyarak onları başkalarından ayırır. Gerçekten bir İngilizli Japondan, bir İsveçliyi İspanyol'dan, bir Rusu Arab'dan sadece anatomik yapı özellikleriyle ayırmada güçlük çekilmez. Toplumlara ve milletlere kaynak olan muayyen ırklar, kendilerine has anatomik karakterleri, o soya has genlerle, nesilden nesile intikal ettirirler.

Buna mukabil iki önemli faktör, soya has beden hususiyetlerini tedricen veya sür'atle değiştirebilir. Bu faktörlerden biri soyun genetik şemasını tâdil edecek olan başka ırklarla evlenmelerdir. İkinci faktör ise aynı toplum fertlerinin değişik, farklı iklim ve beslenme şartlarına tâbi olmasıdır. Bir bakıma bu iki etkeni, bir tek çevre faktörü olarak kabul etmek yanlış olmaz. Zira, insanoğlunun yaşadığı muhit, sadece iklim ve beslenme şartları ile değil, aynı zamanda mevcu içtimai çevre ile de, değişik soylarla evlenme imkânlarını sağlayarak, onu bilhassa tesiri altına alır. Bundan dolayı meselâ Amerika'ya göç etmiş bir Çinli veya İspanyol ailede, değişik iklim ve beslenme faktörünün birçok nesilde yapamıyacağını, değişik soyla ev-

(Lütfen Sayfayı Çeviriniz)

İlindiği gibi bir toplumun kültür değerlerinin teşekkülü için uzun asırlara ihtiyaç vardır.

Bir insanın ne ve kim olduğu, ne-reye ait bulunduğunu tayin eden ana faktör ise, onun bedenî yapısındaki maddî görüntüden önce mânevî ve ruhî muhtevasında bulunmaktadır. Bu husus, insanın geldiği soydan daha önemli olanı, içinde büyüüp geliştiği cemiyetin kültür değerlerini benimsemesi, onlara sahip çıkmasını ifade eder.

İnsanlık; düşünce, mensubiyet - mülkiyet duygusile başlar ve inanma ile gelişir. Bir ferdi herşeyden önce kendi topluluğuna bağlıyan, onda gelişen bu mensubiyet duygu ve inancıdır. Doğan küçük bir çocuk kendini ve çevresini idrake başladığında kendine ait olan eşyalar arasında ve başında ebeveynini tanır, onların kendisine ve kendisinin onlara ait olduğunu duyar, konuşmasa da bunu hissettirir. Konuşma ile bu mülkiyet ve mensubiyet duygusu sür'atle gelişir ve genişler. Anadili, ailenin ve onun içinde bulunduğu toplumun maddî ve mânevî kültür değerlerini, bu küçük insana nakleden tek unsurdur. Böylece çocuk ailesini, sokağını, kendine ait olanları ve olmiyanları tanır.

Anadil, getirdiği kültür ve inanç dünyasından evvel, kelimelerinin telâffuzu ve konuşma tarzı ile de herhangi bir insanın soy ve toplum kaynağını ortaya koyar. Dış görünüşü ile İtalyan, İspanyol veya Rumdan ayırd edemediğimiz bir kişiyi, konuşmasını işitince hemen teşhis ederiz. Anadilin çocuklukta

Anadili, kelimelerin, heceleri ve telâffuzları arkasında gizlenen mânâlarla toplumun mevcud mânevî mirasını da insana nakleder. Bu mânâlarda, çevredeki basit, gün-

birlik eşyanın tanınması yanında önce şahıslara, sonra mekâna ve zamana ait farklı ve hususî değerler ortaya çıkar. Böylece anne ve babanın şahıs olarak tanınması yanında hürmet ve itaat telkin eden mücerret anne ve baba mefhumu gelişir. Yaşanılan sokakta, mahalle ve civarındaki bir ibadethane, bir mezarlık hergünkü eşyadan farklılığı ile idrâk edilir. Kiliseden gelen Çan'ın, minareden yükselen Ezan sesinin herhangi bir gürültü veya sestene başkalığı kabul edilir. Bu suretle anadil aracılığı ile basit eşya ve kişiler yanında ayrı yeri olan, hürmet, tazim, teşekkür ve itaat telkin eden mefhumlardan ibaret bir mânevî, mistik değerler telakisi yerleşir.

Esasen insan, mukaddesi olan varlıktır. Akıp giden zaman içinde insanın bazı farklı zaman dilimleri mekânda müstesna yer ve makamlar, ölmüş yahut yaşayan insanlar arasında hürmet edilecek, takdir edilecekler ayrıldığı gibi bayramlar veya ulvî günler - geceler, peygamberler, büyük mürsitler, azizler, kahramanlar, vatan, bayrak, devlet ve millet gibi mukaddes değerleri mevcuttur. Bu değerlerden insanı sıyrınca onun insanî ve beşerî vasfı da kaybolur.

Toplumun, anadili vasıtasile insanına telkin ettiği mânevî kültür değerleri, kısmen değişerek nesilden nesile intikal ederse de bunların özü hemen daima muhafaza edilir. Bu mânevî kültür değerlerinin özünde ise dinî inançlar vardır. Bundan dolayı milletler, çoğu zaman mensup oldukları din kültürü çemberi içinde mütalea edilir. Budist, Musevi, Hristiyan veya İslâm kültür çemberi gibi. Tabii burada din dışı ve dine karşı bir inanç sistemi olan Marksist İdeoloji hatırlanırsa da, onun uygulanışında geçen 50-60 senelik bir zamanı, henüz onun kültür değerlerinin teşekkülü ve yerleşmesine yetmemektedir. Bi-

çok farklı ve bol topluluk, milletler halinde dağıldıkları malûmdur. Bunun değişik sebepleri vardır. Bu sebeplerin başında, toplulukların konuşma vasıtası olan dilin farklı oluşu ve yer küresinde oturdukları coğrafi bölgenin değişikliğidir. Bu farklılıklar hattâ dinî inanç sisteminde de birtakım değişikliklere sebep olur. Böylece Hristiyan dünyasında ve İslâm dünyasında, bu dinlerin zuhurundan önce de mevcut mahallî ve ırkî kültürlerin tesirile ayrı, hatta birbirile sık sık çatışan topluluklar ve milletler doğmuştur. Fransa ile birçok ortak yanlarına rağmen Belçika, Almanya ve İtalya ile müşterek yönlerine rağmen İsviçre ve aynı soydil ve dinden bulunmalarına rağmen Arab milletleri gibi.

Su noktaya kadarki düşünce-lerimize göre insanı, ailesi ve akrabaları ile bir topluluk, kabile, cemaat ve millet haline getiren etkenleri üzerinde yaşanan mekân, coğrafya, yakınlık - akrabalık, soy beraberliği, konuşulan dil, beraber yaşanan zaman yani tarih ve bu zaman ve mekân içinde gelişen müşterek menfaatler ortak kültür değerleri ile müşterek mukaddesler şeklinde sıralıyabiliriz. Bu sıralamaya dikkat edecek olursak bir evde, tek çatı altında en küçük bir topluluk halinde başlayan aile ocağı dediğimiz mubarek beraberlik sokak - mahale, köy, semt, kasaba, şehir, bölge ve vatan olarak genişlerken aile, akraba, hısım, hemşehri ve vatandaş halinde gelişmekte, bazen ümmet olma noktasına varmaktadır. Böylece hem de birbirini bağliyerek gittikçe genişliyen daireler halinde akrabalıktan hısmılığa, oradan hemşehrilik ve bölgeciliğe varıp vatandaşlığa ulaşan bu münasebetler zincirinin son halkasında topluluk, cemaat, millet, coğrafya da vatan olmaktadır. Coğrafyayı veya toprağı vatan yapan, vatandaşı da millet evlâdı, vatan evlâdı haline getiren tılsımlı, gözle görülmez kuvvet ise müşterek, manevî kültür değerleri ve bilhassa bunların mukaddesleri ile bu değerlere ölüm kadar kuvvetle inanan insanlardır.

Avrupa'da Sol ve Sağ

Jean VANLAER

(Brüksel Serbest Üniversitesi'nde
Coğrafya uzmanı)

Bu yazının amacı, Batı Avrupa'daki politika ailelerinin durumunu etkileyen büyük alan çelişkilerinin bir özet tablosunu çizmektir. Burada, politika ailelerinden her birini değil de yalnız basit bir boyutu (sol - sağ) göz önüne aldık. Her politika grubuyla ilgili ayrıntılı bir analiz, kısa süre önce gerçekleştirdiğimiz «Avrupa Seçim Coğrafyası Atlası» nda (1) bulunabilir. Analizimizin çerçevesine, Topluluk ülkesi on ülke ile parlamenter demokratik sisteme sahip diğer devletler (İspanya, Portekiz, İsviçre, Avusturya, İskandinavya) yani 18 ülke ve 547 bölge girmektedir. Okunması kolay belgeler sunma amacıyla ve yerimizin azlığı nedeniyle, AET dışında kalan İskandinavya ülkelerini burada hesaba katmayacağız. Ele alınan veriler, son genel seçimlerle ilgilidir. İncelenen politika aileleri, Avrupa Halk Partisi, Demokrat Liberaler ya da İlerici Avrupalı Demokratlar gibi uluslararası parti birliklerine ya parlamento gruplarına her zaman uymayabilir. Bu bakımdan biz, partileri ve bu partilerin sosyal (ya da dinsel, kültürel) tabanlarını doğuran gruplaşmalara dayalı bir «tip dizgesi» (tipoloji) çıkarmak istedik. Stein Rokkan (1967, 1970) ve Daniel - Louis Setler (1980) siyasal partilerin dört temel ayrımla oluştuğunu açıklamışlardır. Katolik ülkelerde dinci partilerle kiliseye karşı partilerin çatıştığı kilise-devlet ayrımı; merkezci partilerle, kültür ve dil azınlıklarını savunan «yöreci» partileri karşı karşıya getiren merkez-yöre ayrımı; işçi hareketlerinden doğan partilerle liberal kapitalist toplumu savunan partiler arasında sermaye - emek ayrımı; nihayet, İskandinavya ve İsviçre'de, özellikle çiftçilerin çıkarlarını savunan partilerin ortaya çıkmasıyla sonuçlanan

köy - kent ayrımı... Bu büyük grupların içinde alt tipler belirledikten ve bazı gruplamalar yaptıktan sonra, 12 politika ailesi bulduk : Aşırı sol, komünistler, sosyalistler, çevreciler, bölgeciler, tarım reformu yanlıları, Hristiyan - demokratlar, radikal merkez liberalleri, muhafazakârlar ve sağ liberaller, protestan partiler, yeni «Poujade» cılar, aşırı sağ... Sol - sağ boyutunu incelediğimiz yazımızda, bu yelpazeyi özetlemeye çalışacağız.

1. SOL ve SAĞ PARTİLER

Sol ve sağ kavramları, bugün çok tartışmalıdır. Nitekim, pek çok parti, kendinin solda ya da ortada olduğunu rahatça söyleyebilirken, «sağ» terimi çok sevimsiz gelmektedir; öylesine ki, bugün sağcı olduğunu söyleyen partilerin hemen tümü aşırı sağ kuruluşlardır. Burada kullanılan sol tanımı, İskandinav ülkelerinde geçerli olan tanıma yaklaşmaktadır. Söz konusu olan, önce işçi hareketinden doğan partilerdir (sosyalistler, komünistler, aşırı sol). İşçi hareketinden doğmamakla birlikte, sola yakın küçük partiler de hesaba katılmıştır : «Çeşitli sollar» (Hollanda'daki D'66 ya da Fransa'daki MRG gibi); çevreciler, sol bölgeciler (Wallonie'deki RW ya da İspanyol Bask ülkesindeki aşırı milliyetçi partiler gibi) ve nihayet İngiliz liberalleri ya da Brüksel'deki FDF gibi, belirli bir gruba sokulamayan merkez partilerin aldığı oyların yarısı... Bu şekilde elde edilen harita, bize derin zıtlıklar göstermektedir; bu zıtlıklar, kent ve sanayi bölgeleriyle sol oylar arasında, öte yandan, kırsal bölgelerle sağ oylar arasında bağlantı olduğu yolundaki çok basit görüşe ancak kısmen uymaktadır. Gerçi, eski sanayi bölgeleri (Ruhr, Wallonie, Kuzey Fransa ve

Pas-de-Calais, Paris banliyösü, İngiltere'nin eski işçi bölgeleri), çoğu kez yoğun olarak sola oy verir; ama sol, Portekiz'deki Alentejo ve Endülüs bölgeleri, Güney - Batı Fransa, Orta ve Kuzey İtalya gibi, açık bir şekilde kırsal bölge görünümünde olan bölgelerde de sağlam ve köklü seçim kalelerine sahiptir. Buralarda, din faktörünün etkisine bakmak gerekir : Bu bölgeler, «erken ve derin» bir Hristiyanlıktan kurtulma hareketi yaşamıştır. Avrupa'nın tüm katolik ülkelerinde, sola verilen oylar, genellikle dinsel ibadetlerin az olduğu bölgelerde toplanmaktadır. Bugünkü ya da geçmişteki tarım yapıları da rol oynamaktadır. Sol, yarıcılığın yaygın olduğu bölgelerde ve komünistlerin kalesi olan Alentejo'da (Portekiz) olduğu gibi, çok sayıda tarım işçisinin bulunduğu büyük tarım işletmeleri (latifundialar) olan bölgelerde kök salmıştır. Bavyera, Venetie, Eifel, İberik yarımadasının Kuzey - Batısı gibi katolik kırsal bölgelerdeyse çok azınlıkta kalmaktadır. Bölgesel kontrastların kilit noktası, bazan birbiriyle çelişen, bazan da birbirini destekleyen sınıf gruplarıyla dinsel grupların üst-üste bulunmasıdır.

2. SEÇMENLERİN BİR SOL-SAĞ DÜZENİ İÇİNDEKİ YERİ

Solun toplam yüzdesinin haritası, siyasal partiler iki kampa ayrılarak çizilmiştir. Bu çizimde, gerçeğin ancak bir yönü ortadadır; sol için, bir Alman seçim bölgesi ve her İtalyan eyaletinde elde edilen W 55'lik bir sonuç, farklı davranışları belirler. Çünkü, İtalya'da sol, komünist ağırlıklıyken buna karşılık Almanya Federal Cumhuriyeti'nde sol kesimin hemen tümü çok ılımlı Sosyal Demokrat Parti tarafından işgal edilir. Burada, seçmenlerin bir sol-sağ eksenindeki konumunu çizerek bu ideolojik farklılıkları ortaya koymaya çalışacağız. Komisyon danışmanı J. R. Rabier'nin yönetiminde Topluluk içinde altı ayda bir yapılan kamuoyu yoklamalarında, kişilerden, üzerinde 10 hane bulunan (1 aşırı solu,

(Lütfen Sayfayı Çeviriniz)

10 ise aşırı sağı göstermektedir) bir Kuzey İtalya'ya yaklaşmaktadır. sol-sağ eksenindeki yerlerini belirlemeleri istenir. Bu veriler, her partinin seçmenlerinin ortalama yerini saptamak üzere parti tercihiyle birleştirilir. İsviçre, Avusturya ve İspanya için de bu türlü durumlar bulunmuştur. Portekiz'deki durum için elde veri olmadığından, her partiye, komşu ülkelerdeki eşdeğer partilerinkine yakın bir ortalama verilmiştir. Durumlar, büyük bir tutarlılık göstermektedir : Komünist seçmenler, çok solda (İtalya 2,1, Fransa 2,6, İspanya 2,5) yer almakta, kendilerini sosyalistler izlemekte (Almanya 4,8, Fransa 4, İngiltere 4,6) ve anlamlı bir olgu olarak da, liberal, muhafazakâr ve Hristiyan Demokrat seçmenler, açık bir şekilde sağda yer almaktadır (PVV 7, CDU 7,1 RPR 7,2, İngiliz muhafazakârlar 7,1, Yunanistan Yeni Demokrasi Partisi 8,4). Bu şekilde elde edilen harita, çok şey öğretmekte ve insanı şaşırtmaktadır. Bu harita, tamamlayıcısı olduğu, solun toplam yüzdesinin haritasını hatırlatmaktadır. Hemen göze batan bir nokta da, Cermen ve Anglo-Sakson Avrupası ile Güney Avrupa arasındaki uçurumdur. Yunanistan bir «ara» durum göstermekte fakat

tam bir gelişim içinde bulunmaktadır. PASOK'un çok ılımlı bir seçmen kütlesi vardır; bu da, merkezci kökeni yelpazeyi açıklayabilir. Buna karşılık, Yeni Demokrasi Partisi çok sağda, hemen hemen aşırı sağda yer almaktadır. İtalya, açık bir şekilde soldadır. Bu da, sol içinde Komünist Partisi'nin üstünlüğünden ve Hristiyan - demokrat seçmenlerin çok ılımlı tutumundan ileri gelmektedir. Bölgesel kontrastların nedenini açıklamak kolaydır : Emilie - Romagne, Toskana ve Ombrie'de komünistler, Kuzey - Doğu ve Mezzogiorno'da Hristiyan - Demokratlar güçlüdür. Fransa'da partilerin konumlarının dağılımı, solun (ve ters olarak sağın) dağılımını izlemektedir; fakat Fransız Komünist Partisi'nin gücü, ortalamayı sola doğru kayılabilmektedir. İspanya'da Katalonya ve Bask ülkesi, önemli ölçüde solda yer almaktadır. Fakat buna karşın, sol çoğunluk buralarda ezici değildir. Burada, merkez bölgeci ya da ETA'nın askersel kanadına yakın Herri Batasuna gibi, çok belirgin şekilde solda olan partilerin ağırlığını gözönüne almak gerekir. Bu arada, Endülüs ve Alentejo'nun çok solda yer aldığını belirtelim; bu iki bölge böylece, «kızıl» Orta ve Ku-

men ve Anglo - Sakson Avrupa'nın merkezci ya da sağcı tutumu dikkat çekicidir. Buralarda, toplum, uzlaşmaya daha yatkındır ve bu sistemlerde ve özellikle Almanya'da güçlü komünist partiler yoktur. İskoçya'daki Lowlands, Güney Galler, Yorkshire, Ruhr ya da Viyana gibi, sosyal demokrat ya da işçi partisi kaleleri bile, merkezde ya da merkez solda yer almaktadır. En sağda yer alan bölgeler, çeşitli tiplerdedir : İrlanda'nın, ideolojik görüşleri birbirine çok yakın ve her ikisi de ortanın sağında yer alan iki partinin egemen olduğu kırsal ve katolik bölgeleri; Güney İngiltere'nin eski muhafazakâr kaleleri; tüm partilerinin Fransızca konuşan bölgelerdeki partilerden daha sağda yer aldığı ve klasik solun dinsel etkilerle sınırlı kaldığı oldukça geç sanayileşmiş ve katolik olarak kalmış olan Flandre, Bavyera, İsviçre ve Avusturya'nın kırsal ve katolik kaleleri... İşçi hareketinin önemli bir bölümünün Marksizme bağlı kaldığı bir Güney Avrupa ile, uzlaşmaya daha yakın bir Kuzey Avrupa (daha solda yer alan İskandinav ülkeleri bunun dışındadır) arasındaki kopukluk böylece doğrulanmış bulunmaktadır.

OSYAM

OTOMOTİV TİC.ve SAN. A.Ş.

TAUNUS • CONSUL • GRANADA
ESCORT • CAPRI • CORTINA
17M • 20M • FORD TRANSIT
yedek parçaları

Aydede Cad, No. 7 Taksim - İSTANBUL

Tel. : 155 33 30

ATATÜRK NE ZAMAN DOĞDU

MUSTAFA BAYDAR

Mustafa Kemal Derneği, Devrim Konseyi Gen. Sek.

Atatürk'ün hayatı üzerinde çalışmaya girişenler daha ilk adımda büyük bir güçlüklerle karşılaşır : Bu Atatürk'ün doğum tarihidir. Bugüne kadar Atatürk'ün doğum yılı bile kesinlikle çözümlenebilmiş değildir. Örneğin Genel Kurmay Harb Tarihi Başkanlığınca 1939'da 114 sayılı Askerî Mecmua'nın mevkâlâde nüshası kaydıyla çıkarılan eserde Atatürk'ün doğum yılı 1880'dir. Türk ve İslâm Ansiklopedilerinde 1881'dir. Atatürk'e Ankara Nüfus Memurluğundan verilmiş olan nüfus tezkeresinde 1881'dir. Lord Kinross'un «Atatürk - Bir milletin Doğuşu - » adlı eserinde 1881'dir (1). Grand Larousse Encyclopedique'de Mustafa Kemal Paşa maddesini yazan uzman, bir yerde 1880, diğer yerde 1881 görmekten şaşkına dönmüş olacak ki, en sonunda Mustafa Kemal'in doğum tarihi 1880 veya 1881'dir demekten başka çıkar yol bulamamıştır (2).

Ayrıca çeşitli kaynaklarda Atatürk'ün doğum günü olarak da 23 Aralık 1880 (3), 4 Ocak 1881 (4), 13 Mart 1881 (5), ve 19 Mayıs 1881 (6), gibi birbirini tutmayan tarihler yer almaktadır.

KRAL SORMUŞTU...

İstanbul'da Atatürk konusu üzerinde bilimsel araştırmalar yapan «Mustafa Kemal Derneği'nin Büyük Devrim Konseyi vardır.

Bir gün derneğin bir toplantısında Atatürk'ün doğum tarihi söz konusu edildi. Bu konu üzerinde bir hayli durulmasına rağmen kesin bir sonuca varılamadı. Neticede teklifim üzerine Atatürk'ün bir vakfi olarak kurulmuş olan Türk Tarih Kurumu'na başvurulması kararlaştırıldı ve Mustafa Kemal Derneği Büyük Devrim Konseyi Genel Başkanı Fahri Belen imzası ile adı geçen kuruma bir yazı gönderildi.

Bu dilekçemize üç ay sonra kurum cevap olarak Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğine ait iki belge gönderdi. Bu belgeler şunlardı :

«10 T. sani 1936»

Riyaseticumhur Umumi Kâtipliğine,

İngiltere Maslâhatgüzarı Mösyö Morgan, Vekâletimize müracaat ederek Reiscumhurumuzun yevmi velâdeti münasebetiyle İngiltere Kralı Sekizinci Edward tarafından hususi ve samimi bir tebrik telgrafı

çekileceğini söylemiş ve Atatürk'ün doğum tarihinin bildirilmesini rica etmiştir.

Keyfiyet arzeder ve İngiltere Büyükelçiliğince talep edilen malûmat tensib buyurulduğu takdirde iş'arına müsaadelerinizi rica eylerim.

Hariciye Vekili Y. Elçi Türk geldi.»

Umumî Kâtiplik bu yazıya iki gün sonra aşağıdaki cevabı vermiştir :

«Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğince Ata'nın doğum tarihi olarak gösterilen 19 Mayıs 1881 gerçeğe uymamaktadır... Türk Tarih Kurumu Atatürk'ün yaşı ile ilgili bilgileri gözden geçirmek zorundadır.»

«Ankara(12 Senteşrin 1936 Hariciye Vekâletine

10.11.1936 tarihli Protokol 21.081-174 sayılı yazıya cevaptır :

Reiscumhur Atatürk'ün 19 Mayıs 1881 tarihinde doğmuş olduklarını arzederim.

Umumî Kâtip»

SOYAK NEDİYOR?

Türk Tarih Kurumu aracılığı ile elde edilen bu bilgiden sonra bu yazışmaların cereyan ettiği yıllarda Atatürk'ün Umumî Kâtipliğini yapmış olan Hasan Rıza Soyak'la konuştum. Bana söylediklerini aynen yazıyorum.

«Ne yazık ki Atatürk'ün doğduğu ay ve gün ailesi tarafından bir tarafa yazılmamıştır. Yalnız bir bahar günü doğduğunu annesinden işittiğini söylerdi. Atatürk bu hususun iyice aydınlanması için beni vazifelendirdi. Onun emriyle Selânik'ten gelen muhacirlerin yerleştirildiği Bursa, Gemlik ve İzmit taraflarında tetkiklerde bulundum. Buralarda daha çok Zübeyde Hanımı tanıyan yaşlı kadınlarla konuştum. Bunların pek çoğu Zübeyde Hanımın bir bahar günü bir erkek çocuk dünyaya getirdiğini söylediler. Hangi ay diye sorduğumda : «Hangi ay mı, kabak kızartıldı» şeklinde cevap verdiler.

Selânik'te kabak kızartılan ay, Mayıs'tır. Çünkü Selânik'e uzak yerlerden ve hariçten kabak gelmezdi. Yerli kabak da Mayıs ayında yetişirdi.

21. YÜZYILDA

İNSANLIK RAHAT YAŞIYACAKTIR

15 yıl sonra yepyeni bir dönem başlayacaktır. Ameliyatlar bilgisayarlarla yapılacak. Kanserden aşı yaptırılarak korunulacak. Fil büyüklüğündeki ineklerden daha fazla süt alınacak. Öğrenciler derslerini ekranlı ansiklopedilerle hazırlayabileceklerdir. Uzayda kurulacak fabrikalarda az adam çok üretim sağlanacak. Bu sanayi fabrikalarda birçok tehlikeli görevleri robotlar yapabilecektir. Çok değil 15 yıl sonra yeni bir yüzyıl başlayacaktır. 21. Yüzyılda yepyeni bir teknolojik gelişme başlayacaktır. Ve teknoloji tamamen değişmiş olacaktır... Ekonomik yapı değiştirilecek insanlar daha rahat yaşayacaklardır. Vaşington'da geleceğin hesapları yapılırken, aynı şehirde kurulmuş bulunan geleceğin derneği tarafından düzenlenen toplantıya katılan bilginler, uzmanlar, geleceğin 21. Yüzyılının getireceği harikulâde gelişmelerin insanlara neler ne gibi yenilikler getireceğini izaha çalıştılar. Sağlık davasından, maarif ve eğitim çalışmalarından, öğrenciler için geliştirilecek modern araç sistemleri ile sınıfta kalma diye birşeyin mevzuubahis olamayacağını söylediler. 21. Yüzyılda da insanlar tabii ki hastalanacaklardır. Ama tedavilerini doktorlarla bilgisayarlarla yaptıracaklar Yeni Yüzyılda ev kadınlarına olağanüstü kolaylıklar sağlanacak. 2000'li yıllarda artık fırında eti ne kadar tutayım) Üstüne hangi salçayı dökeyim) Derdi kalmayacak. Çünkü fırınların içinde bilgisayarlar görev yapacaklardır. Bu hususta uzman bilgisayarlar olacaktır. Pişmekte olan etin içine neler konulacağına kararı onlar verecektir. Önümüzdeki 20 - 25 yıl

içerisinde trafik problemi de büyük ölçüde çözümlenecek. Çünkü arabaların takip edecekleri yön hız daha önceden programlanacak elektronik beyinler trafik akımını hem izleyecek hem de yönlendirecek, kurallara uymayanlara, trafik polisleri değil, geçerli cezayı onlar verebileceklerdir. Ayrıca daha evvelden park yapma yerleri tanzim edilecek, böyle bir sorun da kalmayacaktır. Bir bir her sorun programlanacaktır. Kanseri ve kalp hastalıkları ise basit müdahalelerle iyileştirilecek, kanser aşısı yaptırılmak suretiyle bu korkunç hastalıktan insanlar kurtulabileceklerdir. Suni damar takılması, böbrek ve kalp nakli ise, gündelik basit ameliyatlar arasına girecektir. Öğrencilik tam manasıyla kolaylaşacak, konuşan bilgisayarlar ise, büyük ölçüde yaygınlaştırılacak. 2000'li yıllarda masanızdaki bilgisayarın mutfağınızda hem pişen gıda maddelerinin zamanının geldiğini izah edip açıklayabilecekler, açık unuttuğumuz elektrik lambasını söndürünüz diyecektir. Bu uyarı kimseyi şaşırtmıyacaktır. Öğrenciler derslerini programlı ansiklopedilerle hazırlıyacaklar, mesela, ünlü müzisyenin örneğin Mozart konusunu işleyen bir öğrenci, önce sanatçının ekranda hayat hikâyesini okuyacak, ardından müziğini dinleyecek ve ödevini hazırlayacaktır. İlimde korkunç ilerlemeler sağlanması, modern kolaylıkları da beraberinde getirecektir. 21. Yüzyılda muhtemel bir savaşta modern silahların kullanılması neticesinde, dünya atmosferinin kirlenmesi sonucu ilmi silahlar insanlığın sonunu getirecektir. İlimi inkişafla birlikte ilmi felâketlerini de beraberinde getirecektir.

Yalnız bu yaşlı kadınlardan birine aynı soruyu sorduğumda şu cevabı vermişti :

«A bilmez olur muyum? Zübeyde Hanımın erkek çocuğu doğduğu zaman gittim. Taş ağaç patlardı.»

Selanik'te kullanılan bu «taş ağaç patlardı» tâbirinin mânâsı çok soğuktu demektir...

Çoğunluğun sözlerine göre bu doğumun bahar mevsiminde ve aylardan da Mayıs ayında vukubulmuş olabileceğine kanaat getirdim.

Bunun üzerine Atatürk'ün huzuruna çıktım. Kendisine :

«Doğduğunuz ay Mayıs olacak. Zaten Anadolu'

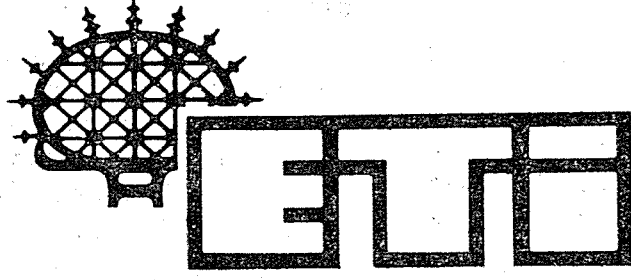
ya doğuşunuz da Mayıs ayında olmuştu. İkinci defa doğuşunuzu birincisi ile birleştirelim» dedim.

Atatürk bu sözüm üzerine hiç sesini çıkarmadı. Sadece kızardı.

...VE «19 MAYIS»

Anlaşıldığına göre Atatürk, bu «19 Mayıs» doğum günü olarak benimsiyor. Nitekim Afet İnan'ın 1959'da yayınlanan «Atatürk hakkında hatıralar ve belgeler» adlı kitabından öğreniyoruz ki, yabancı bir ansiklopedi için Atatürk'ün doğum günü soruluyor ve bu hususla ilgili mektup kendisine gönderildiğinde Atatürk biraz düşünüyor ve ardından :

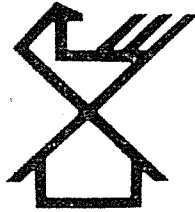
«Bu bir 19 Mayıs günü niye olmasın» diyor.

Bisküide güçlü isim

- Edirne'den Artvin'e, Kastamonu'dan Silifke'ye tüm yurta günde 750.000.000 kez ETİ lezzeti damaklarda olduğu için **güçlü...**
- Ülkemizdeki, bisküi sanayiinde Türk Standartlar Enstitüsü'nün onayını almış yegane firma olduğu için **güçlü....**
- Paris, Londra, Viyana ve Barselona'da yapılan Uluslararası kalite yarışmalarında kazandığı 12 altın madalyası ile **güçlü...**
- Riyad, Amman, Kuveyt, Dubai, Cidde, Kıbrıs, Paris, Hamburg, Bağdat, Frankfurt mağazalarında ETİ mamulleri satıldığı için **güçlü...**
- Yeni yatırımlar, yeni teknolojisi ve yeni çeşitleriyle 1984'de daha **güçlü....**

Türkiye'nin Geleceğinde Emlak Kredi Var

**TÜRKİYE
EMLAK KREDİ
BANKASI**

CUMHURİYETİMİZİN 61. YILI DOLAYISIYLA

MİLLİ ŞİİRLERLE, ATATÜRK

AKDENİZE DOĞRU

Eğilmez başımıza taç yaptık hürriyeti.
Zaferle kalbimize yazdık Cumhuriyeti.
Sakarya'dan su içen o çelik süngülerle,
Yuvaları dağılmış yılmaz bir avuç erle,
«Hedef Akdeniz asker!... diyen parmağa koştuk.
Zafer bahçelerinden gül koparmağa koştuk.
Yol gösterdi göklerden bize binlerce yıldız.
Kıpkızıl ufuklardan taşıdı al bayraklarımız.
Koştuk aslanlar gibi kükreyip dağdan dağa
Canavarlar dışındı vatani kurtarmağa,
Vahşetlere dikilmiş gözlerimiz dumanlı.
Hürriyete susamış yanık bağrımız kanlı
Çılgınca atılarak şanlı Dumlupınara.
Süngümüzden şan verdik coşkun yıldırımlara.
Sakarya'dan su içen o çelik güngülerle.
Yuvaları dağılmış, yılmaz bir avuç erle
Eğilmez başımıza taç yaptık hürriyeti.
Zaferle kalbimize yazdık Cumhuriyeti...

Ömer Bedrettin UŞAKLI

CANKAYA

Bu hayaben ebediyet yoludur,
Gider Allaha kadar burdan ucu...
Karşıdan bakma geçerken, yolcu,
Belki bir dert ile bağrın doludur!
Bu hayaban avutur cümle yası,
Dinlen altında yeşil bir dalının,
O kızıl saçlı zafer kartalının
Bu kıyabanda kurulmuş yuvası.
Toprağın gölgesi vurmuşken aya
Sildi bir hızla bu kartal kanadı,
Bil ki beyhude gönül bağlamadı,
Evliya uğrağıdır, sanki bu bağ,
Gözünün sürmesi bil toprağını
Her gören der ki bu cennet bağını;
«Bu sular kevser, ağaçlar Tuba.»
Bu hayaban avutur cümle yası.
Dinlen altında yeşil bir dalının;
O kızıl saçlı zafer kartalının;
Bu kıyabanda kurulmuş yuvası!

Faruk Nafiz ÇAMLİBEL

ON KASIM

Yıl otuzsekiz on Kasım Perşembe
Hatırdan çıkmıyacak bir sonbahar.
Sarsılıyor İstanbul yedi tepe
Yaman esmiş Dolmabahçede rüzgâr.
Gerçek olamaz, olsa olsa düş,
Dokuzu beş gece Atatürk ölmüş,
Böyle toptan bir yas nerede görülmüş
Beraber ağlıyoruz kurtlar, kuşlar.
Bu memlekete en çok hizmet eden
Bu aşk ile dağlara gücü yeten
On sekiz milyonun omuzunda giden
Atam Ankara sırtlarında yatar.

Cahit Sıtkı TARANCI

GAZİYE TARİH

Onu tarihe sorun, yoktur eminim bir eşi
O güneş yüzlü, güneş sözlü, güneşler güneşli
Sözü halkın dilidir, gözleri hakkın ateşi,
O güneş yüzlü, güneş sözlü, güneşler güneşli
Yurdu sarmıştı karanlık, onu yırtıp atan O...
Soğuyan kanlara bir başka hararet katan O...
Kararan gözleri bir lâhzada aydınlatan, O...
O güneş yüzlü, güneş sözlü, güneşler güneşli
Kararan gözleri nur ordusunun rehberidir.
Milletin rehberidir, memleketin rehberidir,
Onu beklerdi vatan bunca zamandanberidir.
O güneş yüzlü, güneş sözlü, güneşler güneşli
Ayrılıp Çankayadan Hazreti Gazi geliyor,
Saçının huzmesi zulmetleri ok ok deliyor,
Şehre, kalbimdeki tarihi alıp yükseltiyor;
«Bu güneş yüzlü, güneş gözlü güneşler güneşli.

Yusuf Ziya ORTAÇ

CANKAYA

Ey nefti gölgesinde uzanıp bir kaç dalın
Şeref rüyalarına dalan yeşil Çankaya!
Nasıl kanatlarını sakladın o kartalın?
Nasıl yettin yıllarca onu barındırmaya?
O, ki sarsıntısından taşlar düşerdi taşlar,
Nasıl saydın korkmadan göğsünün çarpışını
Nasıl ateş almadı onu görmüş ağaçlar?
İçinde yanan güneş yakmadı mı dışını?
Arzı oynatmak için yeterken bir adımı
Yanar dağlar bulurken kül olmuş her yığın dağ,
O seni yıkmadı mı, o seni yıkmadı mı?
O eşsiz kahraman ki dünya ağırlığında :
On milyon iki kat olmuşken eğilmeden
Onda onbeş milyonun boyu birden uzaldı.
Tanrı, peygamber diye nedir, kimdir ölmeden!
Taptığımız ne varsa hepsi onda şakladı!
Şeref rüyalarına dalan yeşil Çankaya,
Gölgesi baş döndüren bu sırrı anlat bize;
Nasıl yettin yıllarca onu barındırmaya?
Seni böyle ebedî kılan hangi mucize?

Faruk Nafiz ÇAMLİBEL

ATAM

Türklüğe yaraşır Tarih yarattın
Sen yaydın her yana en namli ünü,
En sonra kalblere bir acı kattın,
Ayrıldın bizlerden «1û» Kasım günü,
Fırlayan bir okun gerilmiş yayda,
Yurdumuzda bir tek, acunda tekdin,
Nur alırdı senden Güneş de ay da,
Türkün varlığında çarpan yürektin.
Kurt bulandıramaz bu durgun suyu.
Çekmedik, çekemeyiz ne tasa, ne gam.
Uyu! yatağında, rahatça uyu!
Ardında dağ gibi biz varız atam.

Ferit Râgıp TUNCOR

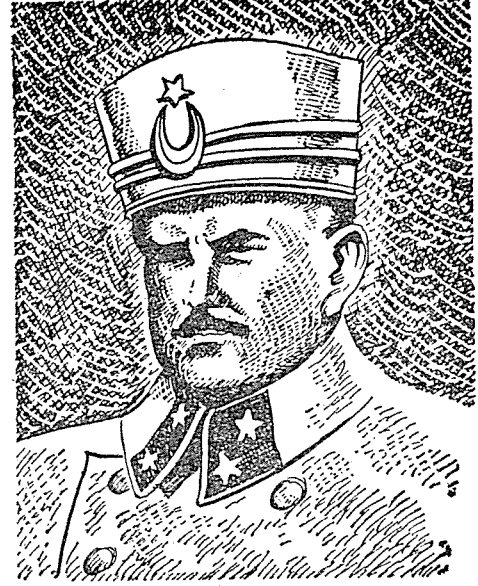
Büyük Türk Ulusunun Dikkatine

Aziz ve Kadirşinas Muhterem Türk Milleti!...

SAYIN CUMHURBAŞKANIMIZ, MUHTE-
REM BAŞBAKANIMIZ...

T.C.'nin kuruluşunun 61. yıldönümü münasebetiyle, asil ve ulu Milletimizin nezih vîddanlarına seslenip, hitap ederek, tüm MİLLET VEKİLLERİMİZİN, ve bütün siyasi partilerimizin, başta Muhterem Büyüğümüz, Askeri Şahsiyetimiz, Cumhur Başkanımız, Kenan Evren'den başlayarak, tüm Askeri şahsiyetlerimize, ayrı ayrı sesleniyoruz... Türkiye Cumhuriyetimizin, yakın ve Millî tarihimizin en seçkin, en güzide siması, iki değerli eşsiz vatan evlâdımız, KAZIM KARABEKİR PAŞA VE TÜRK ORDULARIMIZIN İLK KURMAY BAŞKANIMIZ, malum olduğu üzere, MAREŞAL FEVZİ ÇAKMAK PAŞADIR... Bu değerli eşsiz insanlar... AZİZ VE YÜCE ATAMIZ, G. M. K. Atatürk'ün en yakın silah arkadaşları olarak, MİLLÎ İSTİKLÂL KAHRAMANLARIMIZDIRLAR... Vatanımızın namus ve şerefine kurtarılmasında, Millî Kurtarıcımızın yanıbaşında; ilk iki mümtaz Türk «zabitanı» TÜRK ASKERİ, TÜRK SUBAYIDIRLAR... Aziz ve Yüce Atamızın dahi bile, medyunu şükran borçlu olduğunu tahmin ettiğimiz... Karabekir Kazım Paşamız, ERZURUM'DA MUKİM BULUNAN, 2. FIRKA'ya ait, Erleri ve bütün erbaşı terhis etmemiş,, tek bir

Ordumuz kalmıştı... Millî Kurtuluş Savaşımızın kazanılmasında, bu FIRKA, bu ORDUMUZ, birinci plânda yer alır... KUMANDAN KARABEKİR... Padişahın İdam Fermanını uygulamadığı gibi, tam bir resmi tazimle, Aziz Atamız, M. K. Paşa'nın huzuruna giderek, tam bir asker selâmı vererek, topuklarını en sert bir şekilde birbirine çarpıtarak, PAŞAM FIRKAMLA BERABER, bütün zabitan, erbaş, askerlerimle emrinizdeyim... Bu büyük jestin askeri ve tarihi anının millî hafızalardan silinmesine imkân var mıdır?... Ya, o eşsiz insan, büyük asker, büyük Vatan evlâdımız, rahmetli MAREŞALIMIZ ÇAKMAK PAŞA'NIN, bu millete ettiği hizmet, vefa borcumuzu kendisine nasıl iade edebileceğimizi hiç düşündük mü ki acaba?... Rahmetli bu iki büyük şahsiyetlerimize karşı ne yapmamız?... Nasıl kendilerine, ebediyete kadar anılmalarını temin etmemiz icap ettiğini mi merak ettiniz?... Biz, Türkiye Atatürk Dergisi olarak yanıtıyoruz... HER İKİ MÜBAREK ZATA...

En az, AZİZ VE BÜYÜK ATAMIZA YAPTIĞIMIZ ANIT KABİR KADAR DEĞERLİ BİRER, ANITKABİR YAPILMASINI TALEP VE İSTİRHAM EDİYORUZ... Bu arzumuz millî hissiyata tercüman olarak, TÜRK KAMUOYUNUN, dikkatini çekerek, Hükümetimizin en kısa bir zamanda bu millî arzumuza ilgi duyacağından zerre kadar şüphemiz olmayacağından, resmen yazmış bulunuyoruz...

Geçmişteki Olaylardan Dolayı Türkiye'nin Kimseye Borcu Yoktur

Prof. Fahir ARMAOĞLU

Devletler arasında sağlam ve devamlı dostluğun şartı, karşılıklı tutum ve davranışlarda «istikrar» dır. İstikrar, «güvenilir» olmanın temel unsurudur. Güvenilirlik» unsuruna dayanmayan münasebetler ise, her gün yıkılmaya hazır çürük yapılara benzer.

Türk - Libya münasebetlerinin son yıllarda devamlı bir dalgalanma içinde olduğu inkâr edilemez. Dilden düşürülmeyen «kardeş»lik lâflarının, münasebetlerimizdeki istikrarsızlık unsurları ile meydana getirdiği çelişki, Türk - Libya münasebetlerinin başlıca karakteristiğidir. Bu çelişkinin son, fakat fevkalâde «şâyân-ı teessüf» örneğini, Libya Devlet Başkanı'nın son sözleri vermiştir.

Türk - Libya münasebetlerinin bu yeni «hâdisesi» dolayısıyla iki hususa temas etmek istiyoruz.

Önce şunu belirtelim ki, tarihin içinde kalan gelişmelerden dolayı Türkiye'nin çok «alacağı» vardır, ama kimseye «borcu» ve «vereceği» yoktur. Bu böyle biline.

Diğer taraftan, Kaddafi, İslâm'ın bayrağını taşıyan Türkiye'nin Müslüman bir ülke olan Libya'yı «Haçlı sömürgecilerine teslim ettiğini» söylüyor. Anlaşıyor ki, Libya Devlet Başkanı, o dönemlerin tarihini pek iyi incelememiş. Tarihin o sayfaları okunacak olursa görülür ki, 1911 - 1918 arasında sekiz yıl boyunca, Türk askerine kurşun sıkan sadece «Haçlı sömürgecileri» değil, aynı zamanda onlarla işbirliği yapan «Müslüman kardeşlerimiz» olmuştur.

Sayın Kaddafi'ye sormak isteriz : Daha harbin başında Osmanlı Sultanı «Haçlı sömürgecilere» karşı «cihad-ı mukaddes» ilân ettiği zaman kaç Müslüman Türk askerinin yanında yer aldı? Lozan'daki Türkiye işte böyle bir İslâm'ın bayrağını taşıyordu.

Gerek tarihteki Türkiye için, gerek bugünkü Libya için daha söylenecek pek çok şey vardır. Fakat yine Libya'yı «kardeş» bildiğimiz için bu konuyu uzatmak istemiyoruz.

Bununla beraber, bir başka noktaya da temas etmeden geçmek mümkün değildir.

Kaddafi'nin durup dururken böyle bir meseleyi ortaya atması ve Türkiye'den bazı isteklerde bulunacağını ileri sürmesi, ister istemez bir sürü soruyu akla getirmektedir. Dikkat edilirse, gerek Yunanistan'ın son günlerde Ege'de Türk - Yunan münasebetlerini sertleştirme amacı güden davranışlarını artırması, gerek Kaddafi'nin Türk - Libya münasebetlerini bulandırabilecek iddialar ortaya atması, Papan-dreu'nun geçenlerde Libya'ya yaptığı ziyaretin ve Libya ile bir milyar dolarlık bir ticaret anlaşması imzalamasının hemen ardından ortaya çıkan iki gelişme olarak göze çarpmaktadır. Kaddafi'nin iddiaları Türk kamuoyunu tahrik edici mahiyettedir. Kaddafi bir politika değişikliği ile Yunanistan'a dönmek için, bu tahriklerin doğuracağı gerginliklerden yararlanmak istiyorsa, buna hiç gerek yoktur. Türk dış politikası açık ve dürüst davranışlara daha fazla prim verir.

«CUMHURİYETİMİZİN 61. YILDÖNÜMÜ

MÜNASEBETİYLE

TÜRK GENÇLİĞİNE»

AÇIK MEKTUP (29 Ekim 1984)

Asil ve Büyük Türk Gençliği...

T. C. ATATÜRK. Türkiye'miz, bu yıl kutlayacağımız Cumhuriyet Bayramımız ile, 61. yılını idrak etmiş olacaktır... Genç devletimizin yarım asrın üzerine çıkan, tarihi ve millî mazisiyle birlikte Cumhuriyeti kurabilmemiz hayatımız - kanımız canımız pahasına olmuştur... Bilindiği üzere, Milli Kurtuluş Savaşımızda, düşmanı yurdumuzdan kovabilmek için binlerce şehit verdik.. Nice, nice ömrünün baharında değerli Vatan evladını yitirmiş olduk... Türkiye, ülkemiz düşman boyunduruğundan kurtulabilmemiz, İSTIKLÂL VE HÜRRIYETİMİZİ, kazanabilmemiz, binlerce yüzbinlerce, milyonlarca, aile ocağının sönmesiyle bağırılmıştır... Biz bu mübarek ve kutsal Vatan toprakları üzerinde eğer huzurlu olarak hürriyetimiz elimizde ise, bugünkü yaşantımızı, G. M. K. Atatürk'ün önderliğinde birleşilerek yekpare vücut, tek ruh tek nefes halinde, millî birlik ve beraberlik ruhu içinde şahlanarak, tüm milletçe savaşarak; düşmanı yerdin yere vurmak suretiyle yurdumuzdan kovmuş bulunuyoruz... GAFLET VE DELALET İ ÇİNDEKİ BİR OSMANLI İMPARATORLUĞU, devlet olarak, son padişah ihanet içersinde olarak, yurdumuzu düşmanlara ayrı, ayrı adeta parselliyerek peşkeş çekmişti... Bu haliyle son Padişah bu ihanetiyle Vatan haini damgasını yemiş ve bir İngiliz tatilbahiriyle ülkesini terk edip; kaçarken, gerisinde tarihi cihangir bir devletin haritadan silinmiş olduğunu biliyordu... Evet Sevgili Kardeşler... 634. Yıl kafdin - kafa hükmeden, dünya devletlerinden bahsederken kulum - kölem diye hitap eden koca bir imparatorluk tarihin tozlu sayfalarına karışıp, tarihe mal olmuştur... Biz bu meyanda bir

Padişah Vatan hainidir diye bütün ecdadımızı mı kötüleyeceğiz?... Tabii ki hayır! kardeşlerimiz... Onlar bizim büyük dedelerimizdirler... Biz onların devam eden, tarih sahnesindeki, isim değiştirmiş bir devlet millet olarak, T. C. Onların bir devamı bir parçasıdır... Onları rahatça tenkit ederken, unutmayalım kendimizi tenkit ediyoruz... Bir milleti yönetenler içinde bir Vatan haini çıkmış olabilir... Bu hal bugün de mevcut olabilir... En büyük güvence sizsiniz kardeşlerimiz... İçimizden yetişen en büyüğümüz, M. K. Atatürk, T.C.'ni Türk Gençliğine emanet etmiştir... Cumhuriyeti biz kurduk. Onu yüceltecek ve yükseltecek, yenecek sizlersiniz demedi mi?... Sevgili Cumhuriyet Gençleri : Kardeşlerimiz... ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HITABESİ, bunun en canlı örneği ve kanıtımızdır... Tarihi şahsiyetinle ona ettiğimiz andı hiç unutmayalım... Memleketin millî bekâsı sizlerin kutsal ellerinizdedir... En ufak bir bölünme, parçalanma, kardeş kavgası, ecnebi milletlerin menfaatlerine hizmet, değişik cereyanlara temayülkâr olmamız ve kardeş kanına girmemiz, dedelerimizin, aziz ve mübarek şehitlerimizin aynı zamanda aziz ve yüce Ata'mız, büyük Atatürk'ün ruhunu sızlatır... 1980 yılı öncesindeki anarşik, terörist, kanlı olaylar, bizlere daima bir ilham kaynağı olmalıdır... Bu Vatanın namus ve şerefi Türk gençliğine tevdi edilmiştir... Her şey sizinle başlar, sizlerle biter... Türk gençliğinin asıl vazifesi, Cumhuriyet idaresiyle devletimizi en karanlık günlerde varlığını korumak - kollamaktır...

— EY DÜNYA TARİHİNİN VE DÜNYA MİLLETLERİNİN EN BÜYÜK ÇOCUKLARI, Türk Gençliği... Asaletin büyük, tarihi

şahsiyetin yüce, ECDADIN ULUDUR... Dünyada tek Türk kalın-caya kadar yolun Atatürk'ün yoludur... Türklüğün kâbesi, ANIT-KABİRDİR... Eğer bir alternatif, eğer bir zimli rejim istiyorsan bu da, KEMALİZMDİR... Komünizm ve faşizm, emperyalizm değildir... Dünya insanlığı bir gün «KEMALİZM'DE» birleşecek ve karar kılacaktır... Hiç unutmama kardeşim, bizleri en karanlık günümüzde o yüce şahsiyet kurtardı... Düşmanlarımızı ANAYURTTAN, G. M. K. P. Atatürk'ün önderliğinde yurdumuzdan mağlup ederek, YEDİ DÜVELİ BİRDEN MAĞLUP EDİP; SIRTINI YERE VURARAK... O olmasaydı belki de, Türklük de olmayacaktı... AZİZ VE YÜCE ALLAH ONU TÜRK MİLLETİ İÇİN YARATTI... Bizim kâbemiz Türk Milleti olarak Ankara'dır... O büyük ULUTÜRK orada yatmaktadır... Bizim en karanlık günümüzde rehperimiz odur kardeşler... Güneş gibi parlak olan, Kemalizm... ATATÜRKÇÜLÜK... O yüce şahsiyetin ilkeleri ve yolu... Ey büyük Türk oğlu... Ey dünya tarihlerinin en büyük müslüman TÜRK KIZI... Tarihi şahsiyetine göre, senin önünde Maoist TÜRKİYE, Leninist, Stalinist, Marksist Türkiye diyenlere karşı aman verme... Vur Türk şamarını suratına!!! Bu ulu milletin ümit kaynağı geleceğin büyükleri sizlersiniz... 1980 yılı 12 Eylül öncesi karanlık günler yaşadık... Sokaklarımız bize adeta yabancı olmuş, so-kağa çıkma cesaretimiz kalmamıştı!... Silahlar kan kusuyor... Bombalar patlıyor... Bankalar soyuluyor... Binlerce masum yurttaşımız kan kardeşimiz katlediliyor... ANARŞİ VE TERÖR KOL GEZİYOR... Çağdışı, insanlık harici, mağara devri insanlarından da beter bir vahşet içindeydik... Hazreti Mevlâ bizlere bu karanlık günleri bir daha geri getirmesin. Bilumuma seslenerek arz ediyoruz... Anarşi ve terörist hareketler sonucu... MİLLİ İSTIKLÂL SAVAŞIMIZDA VERDİĞİMİZ ŞEHİT MİKTARI KADAR, özkardeşimiz yurttaşımızı ve kardeşlerimizi kendi ellerimizle katlederek kara topraklara ver-

BÜYÜK TÜRK RÖNESANSI ATATÜRK

Prof. Dr. Özer ÖZANKAYA

Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk'ün eşsiz önderliğinde gerçekleşen bir ulusal bağımsızlık ve çağdaşlaşma hareketinin ürünüdür. Cumhuriyetle birlikte Türk ulusu çağdaşlaşma yönünde bir toplumsal - biçimleniş sürecini yaşamaya başlamıştır ve yaşıyagelmektedir.

Bu yeni toplumsal biçimleniş bağımsızlık ve özgürlük ilkelerini kendisine temel almıştır. Bağımsızlık ve özgürlüğün vazgeçilmez gereği olarak da layık dünya, toplum ve insan anlayışını kendisine merkez yapmıştır.

Ulusal bağımsızlık ve özgür düşünce bir rönesans hareketidir; bir toplumsal aydınlanma atılımıdır, bilimsel düşüncü insan ve toplum yaşamının bilinebilir her alanına uygulama çabasıdır.

Atatürk'ü ve O'nun eserine temel olan düşünce ilkelerini evrensel ölçüde geçerli kılan ve O'na tüm insanlığın saygısını kazandıran işte böyle bir aydınlanma çağını Türk toplumuna getirmiş olmasıdır; Türk toplumunda bu yönde demokratik toplumsal dayanışma sağlanmış olması, başka uluslara - özellikle başka geri kalmış uluslara - da bu aydınlanmayı gerçekleştirmenin örneğini göstermiş ve umudunu vermiş olmasıdır.

Türkiye Cumhuriyetine temel kimliğini kazandıran ruh, ulusal bağımsızlık ruhudur. Atatürk'ün kendi deyişle «Ne kadar varlık ve refah içinde olursa olsun, bağımsızlığından yoksun bir ulus, uygar insanlık önünde uşak olmak mevkiinden daha yüksek bir muameleye lâyık olamaz.» Bağımsızlıktan

anlaşılan şey de hem siyasal bağımsızlıktır; hem de kendi kaynaklarımızı ulusal yararlarımızın gerektirdiği yönlerde özgürce kullanabilmeyi ve geliştirebilmeyi amaçlıyan ekonomik bağımsızlıktır. Ancak o takdirde kültürümüzü de, ulusal kimliğimizi geliştirip pekiştirecek biçimde çağdaşlaştıracabildik. Yine Atatürk'ün sözleriyle bitirelim : «...Eski dönemin boş inançlarından ve doğal özelliklerimizle hiç de ilişkili olmayan yabancı düşüncelerden, doğudan ve batıdan gelebilen her türlü etkilerden tümüyle uzak, ulusal ve tarihsel karakterimize uygun bir kültürü ancak böyle bir tam bağımsızlık ortamında geliştirebiliriz.

Bir aydınlanma çağı değerinde olan Cumhuriyet döneminin bu bağımsız ilkesi temeli üzerinde olanaklı kıldığı toplumsal ve kültürel gelişmeleri şöylece özetleyebiliriz :

Önce Cumhuriyeti de içeren ulusal egemenlik ilkesi bir yandan Türk halkına tarihinde ilk kez olmak üzere kendi kaderini kendisi belirlemek yolunu açmıştır. Böylece toplumsal kaynaştırıcı, birleştirici, insancıl bir ulusal kimlik bilinci oluşmuştur. Sınırları Ulusal And (Misak-ı Millî) ile belirlenmiş bir yurt anlayışı oluşmuştur; böylece başka ulusların yurtlarında gözümler olmadığı konusunda onlara güvence verilmiş olduğu gibi, Türk halkına da bütün maddi ve manevi gücünü kendi yurdunu geliştirip kalkındırmaya yöneltmek yolu açılmış oluyordu.

Hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti ilkesi ile keyfi yönetimin sona erdirilmesi Cumhuriyet döneminin, bağımsızlık savaşının daha ilk günlerinden başlayarak özenle gözettiği bir başka toplumsal gelişme atılımıdır.

Asil ve Büyük Türk Gençliği... dik... AZİZKARDEŞLERİMİZ : T. C.'nin 61. Yılı kutladığımız, 29 Ekim 1984 tarihinde, dost ve düşmanlarımızın rengini iyi tanımak mecburiyetindeyiz... HİÇBİR ZAMAN GAFLET VE DELALET İÇİNDE BULUNMAYALIM... AZİZ VE YÜCE ATAMIZIN GENÇLİĞE HITABESİ HİÇ AKLIMIZDAN ÇIKMASIN! Daima uyanık, Milli Şuur çerçevesi içinde, yekpare vücut, bir ve beraber olalım... Çok çalışıp, yükselim... Kendimizi derslerimizden başka hiç bir şeye vermeyelim... Önce tahsil ve hayat garantisi istik-

bâl... Sonra siyaset ve politika... Bu Vatan ve Yüce Millet geri kalmışlığını, sizlerin çok çalışıp okumanız ile tamamlayacak, bizleri fersah - fersah geçerek, iktisaden kuvvetlenmiş, ilmen yücelerek feza çağını başlatan uygar uluslar seviyesine eşdeğer aynı çizgiye gelebilememiz; kendimizi tamamen ilme vermek suretiyle kabil olabilecektir... CUMHURİYETİMİZİN 61. Yılında, derginiz, T. Atatürk Dergisinden sizlere atfen yazdığımız açık mektubumuzda, gönül dolusu sevgiler saygılar sunarız... Tarihi Misyonumuzu kapsıyan milli duy-

gularımızla, PANTÜRKİZM... İslâmî şahsiyetimizi tamamlayan ve bu misyona dahil olan manevi varlık ve şahsiyetlerimizle... PANİSLAMİZM... Heriki misyon da, bir Türk çocuğu, bir müslüman milletin evlâtları olarak, her iki yüce duygu da birleşelim... Türklük ırkımız... İslâmiyet dinimizdir... Uyanık olalım sevgili kardeşlerimiz... Hazreti Allah daima sizlerle olsun... Cumhuriyet hepinize mutlu ve kutsal olsun... Ulu Önderimizin yolunda nice yüzyıllara... Saygılarımızla...

T. ATATÜRK DERGİSİ

AZİZ ATAMIZIN BÜYÜK SÖYLEVİ

Prof. Dr. FERUDUN ERGİN

Atatürk muhalefet cephesine karşı kendi eylemini ve eserini büyük söylevde titizlikle savunmaktadır.

Kurtuluş Savaşı'nın önde gelen adları, komutanlar ve siyaset adamlarının portreleri büyük dikkatle çizilir.

Atatürk'ün dikkat çekici yönlerinden biri, içinde yaşadığı tarih olaylarının belgelerini daha olaylar tazeliliğini korurken değerlendirmesi, bunlara dayanarak olayları akılcı, eleştirici bir görüşle yorumlamasıdır. **Anafartalar Savaşıyla ilgili olarak yazdığı «Anafartalar Hatıraları» yıldırım orduları Komutanıyken kaleme aldığı «Mütareke Defteri»** bu tutumunun Kurtuluş Savaşı öncesine ait ürünlerindendir. Savaş içinde ve kurtuluştan sonraki yıllarda sırası geldikçe eylemini Mecliste veya halkın önünde geniş ayrıntılarıyla açıklamış, olayların yorumunu vermiştir. Örneğin TBMM'nin açılışının ertesi günü yaptığı uzun konuşmaya Mütarekeden Meclisin toplanmasına kadar geçen zaman içindeki siyasal olayları konu edinir. Sakarya Savaşından Ankara'ya dönüşünün ertesi günü Meclisteki uzun söylevinde meydan savaşının ayrıntılarını dile getirir. Büyük Zaferden sonraki konuşması ikinci yıldönümünde Dumlupınar'daki törende yaptığı konuşma cephe hareketlerini kendi gözlemlerini ve siyasal stratejisiyle birarada ortaya koyar 1 Aralık 1921'de Bakanlar Kurulunun görev ve yetkileriyle ilgili görüşmedeki konuşması Meclisin 3 toplanma yılını açış konuşması siyasal çalışması gelişmelerini belgeleri ve ayrıntılarıyla açıklar.

Büyük söylev Atatürk'ün eylemini ve öğretisini dile getiren bu tür siyasal tarihsel metinlerin en ünlüsü ve önemlisidir. Söylevde 1919 - 1927 yıllarının olayları zengin belgelerle anlatılır yargıya bağlanır. 1919 senesi Mayısının 19'uncu günü Samsun'da çıktım. Vaziyet ve manzara-i umumiye ...diye başlayan metin yeni harflerle son basımlarında belgeleriyle birlikte 1280 sayfalık üç ciltten oluşmaktadır.

Söylevde Mütarekeden sonraki Türkiye'nin genel görünüşü, siyasal ve askerî durumunu kurtuluşu sağlamaya çalışan örgütler söz konusu edilen kurtuluş yolları anlatıldıktan sonra 3. Ordu Müfettişi Mustafa Kemal'in Samsun'da başlayan eylemi adım adım tanıtılır. Amasya genelgesi Erzurum - Sivas Kongreleri Misaki Milli İstanbul'da Mebusan Meclisinin toplanması, İnönü Savaşları Sakarya ve Başkomutanlık Savaşı Londra Konferansı kara İltiafnamesi Mudanya Konferansı Lozan Andlaşması Saltanatın kaldırılması Cumhuriyetin ilanı Halifeliğin kaldırılması Medeni Kanunun kabulü ve o tarihe kadar uygulanan devrim hareketleri...

Bütün bunlar gerçekleştirilirken karşılaşılan güçlükler, direnmeler, muhalefet hareketleri de söylevde geniş biçimde yansıtılmıştır. Ali Galip olayı, Sivas Kongresinde söz konusu edilen Amerikan Mandası sorunu, Bozkır, Anzavur, Düzce, Yozgat, Konya İsyanları, Yeşilordu girişimi, Çerkez Etem olayı ve benzerlerinin eylemi yer yer ve zaman zaman aksatışları fakat durduramayışları hikâye edilir.

MUHALEFETE KARŞI SERT ELEŞTİRİLER

Savaş boyunca karar, komuta, yetki sorunları yüzünden belirmiş anlaşmazlıklar, birbirine veya lidere karşı cephe alan komutanlar, siyaset adamları söylevde geniş biçimde konu edinilmiştir. Bunların tutum ve görüşlerini eleştirdiği, yargılandığı sayfalar Söylevde büyük bir yer tutar. Kâzım Karabekir, Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy, Refet Bele gibi Kurtuluş Savaşının önde gelen adları : Nurettin Paşa, Ali İhsan Sabis, Kara Vasıf, Celâlettin Arif, Bekir Sami beyler gibi komutanlar ve siyaset adamlarının portreleri çizilir. Bunlardan bir kısmı muhalefet cepheleri oluştururlar. İkinci grup Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası gibi hareketlere katılırlar. Söylevde yer yer sert eleştiriler yöneltilecek bu kişilere ve hareketlere karşı Atatürk kendi eylemini ve eserini savunur.

KURTULUŞ SAVAŞIMIZA YÖN VEREN İLKELER

Bunu yaparken tam bağımsızlık, halkçılık, devrimcilik, ilkelerinden, hiç uzaklaşmaz, ödün vermez. Yargıları ilkeleriyle, tutarlılık içindedir. Hareketin mantığı, kaynağını bugün de geçerli ilkelerden aldığı için hareketi anlatan, belgeleyen Söylev bugün de önem taşıyan bir metindir. Onda Kurtuluş Savaşımızın ve ilk devrim adımlarının hikâyesiyle onlara yön veren ilkelere ve liderin kişiliğini yansıtan kuvvetli çizgilerle karşılaşırız.

Türkiye Cumhuriyetinin Kuruluşunun 61. Yıldönümünde, Cumhuriyet tarihinin bu önemli metnini yeniden gözden geçirecek aydınların, yeni Türkiye'yi daha sağlıklı biçimde tanıyacağına inanıyoruz.

SAĞDA ARAYIŞLAR VE

MEHMET YAZAR

S ağıda yeni bir toparlanma olacağı söylentileri kulaktan kulağa dolaşüyor. Hattâ bir «senaryo» da anlatılıyor : DYP dâvâsı sonuçlandıktan sonra netleşecek bir «sağ toparlanma», ANAP içindeki bazı milletvekillerini de içine alacak, erken seçim zarurî hale gelecek. Anayasa'nın 116. maddesine göre, bir hükümet krizi 45 gün sürerse, Cumhurbaşkanı Meclis Başkanına danışarak seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Evet «verir» değil, «verebilir.»

Tabii öyle bir durumda Cumhurbaşkanı'nın seçimleri yenilemeye mi, yoksa güvenoyu alacak bir hükümet formülüne mi önem vereceğini şimdiden kimse kestiremez. Ayrıca ANAP'lı olmayan bazı milletvekilleri yeni bir seçim külfetiyle karşılaşmaktansa hükümete güven vermeyi de tercih edebilirler. Kaldı ki bir kriz ihtimaline karşı ANAP'ı desteklemeye hazır milletvekillerinin olduğu da kesin.

Bir seçim ihtimalini gündeme getirmek için öncelikle ANAP'ı bölmek lâzım. ANAP'ta «dört eğilim» in bulunması böyle bir bölünmeye kesinlikle yol açmayacak. Etrafında çeşitli eğilimlerden bazı milletvekilleri bulunan Vural Arıkan'ın da partiyi iktidardan düşürmek, bir hükümet krizine yolaçmak gibi niyeti kesinlikle mevcut değil.

Ama «sağda arayış» ANAP dışındaki sağın sürekli gündem maddesi... ANAP'a karşı olan sağ çevrelerde sürekli olarak bu konu konuşuluyor. Anlaşılan, ANAP hükümeti devam edecek, dışarda da bu arayışlar sürecek.

«Sayın toparlanması» ve ANAP'tan bir grubun da katılmasıyla erken seçimin gündeme gelmesi konuları görüşüldüğünde hemen MDP - DYP ilişkileri ve isim olarak da Mehmet Yazar akla geliyor.

Bazı yorumlar da yapılıyor :

«Yazar hükümeti tenkid etmeye başladı. İlişkilerini geliştiriyor. Parti kuracak...»

Mehmet Yazar ne yapıyor, parti mi kuracak, ANAP dışındaki bir partinin başına mı geçecek?

Araştırdık.

Kesin olan şu : Yazar, şu anda hiçbir siyasi faaliyetin içinde değil. Çevresi, Yazar'ın kamuoyunda bir «şahsiyet» olduğunu, bunu hiçe sayarak başka bir kuruluşa «şapka» olmayacağını söylüyor. Yazar'ın çok geniş bir çevresi var ama, mevcut partilerden hiç kimseyle «siyasi» sayılabilecek bir ilişkiye girmiyor.

Yazar, hükümetin muvaffak olmasının Türkiye için yararlı olacağı görüşünde. O yüzden de Yazar, ANAP'ın bölünmesi, hükümetin politik zorluklarla karşılaştırılması yolundaki söylentileri «soğuk» karılıyor.

«Önümüzde dört yıl var. Hükümetin bunu tamamlaması arzu edilir. Bu konuda hükümete engel çıkarmak değil, yardımcı olmak gerekir. Çünkü hükümet zaten çetin ekonomik meselelerle karşı karşıya, bir de zor siyasî meseleler karşısında bırakmak doğru olmaz.»

İnsan ister istemez düşünüyor. Tamam, hükümet desteklenmeli, önümüzdeki dört yılını doldurmalı. Dört yıl sonunda ANAP'ı millet yine isterse mesele yok, o da tamam. Ama ANAP kamuoyu desteğini daha önce kaybederse durum ne olur?

Soruya verilen cevap şu : «Öyle bir durum ortaya çıkarsa herhalde sağ seçmen kitlesi kimi istediğini de belli eder ve politika bir görev haline gelir. Kimse de o şartlarda bu göreve hayır diyemez!..»

«Mehmet Yazar'ın yaptığı ekonomik tenkidlerin «siyasi» değil, hükümeti uyarmak, ekonomik uygulamayı başarıya yönlendirmek amacını taşıdığı bililiyor.

Anlaşıyor ki, ANAP'ın geleceği hükümetin başarısına bağlı. Yakın bir gelecekte hükümetin «siyasî» bir engelleme ile karşı karşı getirilmesi doğru görülüyor. Hele Yazar böyle bir engellemeye, siyasette «mesele çıkarma»ya hiç niyetli değil.

Hülasa, Yazar, «illâ politika yapmak» hırslında değil. Bir «görev» ortaya çıkarsa bunu da şimdiden yorumlamak erken olur.

(Tercüman'dan)

ATATÜRK DİYORKİ

CUMHURİYET

* EY YÜKSELEN YENİ NESİL! GELECEK SİZİNDİR!. CUMHURİYETİ BİZ KURDUK, ONU YÜKSELTECEK VE YAŞATACAK SİZLERSİNİZ.

* CUMHURİYET SİZDEN «FİKRİ HÜR, VİCDANI HÜR, İRFANI HÜR» NESİLLER İSTER.

* CUMHURİYET, FİKREN, İLMEN, BEDENEN KUVVETLİ VE YÜKSEK DERECELİ MUHAFIZLAR İSTER.

* CUMHURİYET İYİ AHLÂKLILIĞA DAYANAN BİR YÖNETİM BİÇİMİDİR.

* TÜRKİYE CUMHURİYETİ KUTSAL TANIDIĞI İSTİKLAL VE EGEMENLİĞİNİ SAVUNMADA MÜSAMAHAKÂR OLAMAZ.

* DİN İLE DÜNYA İŞİ CUMHURİYET İDARESİNDE BİRLEŞTİRİLEMEZ.

* DİNİMİZ SON DİNDİR, NOKSANSIZ BİR DİNDİR. ÇÜNKÜ : DİNİMİZ AKLA, MANTIĞA, GERÇEĞE BÜTÜNÜYLE UYUYOR.

* DÜŞÜNCELER MANASIZ, MANTIKSIZ OLURSA, O DÜŞÜNCELER HASTALIKLIDIR.

* ULUSCA YALNIZ BİR ŞEYE İHTİYACIMIZ VARDIR. ÇALIŞKAN OLMAK, BİRBİRİNE KÖTÜLÜK ETMEMEK. ÇALIŞARAK ZENGİN OLMAK, REFAH VE MUTLULUK YALNIZ VE ANCAK ÇALIŞANLARIN HAKKIDIR. CUMHURİYET ÇALIŞAN İNSANLAR İSTER.

* İNSANLARI MUTLU EDECEĞİM DİYE ONLARI BİRBİRLERİNE BOĞAZLATMAK, İNSANLIK DIŞI VE SON DERECE YERİLMEMEYE LAYIK BİR SİSTEMDİR. BU TİP İNSAN CUMHURİYETÇİ OLAMAZ.

EĞİTİM

* İLK İLHÂM, ANA - BABA KUCAĞINDAN SONRA OKULDAKİ ÖĞRETMENİN VİCDANINDAN, TERBİYESİNDEN ALINIR.

* DÜNYANIN HER TARAFINDA ÖĞRETMENLER, İNSAN TOPLULUĞUNUN EN FEDAKÂR VE SAYGIDİĞER UNSURLARIDIR.

* ÇOCUKLARIMIZI O SURETLE TALİM VE TERBİYE ETMELİYİZ, ONLARA O SURETLE İLİM VE İRFAN VERMELİYİZ Kİ, TİCARET ÂLEMİNDE, TARIM VE SANAT VE BÜTÜN BUNLARIN ÇALIŞMA ALANLARINDA YARARLI OLSUNLAR, YAPICI BİRER İNSAN OLSUNLAR. EĞİTİM PROGRAMIMIZ, GEREK İLKOKULLARDA GEREK ORTA ÖĞRETİMDE VERİLECEK BÜTÜN ŞEYLER, BU GÖRÜŞTEN KAYNAKLANMALIDIR.

* MEMLEKET ÇOCUĞU, HER ÖĞRETİM DERECEİNDE EKONOMİK, HAYATTA ETKİLİ OLAN, VE BAŞARILI OLACAK SURETTE YETİŞTİRİLMELİDİR. ULUSAL AHLÂKIMIZ; UYGAR ESASLARLA VE HÜR FİKİRLERLE DESTEKLENMELİDİR.

* GENÇ BEYİNLERE KÜLTÜRÜNÜ; İNSANLIĞA, MİLLET VE MEMLEKET YARARINA KULLANMAYI, ÖZGÜR VE ŞEREFLE EGEMEN YAŞAMAYI, KARANLIK GÜNLERİ GERİ GETİRECEK, YABANCI İDEOLOJİLERE KAPILMAMA BİLGİSİNİ, BENLİĞİNİ YABANCILAR İÇİN KULLANMAMAYI CUMHURİYET OKULLARI ÖĞRETİR.

* ÇOCUKLARIMIZ VE GENÇLERİMİZ YETİŞTİRİLİRKEN ONLARA BİRHASSA VARLIĞI İLE HAKKI İLE, BİRLİĞİ İLE SALDIRAN BÜTÜN YABANCI UNSURLARLA MÜCADELE LÜZUMU VE HALKIN FİKRİNİ OLGUNLUK İÇİNDE HER KARŞI FİKRE ŞİDDETLE VE ÖZVERİYLE SAVUNMA ZORUNLUĞU AŞILAN-MALIDIR.

ASKERLİK

* TÜRK MİLLETİNİN SOSYAL DÜZENİNİ BOZMAYA YÖNELECEK DİDİNMELE, DOĞULMAYA MAHKUMDUR.

* TÜRK ASKERİ!

* DÜNYANIN HIÇ BİR ORDUSUNDA YÜREĞİ SENİNKİNDEN DAHA TEMİZ, DAHA SAĞLAM BİR ASKERE RAST GELİNMEMİŞTİR.

* HER ZAFERİN MAYASI SENDEDİR, HER ZAFERİN EN PÜYÜK PAYI SENİNDİR.

* SİZİN GİBİ KUMANDANLARI, SUBAYLARI, NEFERLERİ OLAN BİR MİLLETE YAD ELLER ALTINDA KÖLE OLMAK MÜMKÜN DEĞİLDİR.

MÜSLÜMAN BİR MİLLET, İSLÂM BİR DEVLET OLARAK İSLÂM ÜLKELERİYLE İŞBİRLİĞİ ETMELİYİZ!

ERDOĞAN ALKIN

Bu ara Batı ülkeleri ile aramız biraz şeker renk olduğundan, «dost ve kardeş ülkelerle işbirliği» edebiyatı yine hızlandı. Öyle ya, madem ki Avrupa ve Amerika bizi içimizden ve dışımızdan vurup yıkmaya çalışıyor, artık onlarla selamı sabahı kesip dışlarımızla aksatayı artırmanın tam zamanıdır.

Türkiye'nin bir-iki yıl öncesine kadar ekonomik ve siyasal ilişkilerini hep Batı ülkeleriyle sürdürdüğünü bilmeyen yok. Ama bu yakın işbirliğinin, aşırı larca ileri sürüldüğü gibi yalnız Batılılaşma hevesinden kaynaklanmadığı da açık.

Geçmişte iktisat politikaları, dış borçlanmayla yedeklenen içe kapalı bir sanayileşmeye öncelik verdiğinden, zengin Batı'nın desteğini aramak şart olmuştu. Petrol bunalımı ve 1974'te başlayan Amerikan ambargosu dahi bu politikayı değiştiremediğinden Türkiye uzun süre başka destek ve pazar aramıştır.

Aslında diğer İslâm ülkeleri de hemen hemen aynı nedenlerden dolayı, birbirleriyle değil, Batı ülkeleriyle yakın işbirliğini tercih etmişlerdir. Hatta, yeni petrol zengini olanlar arasında, kalkınma düşlelerini ve tüketim öziemlerini gerçekleştirmek için Batı ile olan ilişkilerini son zamanlarda daha da yoğunlaştırmış olanlar çoğunluktadır.

İslâm ülkeleri arasında elbette tarihsel, kültürel ve dini bağlar çok kuvvetlidir. Ama bölgemizde geliştirilmeye çalışılan işbirliği girişimlerinde karşılıklı ekonomik çıkarlar dışındaki öğelere fazla bel bağlamak gerekiyor.

Ayrıca bu işbirliğinin tarzı da iyi saptanmalıdır. Örneğin devamlı konuşulan İslâm Ortak Pazarı gerçekçi bir işbirliği modeli midir? Bölgede siyasal rejim ve ekonomik sistem olarak bu kadar çeşitlilik varken, AET gibi emek ve sermayenin serbestçe dolaşımına izin veren bir gümrük birliği kurulabilir mi?

Başka tür bir işbirliği öneriliyorsa, bu nedir? Yoksa ortada herhangi bir model yok da herkes ikili ilişkileri geliştirirken bol bol çok yanlı işbirliğinden mi söz ediyor?

Türkiye, yakın geçmişinde tek yanlı politikalarından çok çekmiştir. Bunun karşısı olarak düşünülen çok yanlı politikadan kasıt da herhalde gerçek dışı «tarafsızlık» iddiaları olamaz. Aslında son dört yıldır sürdürülen dış ticaret, yabancı sermaye ve borçlanma uygulamaları çok yönlülüğün pratik bir örneği olmuştur. Şimdilik biraz dağınık görünen bu girişimleri derleyip toplayarak ilkeleri iyice belirlenen bir politika haline getirmek şarttır.

Bu ilkelere aklı hemen gelenleri şöyle bir hatırlamaya çalışalım. Örneğin iktisadi işbirliğinin daha iyi gelişmesi için önce politik kuşklar giderilmelidir. Özellikle, ortak çıkarlara hizmet edecek yatırım projelerine öncelik verilmeli, bankacılık, kambiyo ve dış ticaret sistem ve rejimleri az çok birbirine benzer hale getirilmelidir.

Karşılıklı tanıtma faaliyeti yoğunlaştırılmalı ve ulaştırma ile haberleşme darboğazları giderilmelidir. Tabii en önemlisi de iktisadi işbirliğini engelleyen ve sınırlayan bürokratik formaliteler kısa sürede asgariye indirilmelidir.

Bu ilkelere kâğıt üzerinde tek tek çok çekici görünüyor. Hatta şöyle bir düşününce, şimdiye kadar neden gözardı edildiler diye insanın içinde kuşku da uyanmıyor değil. Ama bölgemizdeki koşullar dikkate alındığında bunların, telaffuzu kolay ama uygulaması son derece güç ilkeler olduğunu da itiraf etmek gerekir.

Avrupa Birliği idealinin ancak yüz küsur yılda olgunlaştığını, başlangıcının da yalnızca basit bir gümrük birliği olduğunu unutmayalım. Üstelik bu basit birlik bölgedeki ülkelerin yarısını da kapsam dışı bırakmak zorunda kaldı. Daha ileri bir bütünleşme ise, ortak masrafların nasıl paylaşılaçağında dahi anlaşamayn bu ülkeler için bile şimdilik gerçekleşmesi çok uzak bir hayal.

NET

TURİZM, TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

NET HOLDİNG A.Ş. TOPLULUĞU

AZİZ VE BÜYÜK TÜRK MİLLETİNİN CUMHURİYET
BAYRAMINI KUTLAR, SAĞLIK VE ESENLİKLER DİLER.

MOTORLU KARA TASITLARI DIŞINDA DA

ERKA®

“Sanayi arac ve gereçlerin tek balatası”

KARA TAŞITLARINDA

Bisiklette

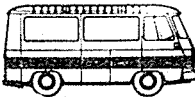
Motosiklette

Otomobile

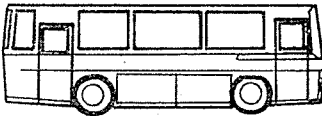
Kamyonette

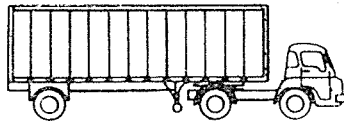
Minibüste

Kamyonda

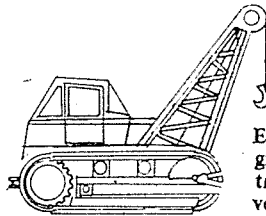
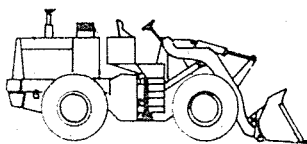

Otobüste

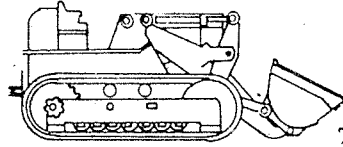

Treylerde

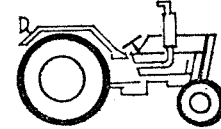
İNŞAAT MAKİNALARINDA

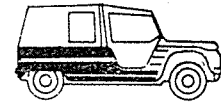
ÖZEL AMAÇLI ARAÇLARDA

Tırtıl tekerlekli

Traktör

Jip

SANAYİ MAKİNA VE TEZGAHLARINDA

- * Tekstil endüstrisinde kullanılan tüm makine ve tezgahlarda.
- * Maden ocaklarında dekovillerde.
- * Petrol sondaj kuleleri ve pompalarında.
- * Torna,revolver tezgah,radyal matkap ve talaş kaldırıcı tüm takım tezgahlarında.
- * Mekanik ve manyetik kavramalı tüm özel makinelerde.
- * Sanayi kaldırma ve taşıma elemanlarında.
- * Motor kullanılan her makine ve tezgahta.
- * Milli Savunmamızda Kara,Deniz ve Hava Kuvvetlerindeki tüm araçlarda.

«FRENLEME ve KAVRAMA
GEREKTİREN HER YERDE»

Ekskavator,buldozer,vinç,kanal açar,
greyder,kompresör,kreyn,
traksavatör,tekerlekli
ve paletli tüm hafriyat makinaları.

ATATÜRK'ÜN DOĞUM GÜNÜ NASIL TESBİT EDİLDİ?

Bilindiği gibi Atatürk'ün doğum yılı 1881'dir. Yalnız bütün milletin zihnini işgal eden mühim bir nokta vardır. Eşsiz Kahraman Atatürk'ün acaba doğum günü ne zamandır?

Uzun yıllar, Atatürk hakkında araştırmalar yapanlar ve eserler yazanlar hep bu noktayı, yani Atatürk'ün doğum gününü bulmayı, tesbit etmeyi istediler.

Atatürk'ün eser ve fikirlerini muhafaza, müdafaa, yayma gayesi ile kurulan «Mustafa Kemal Derneği» de kuruluşundan bu yana geçen 10 yıldan beri, Atatürk'e ve Atatürk devrimlerine dair vesika toplama yolundaki araştırmalar arasında, eşsiz kahramanın doğum gününü de araştırmayı ve tesbiti ele almıştı. Bu çalışmalar arasında, bir gün Şişli'deki Atatürk İnkılaâp Müzesinde Mustafa Kemal Derneği mensubu olarak, Atatürk'ün doğum gününü tesbit meselesi üzerinde durduğumuzu söylemiştim. Bunun üzerine müze memuru Süreyya Cankan, zile basmış, gelen hademeye «Oğlum, rahmetli Makbule Atadan, müzemizi ziyaret ettikleri gün, hani ben kendilerine, hanımefendi, Atatürk'ümüzün doğum gününü merak ediyoruz, bizi tenvir buyurur musunuz? diye sormuştum da, verdikleri cevabı o gün bir takvim yaprağına yazmıştım, saklamıştık, hatırladın mı, işte o takvim yaprağını al da gel» demişti.

Biraz sonra odacı sözü geçen takvim yaprağı ile yanımıza gelmiştir. Süreyya Cankan sözüne şöyle devam etmişti : Rahmetli Makbule Atadan demişlerdi ki : «— Annem, arada anlatırdı (Mustafam, karlı fırtınalı bir gecede doğmuştu, hattâ pek hazırlıklı değildim, eksik olmasınlar konu komşu, ellerinde fenerlerle bizlere yardıma koştular». İşte bu gece 13 Mart 1881'e tesadüf etmektedir.»

Aradan günler geçmiş, sanat tarihi doktoru muharrir Samih Nafiz Tansu ile bu mevzuda konuştüğümüz bir gün, Makbule Atadan'ın böyle söylediğini teyit etmişti.

Ayrıca, yine 13 Mart 1957 günü yapılan bir basın toplantısı ile, Mustafa Kemal Derneği, bu mutlu günü genel efkâra bildirmişti.

Eşsiz Atatürk'ün kızkardeşleri merhume Makbule Atadan'ın verdikleri malûmata göre, bugün 13 Mart 1881 günü, Atatürk'ün doğum günü kabul etmek icap eder. Büyük kurtarıcının aziz hâtırası önünde minnet ve şükranla eğilelim.

Muhtar KUMRAL

ATA'NIN DOĞUMU HAKKINDA

Lozan Muahedesi'nin Trakya'da gayri askeri mintika olarak ayırdığı yerlerde asker bulundurmamız ve oralarda tahkimat yapmamız hususunda âkid devletlerle anlaşmaya varmamız üzerine o zaman Başvekil olan Sayın İsmet İnönü Trakya'ya bir seyahat yaptı. 1934 senesi Kânunu evvel (Aralık) ayının son günlerinde yapılan bu teftiş seyahatinde Sıhhiye Vekili Refik Bey de muhacirlerin iskân edildikleri yerleri görmek üzere, Başvekil ile refakat ediyordu. Ben de bu seyahate iştirak için emir almıştım. Çerkezköyüne kadar trenle gidildi. Oradan otomobillere binilerek Vize ve Kırklareli üzerinden Edirne'ye vâsıl olduk. Bu dolaşma esnasında ben, merhum Salih Bozok ile daima bir otomobilde bulunuyordum. Gayet hoş hikâyeleri ve söylediği memleket türkülleri ile bana seyahat yorgunluğunu kat'iyyen hissettirmemiş olan Salih Bey'den ayrıca Atatürk'ün çocukluğuna ve gençliğine dair de pek çok hâtıra dinledim. Bu arada Atatürk'ün bütün çocukluk arkadaşlarından biraz daha yaşlı olduğunu da söylemişti. Salih Bey'in ifadesine nazaran Atatürk'ün doğum tarihi 1880 değil, daha evvel imiş. Merhum, Atatürk'ün vefatına tekaddüm eden günlerde de bu bilgisini tekrar eder durur ve hiç olmazsa iki, üç yaş daha büyük olması lâzım geldiğini söylerdi.

Dr. ASIM ARAR

SON GÜNLERİNDE ATATÜRK

Not : Bu yazıda adı geçen rahmetli Salih Bozok, Atatürk'ün çocukluk arkadaşıdır. Son nefesine kadar da Atatürk'ün yanından ayrılmamıştır. Bu bakımdan, Atatürk'ün doğum yılı hakkında söylediklerini gerçek saymak gerekir.

ILHAN BARDAKÇI

PAPAZIN KUŞAĞI İŞİ...

Fatih Sultan Mehmet, Karadeniz sahillerini devlete katmak gayreti içindedir. *Sinop'ta Ismail Bey, İsfendiyaroğulları'nı* temsil eder. Kardeşi Ahmet Bey ise Fatih'in ordusunda sevilip sayılan bir simadır. Fatih Sinop'a nazik bir mektup gönderir : Kendisi ki, oraya gitmektedir, o sırada oğlu *Hasan Bey'in Fatih'i karşılamasında isabet vardır.*

İsmail Bey, gerçekten zamanının bilginlerinden ders alarak yetişmiş olan oğlu Hasan Bey'i Fatih'i istikbâle gönderir. Kendisine refakat eden kimseler içinde Sinop tarihini iyi bilen bir de rahip vardır. *Ola ki, Fatih, şehrin tarihi hakkında sualler soracaktır cevabı o vere.*

Yol boyunca yapılan konuşmalardan cesaret alan rahip biraz fazla konuşup ve belinde tenine takılan kemeri göstererek. «Bu der, her kula nasip olmaz.»

Yanlarında bulunan bir ahi büyüğü müdâhale eder :

- *Pirimiz Hacı Bektaş Veli de, 1299 yılında Osman Gazi'nin beline tarikatın âdeti olarak böyle bir kuşak takmıştı. Bizde de bu âdet vardır ama, evvelâ dört kuşağa sahip olmak şart ola.*

Hristiyan rahibi anlamaz ne demek istediğini. Kendisine açıklarlar :

- Bu dört kuşak, gök kuşağı, gayret kuşağı, silâh kuşağı ve hanedan kuşağıdır. Gök kuşağı ilimdir. Hani halk arasında gökkuşağının altında geçen kişi, oğlansa kız ve eğer kız ise oğlan olur, derler ya. Yani Hak ilmine sahip olur. İşte öyle. *Mânâsı da oldur kim, Hak ilmine eren kadın, erkek kadar güçlü ve şâyet erkekse kadın kadar şefkatli ve merhametli*

olur demektir. Gök kuşağını beline dolayan, yani sonuna mal eden kişi, ilâhî rızâ yolunda çocuk ve kul yetiştirir. Kuşakların en yücesi budur. *Gayret kuşağı* ise kudrettir. Arz kabuğu üzerinde kimse bu kuşağı takmadan ne ilmi, ne san'atı, ne devlet idaresini, asla öğrenemez. Medeniyet, mesafe kavramını ve varlığı gün gelip hiçe indirse de, bu kuşağı kısaltamaz.

Silâh kuşağına gelince : Biz ezelden beri, silâhı namus olarak tanıyan bir milletin insanlarıyız. Zulme ve haksızlığa karşı onu kuşanmasını bilmeyenler zelil ve hakîr olurlar. Bu kuşağı yerinde kullanan ülkeler bereket ve refaha ulaşırlar, hırs ve tamâh yolunda kullananlar ise, helâk olmağa mahkûmdurlar. Onun içindir ki, Hazreti Peygamber «*Cennet ve cehennem de silâhların gölgesindedir*» demiştir.

Hanedan kuşağını da anlatayım : Hristiyanların anladığı mânâdaki hanedan kuşağını, *Muaviye oğlu Yezid'e saltanatı devrederken takmıştır.* Bu kuşak, üzeri elmaslarla işli ve bir omuzdan bele doğru takılan enli bir şerit veya kuşaktır. Benim kaşdettiğim hanedan kuşağı ise bu değildir. Bizim hanedan kuşağımız Hazreti Peygamber'e bağlı ve ona müntesip oluşumuza, yani aynı insanlık anlayışı hanedanından bir parça olarak yaşadığımızı işaretler. İnsan bu kuşağı mânâ âleminde takar. Kuşağın hikmeti odur ki, kişinin sıfatına, yürüyüşüne, davranışlarına ve selâm verişine bile tesir eder. Gerçekten Hazreti Peygamber'in huyunu örnek alıp, yumuşaklık, anlayış, hoşgörme, ilim, temizlik, doğruluk ibrişimleri ile örülmüş bu kuşağı kuşananlar, gönül sultanlarıdır. Ülkeleri dünya sultanlarınıninki gibi sınırlı değil bütün bir kâinattır. Sünnet çocuklarımız onun içindir ki, böyle işli bir kuşağı takarlar.

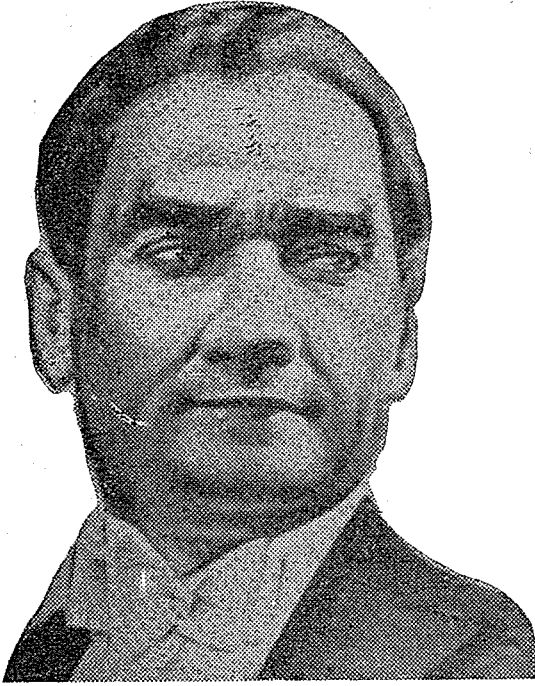
Anlatırlar ki papaz belindeki kuşağı o an çıkartıp atar ve Hasan Bey'in maiyetinde kalır...

Bu okuduğunuz fıkra benim değildir. *Türk eğitim ve fikir hayatının imrenilecek simalarından, Atatürk Lisesi eski müdürü Veli Soysaldı beyefendi,* karşımda heyecanla anlattığı bu hikâyeyi şöyle bağladı :

- Pek çok insan azıcık bilgisi yüzünden, *irşâd edici olmaya kalkışır. Kendisinin yanılması bir tarafa, etrafını da bir bakıma aldatur.* Halbuki öğretici olmak öylesine bir fazilet ve tevazû ister ki, öğrenci olmaktan kat be kat zordur ve mes'uliyet şarttır.

Geliniz, dostumuza ait bu yazıyı, yine Veli Soysaldı'nın bir teşhisi ile bitirelim :

«*Gör zâhidi kim, sahib-i irşâd olayım der Dün mektebe vardı, bugün üstâd olayım, der...*»

ATATÜRK'ÜN MİLLİYETÇİLİĞİ

Yazan Prof. Dr. K. Faruk TİMURTAŞ

Atatürk'ün milliyetçiliği, Türk Milletini birlik, bütünlük ve beraberlik içinde görme idealiydi.

Millî Mücadele ve Yeni Türk Devletinin ilk yıllarında Yurttaş için medenî bilgiler kitabının hazırlanmasıyla bilhassa meşgul olmuş, Millî Prensipleri «Ders kitaplarına» da yerleştirmiştir.

Milletin tarifini şöyle yapıyor : «Zengin bir hatıra mirasına sahip bulunan b - Beraber yaşama konusunda istek gösteren ve müşterek arzuda samimi olan, c - Ve sahip olunan mirasın muhafazasında beraber devam hususunda iradeleri müşterek olan insanların birleşmelerinden meydana gelen topluluğa millet adı verilir.»

Atatürk millet tarifi konusunda «KÜLTÜR BİRLİĞİ» ilkesini esas almıştı. «Bir harçtan olan insanlardan mürekkep cemiyete millet denir dersek milletin en kısa tarifini yapmış oluruz.» diyordu.

Atatürk milliyetçiliği ise şöyle tarif eder :

«Türk milletini sevmek, yüceltmek ve yükseltme hareketini benimsemek, gerk fikri alanda, gerekse hareket bakımından o yolda yürümektir.»

Büyük Önder yine bir başka millet tarifini daha geniş anlamıyla şöyle yapmaktadır : «Millet - Dil, Tarih, Kültür ve Ülkü bağları ile birbirine bağlı vatan-daşlardan meydana gelen Siyasal ve Sosyal bir topluluktur.»

Büyük Önder siyasi ve diğer mücadeleleri içinde devamlı bir millî siyaset izlemiştir. Bu siyaseti şöyle tanımlamaktadır : «Milletimizin güçlü, mutlu ve kararlı yaşayabilmesi için devletin tamamıyla belli bir siyaset izlemesi ve siyasetin iç yapısına tamamen uygun ve dayanır olması gereklidir. Millî siyaset dediğimiz zaman kastettiğim anlam öz şudur : «Millî sınırlarımız içinde, herşeyden önce kendi gücümüze dayanarak varlığımızı korurken, milletin ve ülkenin gerçek mutluluğu ve bayındırlığına çalışmak, geliştirmek, hayali emeller peşinde, milleti çalışma ve zarara sokmamak, medenî dünyada, medenî ve insanca davranış ve karşılıklı dostluk beklemek.»

Milliyetçiliği millet sevgisi ve medeniyetçilikle bütünleştirmiştir. «Mazide sayısız medeniyet kurmuş bir ırkın ve milletin çocukları olduğumuzu ispat etmek için yapmamız lâzım gelen şeylerin hepsini yaptığımızı ileri süremeyiz. Bugüne ve yarına bırakılmış daha birçok büyük işlerimiz vardır.»

Büyük Önder milliyetçilik anlayışını dile getirirken birlik, beraberlik ve bütünlük görüşlerini işlemiştir. Diyor ki : «Beni seven arkadaşlarıma tavsiyem şudur : «Şahsınız için değil, fakat mensup olduğunuz millet için elbirliğiyle çalışalım, çalışmaların en yükseği budur.»

Büyük Önder Millî Mücadeleyi ve İstiklâl Harbini «MİLLÎ BİRLİK» ruhu kazanmıştır idealini sınımsız tutmuştur. «Millet sevgisi kadar büyük mükâfat yoktur. İstiklâl Harbinde benim de millete ettiğim bir takım hizmetler olmuştur. Zannedirim. Fakat bunlardan hiçbirini kendime mal etmedim. Yapılanın hepsi milletin eseridir. Dedim. Aranacak olursa doğrusu budur.»

Büyük Önder'in, birlik ve beraberlikle kurtulan ve kurulan vatan düşüncesini şu ifadelerle dile getirir : «Bilelim ki, kazandığımız muvaffakiyet milletin kuvvetlerini birleştirmesinden ileri gelmiştir. Eğer ay? nı muvaffakiyetleri, zaferleri ileride de kazanmak istiyorsak, aynı esasa dayanalım, aynı yolda yürüelim.» 1923

Ekim 1922'de yaptığı bir konuşmada : «Milletimiz tek bir vücut gibi sarsılmaz birlik ve beraberlikle yekpare vücut halindedir!! Diyordu... Bu nedenle Atatürk Milliyetçiliği bize bir ışık'tır.

ÜLKER

her çeşidinde,
ayrı bir lezzet sunar.

BATI - UYGARLIK VE ATATÜRK

Ord. Prof. Enver Ziya KARAL

Atatürk bir ulusun, ulusal davalarının savunmasında yalnız haklı ve güçlü olmasını yeterli görmüyordu. Böyle bir ulusun, kesinlikle uygarlıkta yaratıcı olmasını da gerekli buluyordu. Devletlerarası düzende hak ve güç, uygar bir ulus, gücüne dayanarak, varlığının tanınmasını bir hak olarak uygar dünyadan isteyebilir. Fakat bu uygar dünya hangisidir? Ve uygarlık nedir? Atatürk'ün bu konudaki düşüncelerini görmeden önce, uygarlık sözcüğüne verilen anlamı hatırlatmada yarar vardır. Uygarlık en geniş anlamında, bugün Batı uygarlığı ve Doğu uygarlığı diye bilinmektedir. Her birinin çıkışı ve niteliği Batılılara göre şu suretle özetlenebilir.

Batı, insanın kendi varlığı ve yaşamı üzerine özel bir düşünceye sahip olmasıdır. Bu anlamda Batı her zaman var olmamıştır. Zamanla ve yavaş yavaş meydana gelmiştir. Onu meydana getiren elementler ise çeşitli kaynaklardan çıkmıştır. Kendinden önce, gelip geçmiş uygarlıkların bir sentezi olduğu yolundaki tarihsel görüş yaygındır. Çağdaş Batı, Dekart'ın (1596 - 1650) «Mademki düşünüyorum varım» sözünde özetlenebilir. Dekart'tan önce insan-öğlü, kendi kendine düşünmemiştir. Kendinden önce düşünenler gibi düşünmeyi yeğ saymamıştır. Dolayısıyla yaşamını düzene koymak için girişim yeteneğinden yoksun kalmıştır. Sözün kısası, insanoğlu düşünmeyi sevmemiş, ortaçağ kalıpları içinde inanamakla yetinmiş ve bunları gevelemeyi düşünce saymıştır.

Batı'da uygarlık kavramının anlamı üzerinde yoğunlaşan tartışmalar sonunda XIX. yüzyılın ilk yarısında iki görüş ortaya çıkmıştır. Biri Alman ötekisi de Fransız görüşüdür. Alman görüşüne göre, uygarlığın konusu, insanlığın daha sosyal ve daha ahlâksal olmasına yardım eden her şeydir. Ne var ki, uygarlığın üstünde düşüncenin özgür ve bağımsız alanı gelir ki o da kültürdür.

Bu kısa tanımlamaya göre, uygarlık ile kültür ayrı şeylerdir ve kültür uygarlığın üstündedir. Başka bir deyimle kültür evrenselidir.

Fransız görüşü ise, uygarlığın kültürün üstünde olduğu merkezindedir. Bu düşünceye göre. Bir yandan eski Yunan ve Roma gelenekleri öte yandan çağdaş ilim, Batı uygarlığının tin ve temelidir. Yaşamı, insanın biçim verdiği bir nesne olarak sayar. Doğa ile savaş etmeyi, onu yenmeyi amaç bilir. Ülküsüyle, her şeyden önce bu dünya üzerinde egemenlik kurmaktır. Fransız görüşüne göre uygarlık evrenselidir.

Batı'da, uygarlık anlayışı üzerinde kesinlikle ortak bir görüş olmamakla beraber. Batı toplumunun izlediği doğrultunun uygarlık sınırları Fransızların anlayışına yakındır. Nitekim, bütün Batı ulusları aynı doğrultuda ilerlemişlerdir. Bugün Batı uygarlığı denilince, tabiat ve pozitif ilimlerde, sosyal ve siyasal bilimlerde, ekonomi ve teknoloji gelişmelerinde ve sanatın çeşitli dallarındaki yeniliklerin tümü anlaşıl-maktadır.

Doğu'ya gelince, uygarlık anlayışı üzerine az çok bir birlik vardır. Ne var ki, Doğu'nun uygarlık anlayışı Batı'ninkinden tümüyle ayrıdır.

Batı ve Batılılaşma akımlarını kısaca izah etmiş olduk.

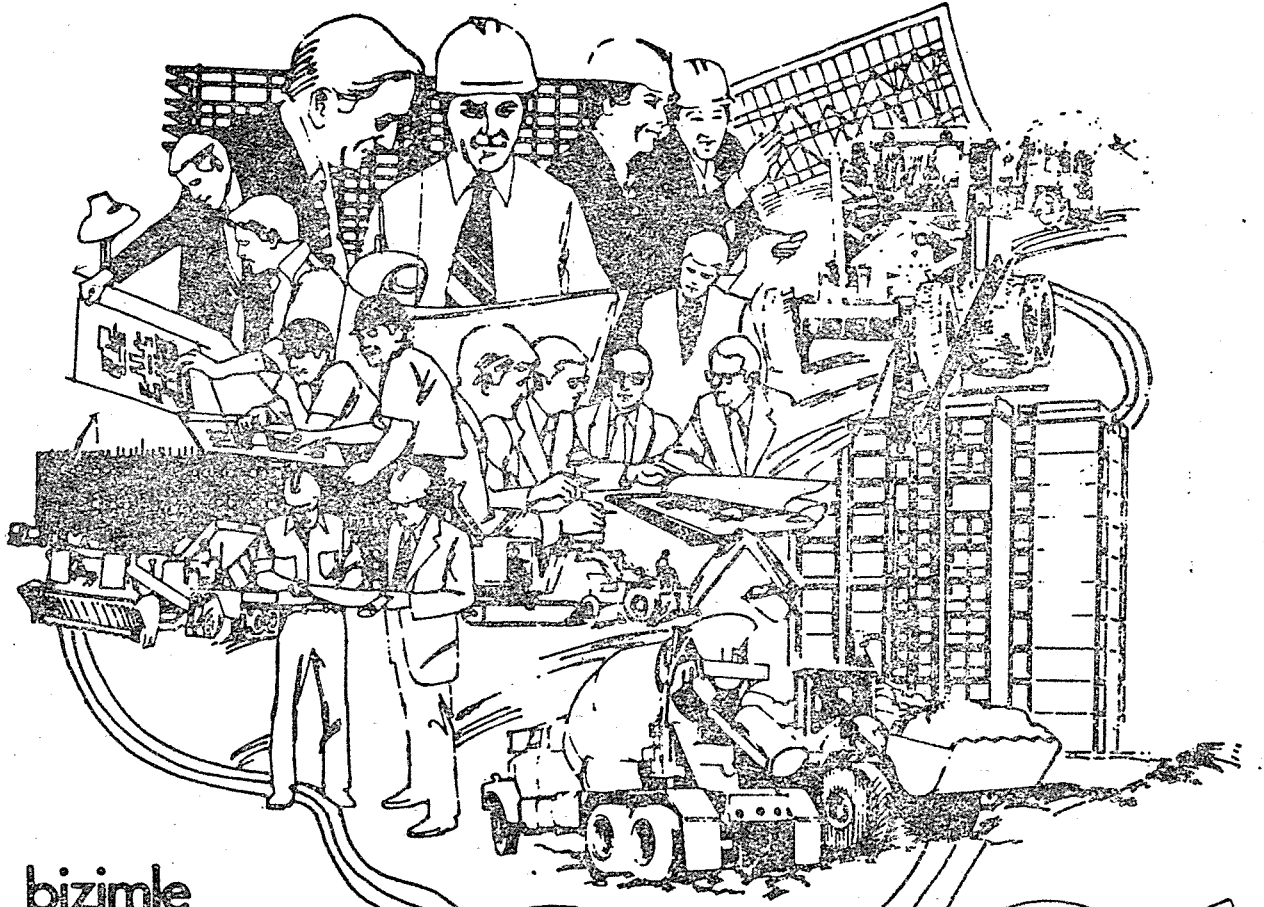
TAHİP YAVUZ

Başkan

YAVUZLAR

ŞİRKETLER GRUBU

Ortıklar Cad. Uman Ap. No: 5 Kat 1
Mecidiyeköy - İst. Tel: 173 12 66 - 67
167 14 92 - 172 10 69

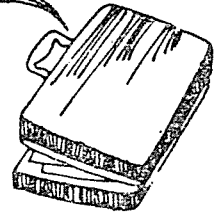
**bizimle
ne kadar çok
görüşürseniz
işinizde ve yatırımlarınızda
o kadar başarıya
ulaşırsınız**

- o Anahtar teslimi komple tesis yapımı
- o Ağır sanayi imalatı
- o Yatırım malları imalatı
- o Elektrikli ev cihazları imalatı ve pazarlaması
- o Gıda endüstrisi (yağ ekstraksiyonu, konserve, balık üretimi)
- o Turizm ve konut sektörü
- o Eğitim hizmetleri

**ALARKO
HOLDİNG A.Ş.**

**ALARKO
HİZMETTE, ÜRETİMDE
KALİTE**

TÜRKİYE ATATÜRK DERGİSİNDEN
MİLLİ UYARI
AZİZ VE BÜYÜK ASİL VE MUHTEREM
TÜRK MİLLETİ!...

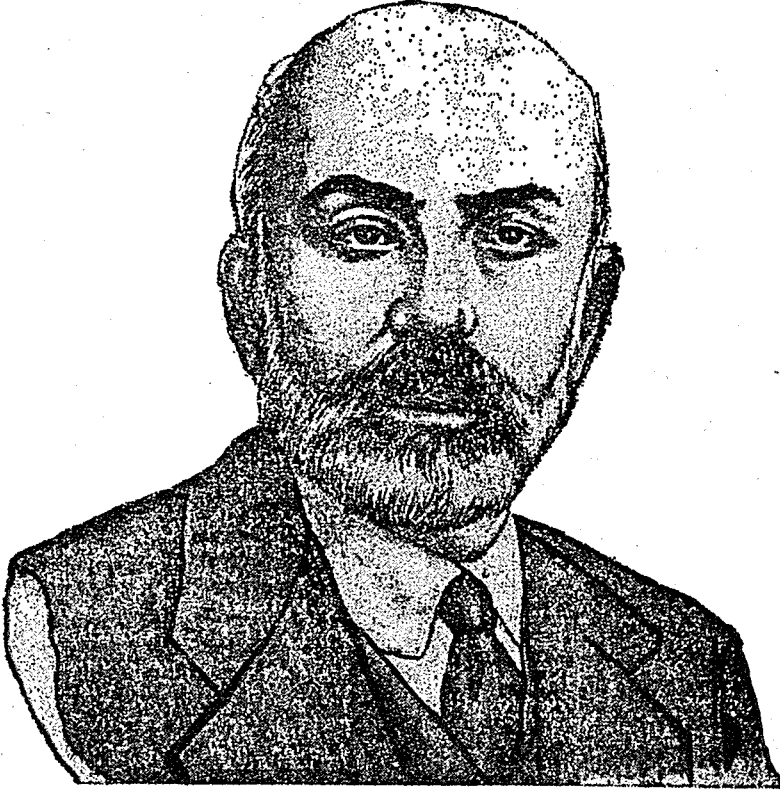

12 Eylül 1980 yılı öncesi, anarşik olaylar ve terör yeniden başlamış bulunmaktadır... Askerlerimiz ve çok değerli subaylarımız menfur saldırı sonucu, alçakça kurşunlanarak hayatlarını yitirmişler ve ŞEHİT edilmişlerdir... BU ÇAĞDIŞI İNSANLIK HARİCİ MAĞARA DEVRİ İNSANLARININ, dahi bile yapamayacağı cinayetleri, maalesef içimizde beslediğimiz alçaklar VATAN HAINLERİ, açıkça tuzağa düşürmek suretiyle, menfur cinayetleri işlemişlerdir... BUNLAR İÇİMİZDEKİ TÜRK KIZILLARIDIRLAR... Sevki İdare liderleri... MOSKOVADADIRLAR... Atılan kurşunlar... BÜYÜK TÜRK MİLLETİNİN KALBİNE SIKILMIŞTIR... Daha dün denilebilecek bir geçmişte, TAKSİMDEKİ Aziz Ata'mızın sözde heykeli önüne, Cumhuriyet alanına, BEYNELMİLEL KOMÜNİST MARŞINI SÖYLEYEREK, ORAK ÇEKİÇLİ BAYRAKLARLA, ELLERİNDE RUS LİDERLERİNİN, boy-boy

resimleriyle, slogan atarak sözde işçi harekâtı, sözde işçi bayramı... Yani, BEYNELMİLEL KOMÜNİST DEVRİMİNİN SENE-İ DEVRİYESİNİ KUTLAMADILAR MI?... Biz Disk denilen bu örgütün rengini açıkça görmedik mi?... Abideye Atatürk'e sözüm ona saygı duruşuna gidiyorlardı... Beynelmilel komünizmin hareketleri ve cinayetleri olarak nitelendiriyoruz. Askerlerimize saldırıları... Kendilerini nefretle lânetle tel'in ediyoruz... Tarihin en büyük yatırımlarını, komşumuz Rusya, Türkiye'ye yapmaktadır... Tarihi hülyası ve en büyük emeli, Türkiye ve Boğazlardır... Demirperde gerisinden ve Rusya'dan eğittiği yüzlerce «CASUSU» yurdumuza sokmaktadır... Bu MİLLETİN, bu DEVLETİN, amacını, tarihten bu yana çok iyi biliyoruz... OSMANLI BÜYÜK DEDELERİMİZ, Millî tarihimizde, bu milletle tam, 153 yıl savaşmışlar... Ve bu Milletin yüzüne karşı haykırarak, (AYI DERİSİNDEN POST, MOSKOF GAVURUNDAN DOST OLMAZ DEMİŞLERDİRLER...

— Muhterem Yurttaş : Kanımıza; canımıza; Vatanımıza, Bayrağımıza göz diken bu alçakları aramızda barındırma... Ez başını... Oğlun da, kardeşin de, en yakının da olsa bile... Acıma, affetme... İHBAR ET EN YAKIN GÜVENLİK KUVVETLERİMİZE acıma alçaklara... Acıma Vatan hainlerine... Tarih-te Türk - Türk'ü öldürdüğü hiç görülmüş müdür?... Bunlar para ile satılmış alçaklardırlar... BİZ TARİHİN VE DÜNYA MİLLETLERİNİN EN BÜYÜK ADAMI, Arslan Mehmetçüğimizin ve Subaylarımızın bırak şehit edilmelerini, yakalarından bir düğmesinin bile koparılmasına bile tahammül edemeyeceğimiz gibi, aynı zamanda bu hakareti yapmak bile suçtur... Aziz Türk Milleti 1980 yılı öncesi bu adı alçaklar ülkemizde can ve mal güvenliği diye birşey, bir ortam bırakmamışlar, sokaklara çıkamaz olmuştuk... VE BU YIL ÖNCESİ ASKERİ ŞAHSİYETLERİMİZ, YÜCE ORDUMUZ, müdahale etmeden evvel, her meslekten, her sınıftan binlerce yurttaşımız katledilmiştir... Amaç : TARİHİN VE DÜNYANIN TEK TÜRK DEVLETİNİ, dünya haritasından silebilmektir... MİLLİ MATEM VE YAS İLAN EDİYORUZ... Şehitlerimizin intikamını alacağız... Uyanık ve şuurlu, bir ve beraber olalım. Aziz ve Yüce AL-LAH; Devlet ve Milletimize zevâl vermesin... Birlik ve beraberliğimiz hiç zedelenmesin...

T. ATATÜRK DERGİSİ

MİLLÎ İSTİKLÂL ŞAİRİMİZ

MEHMET AKİF ERSOY

(Büyük Türk - İslâm Şairi, İstiklâl
Marşımızı Yazan Sanatkâr)

SARSILMAZ imanını nazma koymak bakımından Türk Edebiyatının en seçkin ve en büyük şairlerinden biri olan Mehmet Akif Ersoy, 1873'de İstanbul'da doğdu. Fatih dersiâmlarından İpekli Hoca Tahir Efendi'nin oğludur. Kuvvetli bir din terbiyesi içinde yetişti. Dinî kültürü yüksek olan babasından ve başka hocalardan Arapça ve Farsça, sonradan Fransızca öğrendi. Fatih Rüştîyesinde ve İstanbul İdadisinde okudu. İdadide şiir yazmaya başladı. Edebiyat hocası ünlü Türk şairi Muallim Naci idi. Naci :

— Bu çocukta büyük bir cevher ve istidat görüyorum.

Demişti. On beş yaşlarında iken babasının ölümü ve Sarıgözel semtindeki evlerinin yanması üzerine ailece güçlüklerle düşmüş olması

na rağmen tahsilini yarıda bırakmadı. Halkalı Baytar Mektebine girdi. Kuvvetli bir fen tahsili gördü. 1894'te okulunu birincilikle bitirdi. Gençliğinde fevkalâde kuvvete malik olan Akif iyi bir alaturka güreşçi idi.

İlk görevi Orman ve Ziraat Nezaretinde mesleğine aitti. Baytarlık işlerinin teftişi için Rumeli, Anadolu ve Suriye vilâyetlerinde dolaştı. Osmanlı İmparatorluğunu yakından tanıdı. 1908 Meşrutiyet İnkılâbından sonra mesleğini bıraktı. Kendisini edebiyata ve ilmî işlere verdi. Halkalı Ziraat Mektebinde, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde edebiyat okuttu. «Sırat-ı Müstakim» ve «Sebil-ür Reşat» adlı din dergilerinde şiirler, din ve edebiyat üzerine makaleler yazdı. Yazıları ilgi ile takip ediliyordu. Birinci Dünya Savaşı başlarında Almanya'da

Müslüman esirlere yapılan iyi muameleyi yerinde görmek ve böylelikle İslâm âleminde Almanya'nın prestijini artırmaya yarayacak bir propaganda konusunu incelemek üzere Berlin'e gönderildi. Bu gezinin, şaire Batıyı yakından tanımak fırsatını vermiş bulunması bakımından önemi vardır. Yolculuk notlarını «Berlin Hatıraları» adı altında uzun bir manzume halinde yazmıştır. Harbiye Nezaretine (Millî Savunma Bakanlığı) bağlı Teşkilât-ı Mahsusa tarafından bazı politik sorunların halli için Necid Emiri İbnürreşid'in yanına temsilci olarak gönderildi. Seyahate çıkarken, evine bir miktar altın lira bırakması teklif edildiği zaman :

— Hayrına inandığımız bir hizmete altınla vurarak öldürelim mi?

Cevabı ile reddetmişti. Kendisine, Cenab-ı Peygamber'in türbesini ziyaret imkânını da veren bu gezinin intibalarını da «Necid Çöllerinden Medine'ye» adlı manzumesinde topladı.

**Canı, cananı, bütün varımı alsın da
Hüdâ
Etmesin tek vatanımdan beni
dünyada cüdâ**

Dediği vatanından, uzaklarda yaşadığı Mısır'da Abbas Halim Paşa'nın misafiri olarak Kahire civarında Hâlvân isimli bir köye çekildi. İki yıl burada tam bir inziva hayatı yaşadıktan sonra ailesini de yanına getirterek başka bir yere taşındı. Kahire'deki «Câmiatül-Mısıriyye» Üniversitesinde Türk Dili ve Edebiyatı okuttu. 1935'te hastalandı. 1936 Haziranında İstanbul'a döndü. Hastalığı hayli artmıştı. Kendisini karşılayan gazetecilere verdiği beyanatta özet olarak şöyle diyor-du :

— Vatanı çok özledim. Mısır'dan üç gecede geldim. Bu üç gece otuz asır kadar uzun sürdü. Orada on bir yıl kaldım. Fakat bir an oldu ki, on bir gün daha kalsaydım, muhakkak çıldırırdım.

Akif, çok sevdiği aziz vatanında 27 Aralık 1936'da vefat etti.

Doğu ve Batının edebiyat ve fen bilginlerinden tasfiye edilmiş kuvvetli kültürüne rağmen camilerde (Lütfen Sayfayı Çeviriniz)

ATATÜRK İLKELERİ DOKTRİNLER ve DİN

Yazan : Faruk ALDEMİR (Em. Hak. Tümgnl.)

Bütün siyasi ideolojiler, bir eşlemin fikri cephesini yansıtır. Bu siyasi ideolojiler günün şartlarına bağlı olarak doğdukları için, belli bir düzenle mücadele zorunda olduklarından tabiatları icabı tek yönlüdürler.

Siyasi ideolojiler, kamuoyunun ilgisini üzerine çekmek istedikleri gerçekleri, ön plana almak ve mübalağalı bir şekilde büyütmek zorunluluğundan kaçınımazlar, böylece, diğer bütün gerçekleri gölgede bırakırlar. Gölgede bırakılınca da toplumun sorunlarını daima çarpık bir biçimde yansıtır.

Çıkarlarını belli bir siyasi ideolojide gören belli zümreler gölgede bırakılan ve başlangıçta asla inkâr edilemeyen diğer gerçeklerin ışığa çıkması için çaba gösterirler. Sonuç olarak siyasi ideolojiler, insan ve toplum sorunlarını daima çarpık yansıtan ya da hiç olmazsa tek yanlı yansıtan bir sistem olmaktan kurtulamazlar. Siyasi ideolojilerin yukarıda kısaca açıklanan müşterek kaderine rağmen Atatürk ideolojisi, kendini bu anlayıştan kurtarmıştır. Atatürk inkılabı ve ilkelerinin hiçbirisi sadece Kurtuluş Savaşımızın başladığı (BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDAN SONRAKİ) dönemde Türk toplumunun içinde bulunduğu özel şartları gözönünde tutarak o günkü soruları, o gün için en elverişli görünen yoldan çözümlemeye çalışmamıştır. Atatürk'ün sorunlara bakışı, zaman ve mekân içinde sınırlı kalan bir düşünce ürününün çok üstündedir. Türk toplumu için bulduğu çözüm yolları, özel tarihi şartların ötesinde bütün insan topluluklarını kapsayacak, hepsi işler (İHTİLAL) kavramına sığmayacak kadar büyük olmuştur. Yaptığı bu işlere ilk teşhisi de kendisi koymuştur. Yeni Türk Devletinin kuruluş ve Türk

ulusunun çağdaş uygarlığa yönelik olaylarını başka bir kelime ile (İNKILAP) kelimesi ile ifade etmiştir. Bugün bazı çevreler (İNKILAP) kelimesinin etimolojik anlamından yararlanarak, bunun basit (Bir Reform Hareketi) olarak gösterme çabasıdadırlar. Buna karşılık bazı çevrelerde inkılapçılık ilkesini tam bir (İHTİLALCİLİK) anlamında alarak kendilerine (DEVİRİMCİ) süsü verip, Atatürk'ün kurduğu devleti ve onun eserlerini devirme yoluna girmişlerdir. O halde inkılapçılık, Batıya yönelik bir dünya görüşünün gerçekleşmesinde daima uyanık ve hamleci olan bir davranış, yeni bir Türk toplumunun Atatürk inkılabı doğrultusundaki gelişim çizgisi üzerine atılımlar yaparak, engelleri zorlama kudretine sahip bir idarecilik ve Dinamizm demektir. Bu Atatürkçü dünya görüşünün ruh ve özünden, ilkelerin niteliğinden anlaşılmıştır.

ATATÜRKÇÜLÜK BİR DOKTRİN DEĞİLDİR?

Atatürkçülük, kelime anlamına bakarak bir (SİYASİ İDEOLOJİ) ifade eder gibi görünürse de bunun böyle olmadığını yukarıda açıklamıştık. Siyasi ideolojiler, belli ve dar sınırlar içinde belli kurallara dayanan doktrinlerdir. Atatürkçülük ise böyle bir çevreye hapis edilemez. Atatürkçülüğü, O'nun inkılap ve ilkelerine bağlı olarak kabul etmek, anlamını daha etkin bir açıklığa kavuşturmak demektir. Ancak yönleriyle Atatürkçülük (İNKILAPÇILIK İLKESİYLE) Çağdaş ihtiyaca bakan yönünü açık tutarak siyasi bir Doktrin olma kısırlığından da kendisini kurtarmıştır.

DOKTRİN VE DİNİ FELSEFE

Dini, felsefi ve siyasi bir öğretim sistemindeki dogmatik kavramların bütünlüğüdür. Doktrinlerin temel yapısında onun ortaya koyduğu kurallara karşı tutucu ve fanatik bir bağlılık vardır. Bütün dinler belli doktrinlere bağlıdır; esasında...

mukabele okuyacak, vaaz verecek kadar dinî ve millî geleneklere sadık bulunan, sarsılmaz bir ideal sahibi olan Mehmed Akif, vatanperver, faziletli ve iyi ahlâk sahibi bir şairdi, yazılarında en tabii ve en temiz Türkçeyi kullanmıştır. Akif'i, Türk Edebiyatında ebedileştiren en önemli eseri hiç şüphesiz manzum hikâyeler, manzum seyahat hatıraları, manzum vaazlar ve müstakil lirik şiirlerden mürekkep «İsafahat» adlı şiir kitabıdır. Bu eser yedi kitaptan mürekkeptir. Sonraları bir cilt halinde toplanıp «İnkılâp ve Aka» kitabevleri tarafından basılmıştır. Aruz veznini kullanmaktaki üstün başarısı, şekil ve kafiye getirdiği yenilik, hikâye edişteki kud-

reti, müşahade ve tasvir hususlarında gösterdiği büyük kabiliyet ve şiirlerindeki derin ve samimî heyecanla usta bir nâzım ve şair olarak edebiyat tarihimizde en önemli yeri tutacaktır.

Mehmed Akif'i, yalnız kuvvetli bir İslâm şairi olarak görmek isteyenler daima aldanacaklardır. Dinî konuları belki çok işlemiştir. Belki de her yazısında o konuya temas etmiştir. Ancak bu yanlış anlaşılmalıdır. Onun dindarlığında millî, sosyal ve faydalı bir Müslüman geleneğiyle birleşey bir ahlâk ve fazilet âşıklığı vardır. Akif, dinî geleneklere bağlı büyük bir Türk şairi olarak daima sayılacak ve sevilcektir.

Yakın bir dostuna hediye ettiği fotoğrafının altına :

Toprakta gezen gölgeme toprak çekilince,

Günler, bu heyûlâyı da, er geç silecektir.

Rahmetle anılmaktır amma ebediyet,

Sessiz yaşadım, kim beni nerden bilecektir.

Misralarını yazmıştı. Belki sessiz yaşamıştı. Mütavazi bir insandı. Fakat Türk Milleti onun adını ve hizmetlerini unutmayacaktır. Rahmetle ve minnetle anacaktır.

BATI VE BİZ

Batı, bizi kültürsüzleştirerek, kültürsüz-
lüğümüze inandırarak yıkacak,
tüketecekti.

R.U.C. Bodley, «Rönesansı İslâmiyete borçluyuz» diyor. Son yüz-yıllarda marazî bir aşağılık kompleksi içinde hayranlık duyduğumuz ve körü körüne taklit etmeye kalkıştığımız Batı Medeniyetinin şahlanışı Rönesansla başlamıştı. Peki, Rönesansa babalık, yahut ebelik yapan İslâmiyetin durumu neydi? Rönesanstan önce Türk İslâm kültürü, medeniyeti ne haldeydi?..

«Hiç şüphesiz ki ahlâk bakımından Türk siyaseti ile medenî hayatı, bütün cihana örnek olabilecek vaziyettedir... Türkiye'de dilenci nadir görülür (dü). Fransa'da herkesi bunaltan tembel dilencilerin, orada kimseyi rahatsız etmesine imkân yok (tu)... Türklerin hayrât ve hasenata çok düşkün olduklarını ve hatta Hristiyanlardan çok fazla hayrât vücuda getirdiklerini inkâr etmek imkânsız (dı). Türkiye'de pek az dilenciye rastlanmasının başlıca sebebi de bu (ydu)... Bu memlekette hemen hiç bir cinayet vakası duyulmaz (dı). Eğer bir-iki fevkalâde vak'a zuhur edecek olursa onlar da ya âni bir feveran neticesinde veyahut yol kesen haydutların şekâvetlerinden ibâret (ti)...»

«Türk hamamları sabahın dördün itibaren açılır, akşam sekize doğru kapanır (dı). Bütün bu müddet içinde hamamda hiç bir zaman hiçbir gürültü ve kavgâ olmaz; hiç kimsenin elbisesi ve kesesi çalınmaz (dı). (Lâtin) şâiri (Quide) nin elbiselerini muhafaza etmek için tutup kapıda beklettiği bekçiye de ihtiyaç yok (tu).»

«Hırsızlara gelince bunlar İstanbul'da son derece nadir (dı). Ben Türkiye'de takriben ondört sene kaldığım halde, bu müddet içinde hiçbir hırsızın orada cezâ gördüğünü işitmedim. Yol kesen haydutla-

rın cezası kazık (tı). Ben, bu memlekette geçirdiğim süre içinde, yalnız altı haydutun kazıklandığını işittim. Bunlar da hep Rum cinsinden (dı). Türkiye'de yankesiciliğin ne olduğu da malûm değil (dı). Onun için, ceplerin el çabukluğundan korkusu yok (tu).»

«Gerek İstanbul'da, gerek Osmanlı İmparatorluğu'nun bütün şehirlerinde hüküm süren emniyet ve asayiş, hiçbir tereddüde imkân bırakmıyacak şekilde isbat etmekte (ydi) ki, Türkler hiçbir zaman görülmemiş bir derecede medenî (ydi) ler.»

«Padişah'ın Bâb-ı Ali'si o devirde hakikaten cihanın iltica yeri hâline gelmiştir. Katolikliğe nisbetle Rafizî diye Avrupa'nın sinelerinden söküp attığı talihsizler padişahın misafirleri olunca emniyete kavuşup kendi vatanlarında mahrum oldukları hürriyet ve emniyete ulaşmıyorlardı. Aynı himaye bütün dinlere mezheplere teşmil edilmiş ve Türkleri barbar sayan Garp milletleri, onlardan müsamaha ve insaniyet dersleri almağa başlamışlardı...»

KÜLTÜR EMPERYALİZMİ VE BİZDEKİ SONUÇLARI

Ansiklopediler, «kültür emperyalizmi» ni şöyle tarif ediyorlar :

«Belli bir hayat görüşünü ve belli bir yaşama tarzını (üslubunu) otorite yoluyla yaymaya çalışan emperyalizm.»

Bunu biraz açalım :

«Belli bir hayat görüşü ve belli bir yaşama tarzı» dediğimiz şey nedir? Kültür. Kültürün içinde neler vardır? Din, dil, tarih, ahlâk, hukuk, sanat, örf, âdet vs...»

Peki, «otorite» den kasıt nedir? Emretmek veya itaat ettirmek hakkını ya da gücünü elinde bulundurmak; siyasî veya idarî yetkiye sahip olmak; üstünlüğünü (şöyle ya da böyle) başkalarına kabul ettirmek...

Yayılanın ön şartı nedir? Boşluk yaratmak. Yani; mevcudu yıkmak, ortadan kaldırmak. Bunu otorite yoluyla yapmanın adı nedir? Zorlamak, icbar etmek.

Şimdi, tarihimizi yeniden toparlayalım :

Demek ki, «kültür emperyalizmi» denilince akla gelen şey; «bir dinin başka bir dini, bir dilin başka bir dili, bir tarihin başka bir tarihi, bir ahlâkın başka bir ahlâkı, bir hukukun başka bir hukuku, bir sanatın başka bir sanatı ve bir örfün - âdetin başka bir örfü - âdeti tabii seyrinin dışına çıkartıp yıkması, ortadan kaldırması ve yerine, sun'î bir zorlama ile kendi varlığını ikame etmesi» dir.

Bunun bizdeki uygulanışına ve sonuçlarına gelince :

Atasözlerimiz arasında şöyle bir deyim vardır : «Yavuz hırsız ev sahibini bastırır.»

Asırlarca kendisine insanlık dersi verdiğimiz; cahillikten, barbarlıktan, zulümden, vahşetten kurtararak huzur ve güven ortamı içinde ehilleştirdiğimiz Batı; bir yandan bizden aldığı ilhamla gelişip yükselirken, öte yandan ebedî ve ezelî bir düşmanlık kompleksi içinde, Türk - İslâm dünyasına karşı çok yönlü bir saldırıya geçti. Ve kelimenin tam anlamıyla «yavuz hırsız» hüviyetine büründü.

Bu konuda hedef gayet iyi tesbit edilmiştir. Bizi inançlarımızdan utandıracak, tarihimizden soğutacak, millî değerlerimizi altüst edecek, hafızamızı felce uğratacak ve tek kelimeyle şahsiyetimizi eritip yok edecekti. Bizi kültürü ile fethe-demiyecekti. Ama kültürsüzleştirerek, kültürsüzlüğümüze inandırarak yıkacak, tüketecekti.

Saldırının cephesi alabildiğine geniş, ve silah ve vasıtaları akla

hayale gelmeyecek kadar çoktu.

«Gaye için her yol mübahtır» esprisi içinde, mümkün ve muhtemel bütün yollar denenip, bütün çarelere başvurularak imparatorluğun payitahtına kadar girildi. Boşluklardan, zaaf noktalarından istifade edilerek, köşebaşlarına ajanlar yerleştirildi. Çeşitli tavizler koparıldı. Giderek aydınlar, yöneticiler maddi ya da psikolojik kombinasyonlarla bağımlı hale getirildi. Fitne, fesat çarkları kuvvetle ve süratle çalıştırılıp rüzgârlar fırtınaya, kıvılcımlar yangına dönüştürüldü. Din hurafelerle bulandırıldı; tarih yalanlarla çarpıtıldı; ahlâk insanî zaafının körüklenmesi ve istismar edilmesi ile bozuldu; örf, adet çıkarılıp atılması gereken eski urbalara dönüştürüldü. Yağımız a çamur, balımıza katran karıştırıldı. Neticede çok yönlü ve şuurlu bir telkin, dejenerasyon ve yönlendirme ile Batı'nın teknik - silah üstünlüğü karşısında hayranlık duyguları; kendi milli değerleri konusunda ise aşağılık kompleksi ile dolu, türedi bir aydın - yönetici kesimi oluşturuldu. Batı karşısında kayıtsız - şartsız taklitçilik psikozu içine giren bir kesim, devleti asli görevinin tamamen tersine bir maceraya sokup, milli kültür değerlerimizi yıkmanın, yok etmenin en etkili vasıtası haline getirdi. Tanzimat döneminde giderek büyük boyutlara ulaşan manevi yıkım, Meşrutiyet döneminde en yüksek seviyeye ulaştı. Cepheye başlayan askeri mağlubiyetlerle daha da vahim hale gelen çöküntü, koskoca imparatorluğu önce «hasta adam» edip yatağa düşürdü, sonra da kanlı bir şekilde öldürüldü.

Gerçi arkasından yeni bir doğum başgöstermişti. Bir İstiklâl Savaşı kazanılmış, yeni bir Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulmuştu. Fakat bu sadece askeri bir zaferdi. Ve ilân edilen, yalnızca siyasi bir bağımsızlıktan ibaretti. Çünkü, mezkûr hayranlık ve aşağılık kompleksi halen sürüyordu. Körü körüne bir Batı taklitçiliği yine revaçtaydı. Kültür emperyalizmi yıkımını sürdürüyor, planlanmış hedeflerine ulaşmaya devam ediyordu. Asırlar-

dır süregelen şahsiyet erozyonu son haddine ulaşmış; temelsiz bir bina gibi, (zihniyet itibarıyla) mazi-siz bir nesil yetiştirilmişti. Dil alabildiğine bozulmuş; din sosyal hayattan sürgün edilip camiye hap-solunmuş, tarih arşivlere, kütüphaneye kilitlenip tozlu raflarda çürümeye, kaybolmaya bırakılmış; örf, adet, gelenek «gericilik - yobazlık» damgaları ile karalanır olmuştu. Millet tarihini ile, inancı ile, temel kültür değerleri ile olan bağları koparılmış; köprüleri atılmıştı. Adeta bir beyin şoku geçirmişti, yahut hafıza kaybına uğramıştı. Fizik yaş binlerce yıllık tarihi içine alıyordu, ama, zekâ yaşı adeta sıfıra müncer oluvermişti.

Bu acıklı maceranın sonucu hepimizce malûm. Kendini boşlukta hisseden bir nesil, delice arayışlar içine girmekten başka ne yapabiliirdi ki? Nitekim öyle oldu. İnsanı-mız, fitratının kaçınılmaz sevgi tabiisi ile, kendisine tutunacak dal, yaslanacak duvar aramaya başladı. Ve tabii, denize düşenin yılanı sarılması kabilinden, yine yanlış rüzgârlara kapıldı, yine tehlikeli uçurumlara yuvarlandı. Daha doğrusu, bulanık bir ortamda, el yordamıyla yaptığı arayış sırasında kim yaklaşıtıysa ona inandı, kim tuttu - sahip çıktıysa onun elinde kaldı. İyi niyeti istismar edildi, fedakârlığı sömürüldü. Kendi annesi - babasıyla, kendi devleti - milletiyle karşı karşıya getirildi...

DURUM MUHASEBESİ

Şimdilerde, eğri oturup doğru konuşmanın, her türlü siyasi - politik düşünceden arınmış olarak partiler üstü, devirler ötesi bir değerlendirme yapmanın tam zamanıdır. Askeri yönetim, bir acil müdahale idi. Köklü tedbir, kesin tedavi değil. Oysa bizim köklü tedbirlere, kesin tedavilere ihtiyacımız var. Öyle bir tedavi ki; hastalık ikide bir nüksetmesin öyle bir çözüm ki, on senede bir askeri müdahaleyi gerektirmesin.

Bu; toplumun her türlü parazit duygudan, asalak düşünceden arınması; taklitçilikten, aşağılık komp-

leksinden kurtulup kendine güvenen bir şahsiyet olgunluğuna ulaşması ile mümkün. Bu; milletin milli kültür temellerine oturması; temel kaynakları ile irtibat kurup hafıza bütünlüğüne kavuşması ve kendi inancını, kendi ahlâkını, kendi sosyal nizamını yaşaması; yani tarihi perspektif içinde kendi yerine oturması ile kabil. Aksi halde, tarihin tekrerrür olması mukadder; bunalımın devamı kaçınılmaz...

MİLLİ KÜLTÜR

SEFERBERLİĞİ

O halde; iktidarıyla, muhalefetiyle, halkıyla, aydınıyla, basınıyla, TRT'siyle; kısaca, bütün bir millet olarak topyekûn bir «milli kültür seferberliği» ilân etmek ve bunu kazanmak zorundayız. Siyasi, ekonomik gayretlerimizi havada kalfaütan kurtarıp; kendi dünya görüşümüzün, kendi hayat nizamımızın sağlam temelleri üzerine oturtmak mecburiyetindeyiz.

Türk milletinin ve aydınının, yöneticisinin bugünkü tarihi görevi şudur; yahut olmak durumundadır;

Devletler kuran, imparatorluklar inşa eden; medeniyetlere ruh veren, kan veren, canlılık kazandıran büyük kültür sistemimizi tarihi bir vakıa olmaktan çıkarıp, müstakbel kılmak. Yani; Türk kültür sistemini bilgi ve ideoloji alanında ortaya koymak. Türk kültür sisteminin aksiyonu, temelleri nelerdir? Bütünüyle «gerçeği tanıma, kavrama» yolunda, özelliği nedir? İlim, felsefe, ahlâk, güzel sanatlar; iktisat, politika, hukuk, askerlik v.b. alanlarda kurduğu sistemler ne gibi özellikler arzeder? Dinî hayatının esasları, usulleri, nihai gayeleri nelerdir? Dünyaya ne gibi anlamlar, değerler, kalıplar getirmiştir? Bunların çeşitli medeniyetlere olan tesirleri ve bu medeniyetlere nazaran gösterdiği farklılıklar nelerdir?.. Örtülü tarihi aralayıp, işte bu ve benzeri sorulara doğru cevaplar bulmak...

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN 61. YILI

MÜNASEBETİYLE MİLLİ EĞİTİM

BAKANIMIZA AÇIK MEKTUP...

Sayın Bakan Bey,

Türkiye Atatürk Dergisi adına, Zat-ı Şahsiyetlerinize, öğrenim yapan Türk gençliğimizle alâkalı olarak çok hayati bir mektup yazmak suretiyle milli hissiyata tercüman olacağız... Muhterem Bakan Bey, biliyorsunuz ki elimizde tam dinamik ve enerjik ülkeye yararlı olabilecek bir Liseliler ordumuz var... Bu gençlerin, gerek dramatik, gerekse, trajedik acıklı halleri hepimizce malumdur efendim. Liseyi bitirmişler ve hiçbir yerde çalışmamaktadırlar... Neden mi? Askerlik sorunları ve Üniversiteye kabul edilmemeleri nedeniyle bekleyiş... Ha bu yıl, ha gelecek yıl sınavları kazanabilir isek diyerek ümit etmektedirler... Bakan Bey; Sınavsız olarak üniversitelerimize kabul edemediğimiz bu değerli vatan evlatlarımızın yılları boşuna heba olmaktadır efendim... Gerçeği siz, biz, hepimiz biliyoruz... Burada formalite başkadır, realite bambaşka... Görünen köy kılavuz istemez misali... Liseyi bitiren bir Türk genci aynı zamanda bir vasfı da yoktur... Yani bir meslek sahibi değildir... Bu gençlerimiz karınlarını doyurabilmek amacıyla binbir kapı çalıp iş ve memuriyet talep etseler de, askerliğini yaptınız mı?... Sorusuna muhatap olmaktadırlar... Esasen münhâl olan bir memuriyet, bir iş 1. planda tercih Üniversite mezunlarımızdır... Bu gençler hayata yeniden dönüş yaparak çiraklık ta yapamazlar ki, efendim... Beş yıl ilkokul, üç yıl Ortaokul, bir üç yıl da Lise öğreniminde bulunduktan sonra ne yapacaklardır bu değerli vatan evlatlarımızı karınları aç mı gezsinler?... Yoksa anne babalarından devamlı olarak bir mütevazı cep harçlığı mı talep etsinler?... Utanırlar artık Bakan Bey... Babaların bu ağır hayat şartlarında onlara destek olabilecek güçleri mi, kaldı?... Biz buna tam açıklıkla hazin bir tablo bir hazin man-

zara görüntüsü olarak tam objektif değerlendirmesini yapıp, yüksek Şahsiyetlerinize arz ediyoruz... Yıllar böyle geçti, perde aralanıyor... Perde gerisi simalar ortaya, bir bir çıkıyor... Bu Liseliler Ordumuzu, 1980 12 Eylül öncesi anarşi ve terörün kucığına neyin? Neden? Kimin ittiğini... Türkiye'de ANARŞİ ve TERÖR, İşsizlik ve hayat şartlarından kaynaklanmıştır... Kim ne derse desin bizim görüşümüz böyledir... Yüksek Öğrenim yapmak isteyen bu değerli yurt gençliği Lise mezunlarımızı üniversitelerimize sınavsız kabul etmek mecburiyetindedir... Bırakın üniversite sokaklara dökülsün... Bırakın okumak isteyenler okusunlar... Memleketin kültür seviyesi yükselsin!!! Biz sınavlarda bu imtihanları kazanamayan puanları tutturamayan yurt gençliğini denize mi dökelim?... Herkes sivri zekâlı değildir... Bu şartlar altında istemiyerek ikiliğe sebebiyet veriyoruz... Bu gençler Üniversite eğitimi görürken, Avrupa'da olduğu gibi ihzârı sınıflar ihtas edilerek hayat - I İhtimayeleri geliştirilbilir, kültür bakımından diğer arkadaşlarına eşdeğer hale getirilebilirler... Böyle Sayın Bakan... Demokrasi katı kuralları kabul etmez... Kendilerine hayat hakkı tanımalıyız.

— HASILI NETİCE VE TEDBİRLER : Aklimızı başımıza almamızın zamanı çoktan gelip geçmiştir...

Hepimizin bu toplumda yavruları var. Bu gençlerin vebalî, bir iş istikbâl sahibi olmaları, ellerine geçerli bir diploma ve iyi bir meslek vermek mecburiyeti hepimizi entere etmektedir... Değişen dünya şartları, ekonomik bunalım sıkıntıları! Ne yapacağımızı mezar taşlarına mı yazmamış lâzımdır, sayın Bakan... Ülkemiz bunalımlar içersindedir... Cumhuriyet tarihimizde bazı hatalar yapılmıştır... Telafisi de mümkün olmamıştır... En büyük

hatayı da zannımızca darılmayınız galiba bu konuda yapıyoruz... Eğer T. Üniversiteleri bu gençleri tedrisat içinde kabul etmeye yetmiyorsa ikili tedrisat çaredir : Biz bu arada bu da gene ihtiyaca cevap vermez ise, ince ince düşüneceğiz... Üniversitelerimizin durumlarını, T. Üniversitelerimiz ile alâkalı yönetmeliği, MİLLİ EĞİTİM ŞURAMIZCA BİR DAHA TEKRAR ELE ALARAK GÖZDEN GEÇİRMELİYİZ... Gerekli kanun ise, acil karar için Meclisin toplanmasıyla, yeni Üniversiteler kanunumuzun hüsnü kabulüdür... Hepimiz Allaha can vereceğiz... Fakat bu çocuklar ileride bir yuva kuracaklardır... Ne yaparlar diye hiç mi düşünmiyelim... Öğretim görevlilerimize çifte maaş verir isek, bu milli görevi seve seve yaparlar Bakan Bey... Ayrıca bizim bu arada aciz fikrimiz, size yol göstermek olamaz... Sadece bir tek lif ve çok hayatı bir davamıza candan alâka göstermek suretiyle eğitilmemizdir... Biri yer biri bakar... KIYAMET BUNDAN KOPAR. Birisi okur diğeri okumaz ise, adaletsizlik hakdeğer eşitsizlik olur efendim...

ÜNİVERSİTELERİMİZİN KAPILARINI SONUNA KADAR YURT GENÇLİĞİNE BİR VASIF KAZANDIRABİLMEK) için; açmalıyız... YÜKSEK TAHSİL BUNDAN BÖYLE SINAVSIZ OLMALIDIR... Adaletsizlik böylece ikilik ortadan kalkmış olacaktır Sayın Bakan Bey... Biz, bu meyanda, bütün Liselerimizin meslek Liseleri haline getirilmesini arzu ediyoruz. Orta Okul ile ilk Okullarımızın tümünü bir çatı altında toplayarak, Orta Sanat Okulları hüviyetine büründürerek, ellerine bir meslek vermiş olmalıyız. Böylece, Lise bitiren bir genç ben ne yapacağım diye kara kara düşünmez efendim. Artık bundan böyle atıye karamsar olarak bakmaktan kurtulmuş oluruz Sayın Bakanımız...

Bu gençlerin Lise diploması pek geçerli değildir... Üretken gençlik, sanatkâr gençlik olarak eğitmeliyiz yavrularımızı... Yoksa bir tüketici niteliğinden kurtulamayız.

Saygılarımla.

T. ATATÜRK DERGİSİ

SAYIN BAŞBAKANIMIZ TURGUT ÖZAL

TÜRK EKONOMİSİNİN MİMARİ, ÜLKEMİZİN UMUT KAYNAĞI, YAKIN GELECEĞİMİZİN UMUT IŞIĞI,
MİLLİ KALKINMA HAMLELERİMİZİN DİREK ADAMI...

T. C.'NİN 61. YILI MÜNASEBETİYLE SAYIN BAŞBAKAN TURGUT ÖZAL'A AÇIK MEKTUP!...

ATATÜRK'TEN BİR ANI...

Aziz ve Yüce Atamız Dolmabahçe Sarayında ikametgâh ederek dinlendiği günlerden bir gündü. Yıl 1936 Başbakan İsmet Paşa ekmeğe o günün fiyatıyla 1 kuruş zam yapılmasına müsaade ederler... Aziz Ata'mızın bu zamdan haberi yoktur. Kendisine bu zammın yapıldığını anlattıklarında, ATA zamdan önce haberdar edilmediği için, fırtınalar kopar, siz nasıl olur da zamdan önce benim fikrimi almazsınız der... Hükümetin başı benim... Siz kim oluyorsunuz demese de İsmet Paşa'yı adeta azarlar gibi, «BENİM HALKIMIN MİLLİ GIDASINA», zam çekemezsiniz beyler... Ve derhal ekmek eski fiyatınla satılacaktır tebliğ ediniz der. Bu olay şimdiki hükümet mensuplarımıza, bilhassa Sayın Başbakanımız Turgut Özal Bey'e, bir ilham kaynağı olabilmelidir... Çünkü halkımızın içinde öyle fakir yurttaşlar var ki, «İNANINIZ» beyler yalnız ekmekle karnını doyuruyor ve yanında bir katık bile bulundurmada... Yani bir tek zeytin tanesi bile... Bizim arzumuz, temel tüketim maddelerine yapılan zamlar gayri vicdani ve gayri insani olduğu kanaatindeyiz... Et lüks madde haline gelmiştir. Yağ-süt ve bal, glikoz yüklü besleyici maddelerin tamamı... Peynir ve zeytin en fahiş fiyatlarla satılmaktadır... Sebze ve meyveler yine astronomiktirler... Asgari ücret bir kilo et fiyatı bile değildir... Halkımızın iyi beslenememesi nedeniyle : Yurt sağlığı kontrol taraması yapan Verem Savaşı Dispanserlerimizden sorulsa, bir zamanlar kökü kazınılan verem afeti, yeniden hortlamıştır beyler!.. Mahşeri vijdandan da yoksun bulunarak, tüm gıda maddelerine

peşpeşe yapılan zamlar insaf denilen insanlık mefhumuyla bağdaşmamaktadır... Türkiye zamlar ülkesidir... Biz yalnız bu hükümet zam yapmış hayatı huzursuz kılmış demiyoruz... Rahmetli, ADNAN MENDERES - SÜLEYMAN DEMİREL - ECEVİT HÜKÜMETLERİ DE, bütün gıda maddelerine zam çekmekte birbirleriyle yarışmışlardır... Burada, basit bir misâl vererek, ufacak bir felsefe yapmak istiyoruz... Buğdayın kilosuna her yıl zam çekiyoruz... Evvet tamam... Efendim köylü kalkınsın diye... Zavallı köylü, şehire indiğinde, bir bakıyor ki, evinin ihtiyaç maddeleri, gaz, zeytinyağı, şeker v.s. şehirden alacağı her türlü ihtiyaç maddesi yüksek fiyata satılmaktadır... Aman yarabbi : (İLK TEMEL TÜKETİM MADDESİ OLAN BUĞDAYA YANI EKMEĞE ZAM VERMESELERDİ DE, BU MADDELER DE YÜKSELMESEYDİ) demez mi? Saf kafacığıyla bu köylü yurttaşlarımız... Evet, (Ali - Veli), hepsi aynı... Temel burada başlıyor sarsılmağa... Hayat bu maddeden geçiyor... Güya köylüyü kalkındırıyoruz... Dostlar alışveriş te görsünler... Ya bu köylü vatandaşımız, Sümerbank'a gider de giyecek ihtiyaçlarını temin için ne ödeyecektir?... Bir oğlan - kız evlendirmek isterse, acaba ne yapacak bu buğday paracığıyla efendim? Köylü en hakiki efendi dedi ya; Atamız... Bu yeter de artar bile ona... Lütfen çok «Şuurlu» olalım. Halkımızın milli ihtiyaç duyduğu temel gıda maddelerine zam çekilirken çok insafli davranmalıyız... Zira can boğazdan geçer efendim...

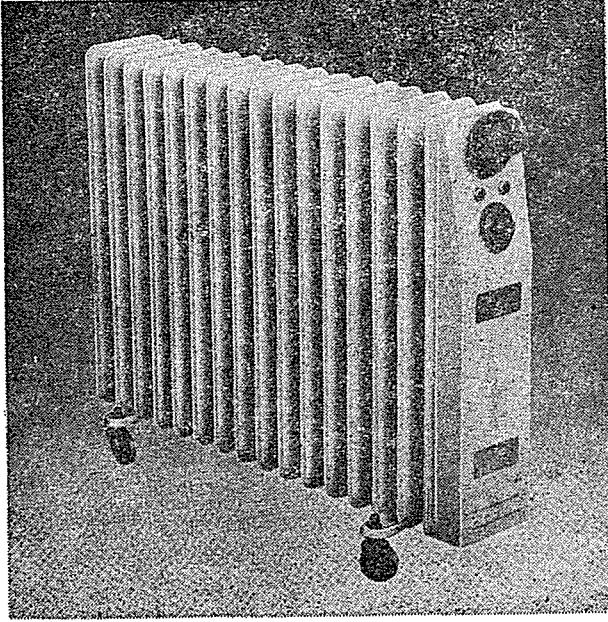
Saygılarımızla.

T. ATATÜRK DERGİSİ

ALSAN

Elektrikli yağlı radyatör

Çağdaş teknoloji ve
ülke standartlarına uygun üretim..

İMALAT:

ALSAN
Alüminyum Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Serçekale Sok. No: 50
TOPKAPI/İSTANBUL
Tel: 1454030 (5 HAT)

- ★ TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ KALİTE BELGELİ TEK RADYATÖR
- ★ ZARİF VE MODERN FORM
- ★ TAŞINABİLME KOLAYLIĞI
- ★ SİHHİ VE TEMİZ ISINMA
- ★ FIRIN BOYALI, ISI AYAR TERMOSTATLI
- ★ EKONOMİK ISINMA

CUMHURİYETİMİZİN

50. YIL MARŞI

Yazan : BEKİR SITKI ERDOĞAN

Müjdeler var yurdumun toprağına taşına,
Erdi Cumhuriyetim elli şeref yaşına,
Bu rüzgârla şahlanmış dalga dalga bayrağım,
Başka bir tuğ yaraşmaz Türk'ün özgür başına
Cumhuriyet, özgürlük, insanca varlık yolu,
Atatürk'ün çizdiği çağdaş uygarlık yolu..
Yılları bir çığ gibi aşarak hafta hafta,
Koşuyoruz durmadan kadın-erkek bir safta
Elimizde meşale, ilke ilke Atatürk,
Işıklarla donattık ülkeyi her tarafta..
Cumhuriyet, özgürlük, insanca varlık yolu,
Atatürk'ün çizdiği çağdaş uygarlık yolu..
Aynı kandan feyz alır bunca toprak, bunca taş..
Kılıç tutan bilekler, verdi sabanla savaş.
Tekniğin dev nabzında her adım, her dakika,
Çarklarda aynı tempo, yüreklerde aynı marş..
Cumhuriyet, özgürlük, insanca varlık yolu,
Atatürk'ün çizdiği çağdaş uygarlık yolu..
Biz yürekten bağlıyız elli yıldır bu yola,
«Yurtta barış» ilk hedef, «Cihanda Sulh» parola
Koparamaz hiç bir güç bizi milli birlikten,
Atamızın izinde koşuyoruz kol kola..
Cumhuriyet, özgürlük, insanca varlık yolu,
Atatürk'ün çizdiği çağdaş uygarlık yolu..
Yaşasın hür ulusum, soylu gencim benliğim
Yaşasın şanlı ordum, sarsılmaz güvenliğim
Ersin elli yıllarım nice mutlu çağlara,
Örnek olsun cihana devletim, düzenliğim..
Cumhuriyet, özgürlük, insanca varlık yolu,
Atatürk'ün çizdiği çağdaş uygarlık yolu..

Türkçemiz Hakkında

Mehmet KAPLAN

Türkçe deyince neyi kastediyoruz : Türk halkının konuştuğu ve Türk yazarlarının eserlerinde kullandıkları dili mi, yoksa o öztürkçecilerin anladıkları gibi, kök bakımından «öztürkçe» olan kelimeleri mi?

Bunların arasında büyük fark olduğu aşikârdır. Türk halkının ve Türk yazarlarının kullandıkları dil, metinlere dayanarak kolayca ispat edileceği gibi «saf» değildir ve karışıktır. Zira bu dil, tarihin içinde teşekkül etmiştir.

Türkler uzun tarihleri boyunca, çeşitli kavimlerle bir arada yaşadıkları ve çeşitli dinî kültür ve medeniyetleri için, onlardan pek çok kelime, terim ve tabir almışlardır. Ancak Türklerin yabancı tesirlerden uzak, aşiret halinde yaşadıkları devir ve çevrelerde kullandıkları diller, bir dereceye kadar «saf» tır. Orhun yazıtlarında pek az yabancı kelime vardır. Fakat Orhun yazıtları, metinde de açıkça belirttiği üzere, aşırı Çin tesirine karşı bir reaksiyonun ifadesidir. Yalnız bu abideleri diken Gök Türk Devletinin çok kısa ömürlü olduğunu ve kitaba dayanmadığını unutmamak lazımdır.

Bu da Mani dinlerini kabul eden Uygur Türkleri, bu dinlere ait kavramları Türkçeye çevirmek için büyük emek harcamışlardır. Onların bu emeklerini saygı ile anmak lazımdır. Zira bir dil ve kültür, başka dil ve kültürlerle karşılaştığı zaman kendi kabuğunu kırar ve zenginleşir. Uygurlar yabancı kavramları Türkçeye çevirmek için büyük emek harcamalarına rağmen, Türkçede karşılığı bulunmayan bir çok yabancı kelimeyi olduğu gibi kabul etmek zorunda kalmışlardır.

İslâmî devirde Kur'an ve Mesnevi gibi dinî eserler ezberlendiği ve İslâm medeniyeti ortak bir medeniyet olarak kabul edildiği için,

türkçeye farsça ve arapçadan pek çok kelime girmiştir. «Osmanlı türkçesi» denilen o karışık yazı dili, en az altıyüz yıllık bir çalışmanın mahsulüdür. 1900'lerde başlayan «sadeleşme akımı» ndan önceki Türk yazarlarının pek büyük bir kısmı eserlerini bu «karışık dil» ile yazmışlardır.

Sadeleşme akımına rağmen arkasında zengin bir kültür kaynağı bulunan Osmanlıca, 1900'lerden sonra da devam etmiştir. Namık Kemal, Tevfik Fikret ve Abdullah Cevdet'in hayranı olan Atatürk, «öztürkçecilik akımı» na kadar yazılarını o çok işlenmiş Osmanlı yazı dile ile yazmıştır. Millî birlik için, ortak, millî bir dilin zarureti inanan Atatürk, bir ara o güzel üslobunu feda ederek, aşırı öztürkçeciler gibi yazmaya özenmiş ise de, daha sonra, bunun çıkmaz bir yol olduğunu anlamış ve orta bir yol tutturmuştur.

Doğru olan nedir? Bugün hiç kimse çok ince, zengin ve işlenmiş olmasına rağmen Cumhuriyet öncesi Osmanlıcasına dönmek istememektedir. Zaten buna imkân da yoktur. Çok iyi arapça ve farsça bilmeden ve bu dillere ait kaynaklarla beslenmeden, kimse Nâima, İbni Kemal, Bâki veya Şeyh Galip gibi yazamaz. 1900 - 1950 yılları arasında güzel, sade, açık bir yazı dili teşekkül etmiş ve bu dil ile zengin bir edebiyat vücuda gelmiştir.

Ben şahsen, yeni ve köklü bir Türk kültürünün yaratılabilmesi için, 1900'den öncesinin de bilmesinin zaruri olduğuna inanırım. Fakaat o devrin kültürünü bilmek, dilini kullanmak başka bir şeydir.

Eski Osmanlıca kaynaklara gitmek geniş kitle için zordur. 1900 - 1950 yılları arasında vücuda gelen eserleri ise, geniş bir kitle anlayabilir. Millî birliğin teessüsü için gereken besleyici kaynakları bu devir

yazarlarında bulabiliriz. Atatürk, Ziya Gökalp, Yahya Kemal, Halide Edip, Yakup Kadri, Peyami Safa, Ahmet Hamdi Tanpınar, Sait Faik, Orhan Veli... ve daha pek çok değerli yazarı olan bir milletin artık dil meselesi olmaması gerekir. Yapılacak şey bu devir yazarlarının dilini «Devlet Dili» olarak kabul etmek ve onu yetişen nesillere öğretmektir.

Peki, öztürkçecilik akımı duracak mıdır? Hayır, durmayacaktır. Durmasına, durdurulmasına da imkân yoktur. Bu akımın doğmasında asıl sebep, benimsemek mecburiyetinde olduğumuz batı kültür ve medeniyetini Türkçeye aktarırken Osmanlıcada ve Türkçede, onu karşılayacak kelime ve terimlerin yokluğudur. Bilhassa terimler meselesi son derece önemlidir. Batıda her ilim dalının kendisine has düzenli bir terimler dizisi vardır. İlim durmadan değişir ve yeni yeni terimler yaratır. Bu terimler ortak kültüre ve edebiyata da girer. Yadırganan öztürkçe kelimelerden çoğu bu terimleri karşılamak için icat edilmiştir. Sevelim, sevmeyelim, çağdaş kültürü benimsemek için onları kullanmaya mecburuz.

Aşırı öztürkçecilerin yaptıkları hata, ölçüyü kaçırmaları, dildeki bütün yabancı kelimeleri yok etmeye kalkmaları, yani «tasfiyecilik» tir. Dilde tasfiyecilik, kendiliğinden kültürde tasfiyeciliği doğurur. Aşırı öztürkçeciliği kabul edersek, sadece, zengin Osmanlı kültür geleneğini değil, 1900 - 1950 yılları arasında teşekkül eden çağdaş, millî edebiyatı da feda etmek zorunda kalır ve büyük bir boşluğa düşeriz.

Dilde kullanılan bütün kelimelerin «öztürkçe» olması bir idealdir. Bunu kim istemez? Fakat bu, tarih ve kültürün inkârı ve fedası şekline sokulursa, aklı başında herkes isyan eder. İdeal ile tarihi ve yaşanan gerçeği uzlaştırmak zordur. Büyük emek ve zaman ister. Bir milletin tarihi, kültürü, halihazırı ve geleceği bir «Bütün» dür. Onu kavramaya çalışırken, bir çıkış yolu bulabilir ve ortak bir zemin yaratabiliriz.

KURTULUŞ SAVAŞININ KOMUTANLARI

BAŞKOMUTAN
Gazi M. Kemal Atatürk

Genelkurmay Bşk.
Mrş. Fevzi Çakmak

Doğu Cephesi K.
Kâzım Karabekir

Ali Fuat Cebesoy
Eski Batı Cephesi K.

Batı Cephesi K.
İsmet İnönü

Eski Millî S. Bakanı
Refet Bele

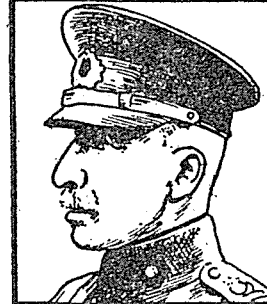
Millî Savunma Bakanı
Kâzım Özalp

Eski 1. Ordu K.
Ali İhsan Sabis

1. Ordu K.
Nurettin Paşa

2. Ordu K.
Yakup Şevki Subaşı

Süvari Kor. K.
Fahrettin Altay

1. Kolordu K.
İzzettin Çalışlar

2. Kolordu K.
Ali Hikmet Ayerdem

3. Kolordu K.
Şükrü Naili Gökberk

4. Kolordu K.
Kemalettin Sami Paşa

Kocaeli Grup K.
Halit Paşa

MİLLİ EĞİTİM

Yazan : Prof. Dr. Ahmet KILKBAY

En mühim ve feyizli vazifelerimiz milli eğitim işleridir. Milli Eğitim işlerinde mutlaka muzaffer olmak lâzımdır. Bir milletin hakiki kurtuluşu ancak bu suretle olur (1922).

K. ATATÜRK

Güzel yurdumuzun, asil milletimizin kurtarıcısı Yüce Atatürk'ün aramızdan ayrılarak Büyük Türk Milletinin kalbine yerleştiği her geçen yıl, ona sevgiyi ve bağlılığı bir kat daha artırmaktadır.

Atatürk'ü sevmek, yalnız onun, buğday sarısı saçlarını, deniz mavisi gözlerini sevmek değildir. Atatürk'ü sevmek, onun gibi düşünmek, onun gibi duymak ve onu anlamaktır.

Atatürk gibi milli varlığın her alanında yaratıcı eserler bırakan, dehasının mucizesiyle bütün milli hayatı yoğurup diriltiren bir insandan bahsetmek fânilerin diliyle bir mucizeler zinciri anlatmak demektir. Mucize, mucize ile anlatılır. Onun içindir ki, kahramanların gerçek yüzleri ancak sanatta görülür.

Atatürk, büyük ve şumullü manasiyle kahramandır. Bu kelimenin manasında gerçek bir vuzuğu, elle tutulacak, gözle görülecek, zaman içinde bir yıldız mahreki gibi nurlu izi takip edilebilecek bir misalin getirilebileceği vuzuğu isteyenler onun hayatına bakmalıdır.

Bir milletin yaşama iradesini en lâzım olduğu bir anda kendi nefsinde yaratıcı bir kudret halinde hazır bulabilmek ve bir ocaktan, merkezi bir yıldızdan dağılan aydınlık gibi, onun tam zamanında etrafa dağıtabilmek için, ilkin o milletin içinden yetiştirmek, son-

ra da bütün ömrünce onu yaşamak tabii şarttır. Bizat kendisi :

«Bizim yolumuzu çizen, içinde yaşadığımız yurdun bağrından çıktığımız Türk Milletinin ve bir de milletle tarihinin binbir facia ve ıstırap kaydeden yapraklarından çıkardığımız neticelerdir.»

Derken bunu söylemiş oluyor.

Artık ATATÜRK'ün ne olduğunu anlamak, öğrenmek, bellemek için belirtiler var orta yerde. Edebiyatçı lâflardan kurtulmuş, düşünceye, bilimsel yönetime dayalı incelemeler dönemine girmiş sayılırız. Bu sevinilecek bir girişimdir. Sanırım ki, bu çalışmalar, bunları izleyecek bundan sonraki çalışmalardır ki, topluma, yeni kuşaklara Atatürk'ü doğru tanıtabilecek, anlatabilecek. Gerçek bir ATATÜRKÇÜLÜK de, bu temel üzerine kurulacaktır.

Atatürk, yurt bütünlüğünün, ülkü birliğinin ve ileri hamlelerin bayrağı olarak gönüllerimizde yerleşmiştir. Bu bayrak; ilerlemek, kalkınmak, medenileşmek ve modern Türkiye ülküsünün timsali olarak ebediyen dalgalanacaktır.

Büyük adamların belirli özelliği, düşünce özerkliği, olayları müşahade etmek ve bu müşahadelerden doğru dürüst sonuçlar elde etmek, yani gerçeklikte görüldür.

Atatürk, ülkülerinin gerçekleşmesini Milli Eğitimde ilerlemekle mümkün olabileceğine işaret etmiştir.

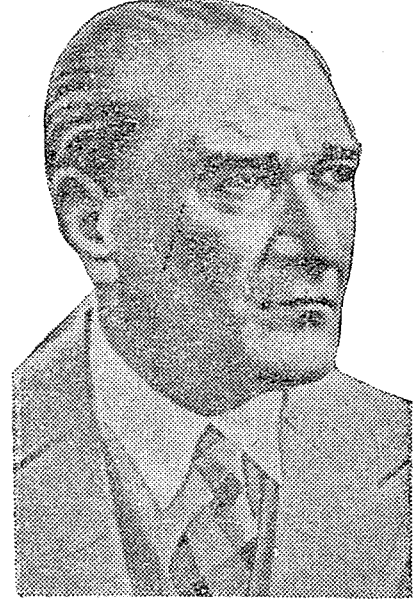
Bizim Millî Eğitim plânımızın felsefesi bellidir. Hedefine gelince, çocuklarımız için gelecekte ne türlü bir insan mutluluğu, nasıl bir milli refah hayal ediyorsak Maarif'imize o türlü bir yön vermemiz tabiidir.

Bize göre, eğitimimizin millî hedefleri de, Büyük Kumandan ve Devlet adamı, Kılıç ve Kalem sahibi, büyük eğitimci, yazar ve yazdıran Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün nutuklarından başlayarak kanunlarımızda ve programlarımızda ifadesini bulmuştur. Çünkü Atatürk'ün hedefi olan ileri, mamur Türkiye'nin anahtarı öğretmenlerimizin elindedir. Öğretmenlerimiz de bu cümleden mühlhem olmak üzere, ellerine okutulmak - eğitilmek üzere tevdi ettiğimiz çocuklarımıza, en iyi kültürü vermek; eğitmek, ülkemize yararlı evlâtlar yetiştirmek mecburiyetindedirler...

UĞURLU RAKKAMLARLA ATATÜRK!..

Yazan : Tahsin UFUK

- 19 harften oluşan, Mustafa Kemal Atatürk,
— 19. yüzyıl
— Yirminci yüzyıla 19 yıl kala, 1881'de Selânik'te dünyaya geldi.
— Yirminci yüzyılın 19. yüzyılında.
— 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı.
— Bu tarihten; 19 yıl sonra, 10 Kasım 1938'de bir perşembe günü saat 9.05'te sonsuzluk alemine doğarak tüm dünyanın Kalbi'ne gömüldü, ölümsüzler arasına karıştı.
— 19 Aralık 1904'de özgürlük fikirlerinden ötürü Yıldız Sarayı'na çağrıldı.
— 19 Mayıs 1915'de Albay oldu.
— 19 Haziran 1919'da, Sivas Kurtultayı'nı toplanmasını kararlaştırdı.
— 19 Eylül 1921'de Mareşal oldu.
— 19. Tümen, Birinci Cihan Savaşı'nda atanıp, O'nun bizzat yoktan yarattığı şaheser birliklerdendir.
— 19 Kasım 1938'de, İstanbul'dan anayurdun kalbi olan Ankara'ya uğurlandı.
— İnsanlık tarihinin ender yetiştirdiği mucizelerden olan ve 19 kez ölümlerden kurtulan Mustafa Kemal Atatürk'ün yaşamı ile 19 sayıları arasında düşündürücü ilişkiler arayanlar vardır. Şöyle ki :
— 1881 ve 1938 yılları, sayılarının katlarıdır.
— Doğumunun 100. yılı yaşanacak 1981 yılında bir 19 ve bir 9 (= 6 + 1) vardır.
— $3 \times 19 =$ eder ki, bu sayı O'nun yaşadığı ömürdür.
— 1919 sayısında 101 tane 19 vardır. 101 top atışı, bir zaferi ve Türk Devlet Başkanının gelişini selâmlar ve müjdeler.
Ey Türk Çocuğu ve Atatürk Gençliği!. Bu rakamları uğurların sembollerini unutma; Kendi öz Önder'ine bağlan!.. Bu bağ senin ölümsüz hasletin olsun! Millî ve özbenliğini onun yolunda bul ara... O yüce Türk'e ramol... Atatürk'ü TANRI Türklük için yeryüzüne indirdi... O katkısız Türk Ulusu için savaştı... Son nefesini verinceye kadar milletin hizmetinde ondan başka bir düşüncesi olmadı... AZIZ ATANI HİÇBİR ZAMAN UNUTMA VE TANI!!!

ATA TÜRK'ÜN ŞİİRİ

Mustafa Kemal Atatürk'ün ele geçirildiği iddia edilen tek şiiri : Atamızın edebiyat dalında da, ilmin her dalında da ihtisası bulunup kabiliyeti olduğunu simgeler. O dört başı mamur bir dehâ olarak emsal-siz kişidir. Atatürk'ün yazdığı bizzat kaleme aldığı; tek şiiri şudur!

«Gafil, hangi üç asır, hangi on asır
Tuna ezelden Türk diyarıdır,
Bilinen tarihleri söylememiş bunu.
Kalkıyor örtüler, örtüden doğacak,
Dinleyin sesini doğan tarihin,
Aydınlıkta karaltı, karaltıda şafak.
Yalan tarihi gömüp doğru tarihe gidin...
Asya'nın ortasında Oğuz oğulları,
Avrupa'nın Alplerinde Oğuz torunları
Doğudan çıkan biz, Batıda yine biz;
Nerde olsa, ne olsa kendimizi biliriz.
Hep insanlar kendilerini bilseler,
Bilinir o zaman ki, hep biriz.
Türk sadece bir milletin adı değil,
Türk bütün adamların birliğidir...
Ey birbirlerine diş bileyen yığınlar,
Ey yığın yığın insan gafletleri,
Yırtılsın gözlerdeki gafletten perde,
Hakikat nerede?...

YA İSTIKLAL YA ÖLÜM BENİM
KARAKTERİMDİR...

M. KEMAL ATATÜRK

ATATÜRK'ÜN BİRLEŞTİRİCİLİĞİ

Ulusumuz, Cumhuriyet'e ulaşabilmek için kan ve ateşten geçerek, çok çetin bir savaşım vermiştir. İç ve dış düşmanların kışkıracından kendi gücüyle sıyrılma yolunda tarihte ilk kez, ulusal kuruluş hareketini başlatmıştır. Bu hareketin dünya genelinde bayrağını açan ulusal kahraman da büyük önder Mustafa Kemal'dir. Böylece O, hem kendi ulusunun kurtuluşuna, hem de mazlum ve bağımsızlıklarını yitirmiş ulusların özgürlüklerini sağlamalarına önyak olarak, Üçüncü Dünya Örgütü'nün ilerdeki kuruluşunu hazırlamıştır.

Mustafa Kemal bu hareketi gerçekleştirirken amaç, araçlar ve yöntemi bir arada ve önceden düşünerek sürdürdüğü için her zaman bilinçli bir yol izlemiştir. O çıkış noktasında ilkin ulusal bağımsızlığı öngörmüş, bunun da niteliğini siyasal, askeri, ekonomik ve kültürel alanları kapsayan tam bağımsızlık biçiminde belirtmiştir. Nitekim yurdu saldırganlardan kurtarıp siyasal bağımsızlığı sağladıktan sonra, öbür alanların bağımsızlığına yönelmiştir. Önce devlet yapısının kuruluşunu ele almış; 1789 Fransız Devrimi ilkeleriyle bilimsel demokrasi ilkelerini bağdaştırarak, ona yepyeni bir biçim vermiştir. Bu yönden düzenin özü de ulusal kurtuluşçuluk temeline dayalı bir yapıya kavuşmuştur. Batı'nın laiklik, cumhuriyetçilik ilkelerine; çağımızın ulusalcılık, devletçilik, halkçılık ve devrimcilik ilkelerini katmıştır.

Atatürk, konuları ele alırken, sonuçlara hep koşulları değiştirerek ulaşmayı ilke edinmiştir. Siyasal alanda dünya devletleri arasında eşit haklara sahip bir devlet, askeri alanda kendine yeterli bir toplum, ekonomide ulusal sermayeye dayalı bir düzen, kültürel alanda öze dönüşlü bir kültür oluşturmayı hedef almış ve bunları büyük ölçüde başarmıştır.

Ulusal bağımsızlığın bir ögesi de ulusal egemenliktir. Ulusal egemenliğin özü ulusla halkın istencini, özemlerini ve dileklerini devlet yönetimine yansıtmaktır. Bu da ancak meclis, parti ve meslek örgütleri yoluyla devlet yaşamına geçirilir. Nitekim Atatürk, en bunalımlı dönemlerde bile meclisi çalıştırmaktan uzak kalmamış, cumhuriyet bu düşüncenin bir sonucu olarak doğmuştur.

Ayrıca Atatürk, bütün alanlarda ulusçu ve gerçekçi olmasını da bilmiştir. Halkı boş ve kör inançlardan, aydınlarımızı dogmalar, ön yargılar ve donmuşluktan kurtarma savaşımı vererek, düşünce özgürlüğüne giden yolları tümüyle açmaya çalışmıştır. Hukuka saygılı olmuş; kadın haklarına ilk kez resmîlik kazandırarak, Türk insanının özünü yüceltmeyi amaç edinmiştir. Toplumun bütünleşmesi konusunda din, ırk, mezhep ve cinsiyet ayrımı gözetmemiştir. Yurtta ve dünyada barışın egemenliğine çalışmış, Türk toplumunda zümresel ayrılıklara kesinlikle son verilmesini istemiştir. Eğitimde ikiliği kaldırmış, onu kolaylaştırıp halklaştırarak ulusal onuru her yerde öne çıkarmıştır.

Ne var ki, ulusal kurtuluşçuluk, bir denge düzeyidir. Denge bozulduğu zaman anarşi ve kargaşa da başlar. Gerçekten Atatürk'ün ölümünden sonra birçok alanlarda denge yitirildiği ve birtakım yozlaşmalara düşünüldüğü için hep birden bu tip acı olaylar sık sık yaşanmıştır. Oy avcılığı adına, laiklik konusunda büyük ödünler verilmiş, popülizm ve gerçek halkçılık birbirine karıştırılmış, karma ekonomi ilkesi geniş çapta özel sektör lehine zorlanmış, pek çok konuda kısır kavram gargaşaları sürüp gitmiştir. Bunun için de toplumumuz, son yıllarda depremli karanlık bir dönemden geçmiştir : Bununla birlikte cumhuriyet yönetimi, kuruluşundan bu yana karşısına çıkan her engelin ezici bir biçimde üstesinden gelmiştir. Hiç kuşkusuz ülkede sürekli erinç de Atatürk'ün kalıt bıraktığı bütünlük ruhundan geçecektir. O'nu yitirmişimizin bu 61. yılında, şükran duygularıyla ancak ve devrimlerini yaşatmak Türklüğün borcu ve görevidir.

SPOR

ÖRNEK BİR SPOR KURULUŞUMUZ BEYOĞLU YENİCARŞI SPOR KULÜBÜ

Milli terbiyeye dayalı Amatör ruh içinde İstanbul'un Beyoğlu semtinde ülke içinde sportif ve sosyal faaliyetlerde bulunmak için 1954 yılında kurulmuştur.

Zamanın büyüklerinden Şevket ERGUN, Dimitro KOMATAS, Arif SAYDAM, Sıragan KÖSEOĞLU ve Hüseyin TOPUZ tarafından kurulmuştur. 1977 yılında zamanın İdare Heyeti ile Berksin GÜVENÇ'in çalışmaları ile Federe olan Kulüp Futbol, Basketbol, Voleybol ve Masa Tenisi dallarında faaliyete geçerek bugüne kadar muhtelif şampiyonluk ve dereceler kazanarak Türk Futboluna saygıdeğer genç sporcular yetiştirmiştir.

Halihazırda yetiştirdiği sporculardan Metin, Soner (S. Süleymaniye), Beytullah, Mustafa (Sakaryaspor), Gürkan (Karagücü) gibi liglerde yer almaktadır.

Şu anda yeni kurulan Spor Okulunun başındaki hocalar Gökhan KALABA ile Okyay KAFTANCI idaresinde Minik (10 - 12) Yıldız 12 - 14) yaş - junyor (15 yaş) - 14 - 16 yaş gurubu - Genç takımında 150 sporcu eğitilmektedir.

Yaş ortalaması 19 olan A takımı Talat YÖRÜK tarafından çalıştırılmakta olup şu oyuncular yer almaktadır :

Kaleciler : Ahmet, Tuncer, Seyhan

Bekler : Cem, Ercan, Ertuğrul, M. Mutluğ Suat

Orta Saha : M. Portakal, Bayram, Murat, Haluk, Kenan, Cemal

Forvetler : Yılmaz, Ender, Ömer, Kutlu, Eray, Ergün, Metin, Kayhan, İsa, Ekrem, Atilla

Kulübümüz kapıları sporcu olmaya gönül vermiş olan gençlerimize, amatörce eğitilip yetiştirilmeleri için her türlü olanak kendilerine sağlanmaktadır. Arzu edenleri saflarımıza davet ediyoruz.

Kulübümüzün finansmanına, Syn, Bşk. NAZİF BAYER, 2. Bşk. Meftun EKİNCİ, Genel Kaptan Onnik SEMERCIYAN, Veznedar Murat ERSİN, ve Muhasip Üyeliğe Celal TOPOYAN, Genel Sekreterliğe Berksin GÜVENÇ'le, Kulübün Basın Sözcülüğüne de Cengiz ADAM getirilmişlerdir. Kulüp Müdürlüğüne Gürcan ÇER, Bölge Temsilciliğine, Ömer KETENOĞLU ve Fahri Başkanlığa, Dr. Uğur AKKARTAL'dan kurulu geniş kapsamlı bir İcra Kurulu içinde, amatör varlığını sessizce devam ettirmektedir... KULÜBÜMÜZÜN HER YIL BİLMUNTAZAM OLMAK KAYDI HAYAT ŞARTIYLA sportif faaliyetleri için, ON MİLYON T.L. sarf edilmektedir... Malzeme ve müteferrik masraflar, değerli Yönetim Kurulu Üyeleri tarafından karşılanmaktadır... Maddi varlığımızın tamamını, Türk Sporuna değerler kazandırabilmek amacıyla; hiç esirgmeden TÜRK GENÇLİĞİNE, Türk Sporuna yararlı olabilmek, arzu ve emelimiz, ideal ve sloganımızdır.

Saygılarımızla

YÖNETİM KURULU

H i k a y e

GERÇEK BİR YAŞAM HİKAYESİ

MONA LİSA'YI ÇALAN AŞIK

GERÇEK A..... mb mb mb mb
Yıllarca önce, bir Haziran akşamı fevkalâde güzel bir genç kız Paris' in bir kahvesine girmişti. Yüzü, kendisini hayranlıkla seyreden kahve sahibine hiç de yabancı gelmiyordu.

Adamcağız, bu kara gözleri ve esrarengiz gülüşü nerede gördüğünü hatırlamaya çalıştığı sırada, kahvede bir karışıklık oldu. Meçhul genç kız bıçaklanmıştı. Katil kaçmıştı; genç bir adam ise kızın yaralarını sarmakla meşguldü.

Kahve sahibinin, kızı tanıyıp tanımadığını sorması üzerine, genç adam kızı sırtladı, kapıya doğru yürürken de kahvecinin sualini cevaplandırdı : «Onu ilk defa görüyorum. Fakat ona bir ad taktım bile : «Mona Lisa» dedi.

Ne kızı, ne de esrarengiz kurta-rıcısını bir daha o civarda gören olmadı. Fakat bu garip olay asrımızın büyük hayret uyandıran ve bugün bile tamamiyle aydınlatılamayan bir hırsızlığa yol açtı.

Olay, Fransa krallarına saray vazifesi gören sonra da dünyanın en kıymetli san'at hazinelerinin toplandığı bir müze haline giren Louvre'da başlar. 22 Ağustos 1911 sabahı, nöbetçi çavuşu Poupardin, müzenin açılmasına birkaç dakika kala, galerileri son bir defa gözden geçiriyordu. Müze iki günden beri kapalıydı; fakat tarihî salonları, bir, iki dakika sonra turistlerle dolup taşacaktı. Poupardin, Apollon galerisine sapınca, dehşetten dona kaldı.

Telâş içinde düdüğüne sarıldı. Birkaç dakika sonra, salona üşüşen bir düzine kadar memur, korkunç bir hakikatle karşılaştı. Leonardo de Vinci'nin ölmez Mona Lisa'sı çalınmıştı!

Louvre'un kapılarını derhal kapattıran memurlar, vazifeli 130 gardiyanı iş başına çağırarak, çalınan san'at eserini aramağa koyuldular. Uzun araştırmalardan sonra, Mona Lisa'nın ağır çerçevesi ile camı, seyrek kullanılan bir merdivenin aşağısındaki tozlu bir rafın üzerinde bulundu; fakat san'at eserinin kendisi meydanda yoktu!

Haber, Paris'te eşi görülmemiş bir öfke uyandırdı. Paris'liler Eiffel kulesinin yıkılmasına, büyük opera binasının yanmasına, Notre Dame' in Seine sularının altında kalmasına rıza gösterebilirlerdi; oysa Mona Lisa onlar için bunlarda bile kıymetliydi.

Kahvelerde halk, aşkını elde edemediği güzel kadının resmini yapmak için dört yıl sarfeden Leonardo'dan bahsediyordu. Gazetelerde yazarlar Mona Lisa'nın esrarengiz gülümseyişini tasvir ediyorlar ve bu gülümseyişi taklit etmek için asırlardan beri boş yere uğraşan kadınları alaya alıyorlardı.

Polis de boş durmuyordu. Mona Lisa'yı arayan Fransa'nın en meşhul dedektifleri arasında canilerin hüviyetini tesbit etmek sistemini henüz ortaya atan Alphonse Bertillon da vardı.

Bertillon, ilk önce terkedilen çerçeve ile camı tetkik etti. Bunların tablo ile birlikte ağırlığı takriben 50 kiloydu. Bertillon, bu kadar ağır bir yükü, dört kancadan indirip dışarı taşımanın hiç olmazsa 5 dakika süreceğini isbat etti. Tablonun kendisinin bez üzerine değil, İtalyan ceviz ağacı tahtası üzerine yapılmış olması, katlanarak kaçırılmasını imkânsız hale getiriyordu. Bu yüzden Bertillon, hırsızlığın içerden biri tarafından yapıldığını işaret etti.

Müzenin memurları ; «Nasıl olur? Müze kapalıydı.» diye protesto ettiler.

Bertillon, hırsızın kaçtığı kapıyı bulmakta güçlük çekmedi. Gizli merdivenin altında, avluya çıkan bu kapının tokmağı kopmuştu.

Tablonun camının üzerinde dört parmak izi vardı. Bunlardan en beşirli, bir sol baş parmak izi idi. Bu parmak izinin bulunması, Louvre'da çalışan artistler, san'at hocaları, çerçevéciler, eski ve yeni gardiyanlara varıncaya kadar yüzlerce insanın parmak izlerinin alınmasına yol açtı.

Fakat suçlu gene de bulunamayınca, Bertillon'un 750.000 caninin parmak izlerini içeren dosyasına müracaat edildi. Fakat dosyalar sadece sağ baş parmak izlerini içerdiği için. Bertillon sistemi işe yaramadı.

Esrar zerre kadar aydınlatılamadan haftalar geçti. Günün birinde tablonun, Vincennes çöplüğünde, asitle tahrip edilmiş olduğu haber alındı. Daha sonra özel dedektifler tablonun Chicago'lu bir milyoner tarafından satın alındığını ileri sürdüler. Mona Lisa'nın, St. Petersburg, Buenos Aires ve Londra'da görüldüğünü iddia edenler oldu. Bu ipuçları bir netice vermeyince, ilgili makamlar falcılara bile başvurdular.

Bir müddet sonra tablo, Titanik faciası ve Balkanlardaki savaşın araya girmesiyle, unutuldu.

1913 Kasımında Floransa'da antikacılık yapan Alfredo Geri, bir bir meşhur tablo koleksiyonunun müzayedesini yapmağa hazırlanıyordu. Günün birinde, gözlerinin yuvalarından firmasına sebep olan bir mektup aldı :

Mona Lisa bendedir. Evet onu, Louvre'dan çalan benim. Ressamı İtalyan olduğu için, tablonun İtalya'ya dönmelerini istiyorum. Sizden para istemek aklımdan geçmezdi, ama ne yapayım ki, fakirim. Cevabımızı bekliyorum.

Vincenzo Leonard
14 Rue de l'Hospital St. Louis
Paris, Fransa

Geri, ilk önce mektubun bir şakacı tarafından gönderildiğini düşündü. Fakat ikinci mektupta tablo hakkında esaslı bilgi çıkınca, Uffizi galerisinin ileri gelenlerinden olan dostu Giovanni Poggi'ye açıldı. İki arkadaş, uzun müzakerelerden sonra, esrarengiz hırsız Floransa'ya gelmeğe ikna ettiler.

19 Aralık akşamı, fakir giyimli bir genç Geri'nin dükkânına girerek : «Ben Leonard'ım» dedi.

Ertesi sabah Geri ile Poggi, hırsızın otel odasındaydılar. Leonard eski püskü bir bavulun dibini kaldırarak kırmızı kadifeye sarılı bir paketi meydana çıkardı.

Gözleri dola dola : «İşte» dedi. «Uzun zaman beraberce mes'ut yaşadık. İki yıl müddetle, birinin onu çalacağı korkusuyla, odamdan dışarı çıkmadım. Düşünün bir kare! Bavulumda bir hazine gizli olduğu halde, ben açlıktan ölüyordum!»

Az sonra iki san'at mütehassısı heyecanla eşsiz Mona Lisa'ya bakıyorlardı. Poggi'nin beraberinde getirmiş olduğu, orijinalin her parçasının büyütülmüş fotoğrafları sayesinde, her çatlağı, her hattı ve fırça darbesini mukayese ettiler.

Mona Lisa hikâyesinin sonu da başlangıcı kadar tuhaf ve dramattır. Vicdanındaki yükten kurtulan zavallı hırsız, ne Poggi tabloyu gö-

türdüğü ne de tevkif edildiği zaman, hiçbir itirafta bulunmadı. Yalnız adının Vincenzo Prerugia olduğunu ve eskiden, Louvre'a kontratla bağlı Gobier çerçeve şirketinde çalıştığını itiraf etti.

Perugia Paris'e gönderildiği sırada, İtalyan hükümeti tabloyu müsadere etti. Mona Lisa'nın adı gene halkın dilinden düşmez olmuştu. Merasimle, Pffizi galerisine götürüldüğü gün, Floransa sokaklarında binlerce insan onu selâmladı.

Paris'teki müzeler müdürü Marcel, İtalya'nın tabloyu muhafaza etmeğe niyetlendiğinden şüpheleniyordu. Bu şüphe açığa vurulunca, İtalyanın Dışişleri Bakanı, Fransız elçisine Mona Lisa'nın iade edileceğine dair teminatta bulundu.

Bu karar Floransa'da duyulunca, halk isyan edecek raddeye geldi. Telâşa düşen hükümet, Uffizi galerisinin etrafına silâhlı nöbetçiler yerleştirdi. Fakat galeyana gelen Floransa'lıların Mona Lisa'ya son bir defa bakmalarının önüne geçilemedi. saat içinde 30.000 insan, müzeye doldu.

Bu kargaşalık Mona Lisa'nın Fransa'ya iadesi muamelesini hızlandırdı. Eşsiz tablo, 21 Aralık'ta Fransa'ya teslim edildi.

Bir kere işin içinde bir kadın vardı. Nicausse, Perugia'nın odasında

kurdele ile sarılı 93 aşk mektubu ile fotoğraflar buldu. Perugia, adı Matilde olan kıza, kahvede bıçaklandığı gece ilk defa rastlamıştı. Kız yalnız genç ve güzel değil, Perugia'nın gözlerinde, en sevdiği tablo olan Mona Lisa'nın canlı bir kop-yesiydi.

Onu bu adla çağırıyordu; kız da bazı mektuplarına bu imzayı atmıştı. Hakikaten Mona Lisa ile arasındaki benzerlik hayret vericiydi. Fakat kız aniden ölüp Perugia'nın eline bir mezar makbuzundan başka bir şey bırakmayınca, bu büyük aşk da faciayla sonuçlanmış oldu.

Perugia, her gün Louvre'a gide-erek Mona Lisa'nın önünde saatlerce ağlayarak içini dökmeği âdet edindi. Sırf tablonun yanında olmak için, bir düzine Louvre'de iş alıyordu. Zamanla müthiş bir plân tasarladı ve günün birinde tabloyu indirerek gömleğine sardı ve onu karanlık merdivenlerden aşağı indirdi.

Parisli'ler, Perugia'nın aşk ve ıstırapla dolu hayatının etkisi altında kaldılar. Fakat bu genç hırsızın, 1 sene 15 gün, hapse mahkûm edilmesine mâni olamadılar. Bu müddet dolduktan sonra, hapisten çıkan Perugia'yı bir daha gören olmadı.

MEHMET KOZAN

KUYUMCULUK ve OPTİK

MÜESSESELERİ

BÜYÜK TÜRK HALKININ CUMHURİYET

BAYRAMINI KUTLAR.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN 61. YILI

MÜNASEBETİYLE

HALKIMIZA AÇIK MEKTUP!...

(Aziz ve Yüce Milletimiz!)

29 Ekim 1984 Pazartesi günü, bu gün, T.C.'nin Kuruluşunun 61. Yıl-dönümüdür : Millet Devlet oluşumu kavramıyla, derin bir coşku, üstün bir sevinç içinde, topyekûn bir millet olarak bayramımızı kutluyoruz... YAŞASIN TÜRKİYE CUMHURİYETİ, VAR OLSUN AZİZ VE YÜCE MİLLETİMİZ, KAHRAMAN BÜYÜK ORDULARIMIZ... Hüda onları, karada, denizde, havada daima muzaffer eylesin... Allah onların gölgesini bile başımızdan eksik etmesin... Bu en büyük Millî Bayramımızı kutlar-ken, en başta, G. M. Kemal Atatürk dahil olmak üzere, bu topraklar için kanlarını akıtmış, canını vermiş aziz ve mübarek kahraman şehit-lerimizi, rahmetle anıp, manevi hu-zurlarında saygıyla eğiliyoruz... Bu Vatanın namus ve şerefine kurtar-ırlara ve aziz şehitlerimize çok şeyler borçluyuz... Efendiler, bu Cumhuriyet kanımız - canımız, mil-yonlarca şehitlerimizin hayatı pa-hasına kurtulmuştur... Bu yeni ve genç Türk Devletini kolay kurma-dık, kolay bulmadık... Kolay bir lok-ma olarak kimseye kaptırmıyaca-ğız... T. C.'nin geçirdiği badireler, atlattığı felaketler hiç de küçük de-ğildir... Osmanlı İmparatorluğu ta-rihe karışıp tarihe mal olurken; onun yerine, Türkiye Cumhuriyeti kurulmuştur... Esasen, demokrasi-ye dayalı olarak dünyadaki en ideal rejim olan Cumhuriyet, T.C. Aziz ve yüce Atamızın, Büyük Atatürk'ün ölümsüz eseridir... Biz bu ara-da, birdenbire bir Osmanlı toplumu olarak, Cumhuriyet idaresine geçi-şimiz. BATI VE BATILILAŞMAMIZ, Garba yönelişimiz nedeniyle, bu-gün Türkiyemiz, iki medeniyetin ya-nı DOĞU VE BATI MEDENİYETLE-RİNİN, kültür tesiri etkisi altında bulunmaktayız.. Ve bunun kültür sentezini henüz yapamıyoruz! Şar-kın muasır medeniyetinden, Batının

fanatik kültürüyle, hars olarak bün-yemizin yoğrulması nedeniyle etki-leri büyük bir etken olmuştur diye nitelendiriyoruz... Bu hal : Milli bün-yede kapanması mümkün olmayan büyük rehaleler, yaralar açmıştır... Büyük Kurtarıcımız, G. M. Kemal, Batılılaşma ve Batı metodunu tat-bik etmek isterken, ne düşünmüş-lerdir... Bunu sırası gelmişken, umuma açıklamakta fayda görüyo-ruz. ATATÜRK BATIDAN GELEN ADAMDIR... Yani, devrimci, realist ve idealist bir Batı ve Doğu mede-niyetlerini iyi incelemiş yegâne şah-siyetti : Aziz ve Yüce Ata Batının suni taraflarını değil, onların fende-ki terakkihatlarını benimsemiştir...

Cumhuriyetin ilânını müteakiben, DEVRİMLER BİR BİR GELİYOR-DU... Kadının yüzünün açılması, (peçenin kaldırılması), fesin yerini şapkanın alması, pantolon ve ce-ketgiyemiz kılıkta, kıyafette, mede-ni devrim... MEDENİ KANUNUN KABUL EDİLMESİYLE BERABER, Medeni nikâh, tek kadın ile evlen-mek. Kadını şart olsun boşsun ha-tun demek kalkıyordu... Kadın mede-ni vafına haiz toplumdaki içti-maî yerini alıyor, yalnız bir ana de-ğil, meslek sahibi ve seçme, seçil-me hakkına sahip bir hanımefendi oluyordu... Atatürk çarşafı neden kaldırmıştı?... Kadın karanlık bir dünyadan aydınlığa kavuşuyordu... Böylece ona, kişilik ve şahsiyet ka-zandırılıyordu!!

Başımızdan fesi çıkardık, şapka giydik ise, namusumuz mu kaçtı? Kadınlarımızın yüzü açıldı ise, yine öyle birşey mi oldu?.. Bizi tenvir ediniz? Atatürk kadınların yüzünü açıtsa, mahrem yerlerinizi de açı-nız mı demiştir?... Bunun esprisini söylemiş bulunuyoruz... Kimse da-rılmasın... Koyu bir taassuptan ay-dın bir dünyaya Türk kadınlarının

kavuşturulması büyük bir mahzeri-yettir...

Kadınların medeni haklarının ve-rilmesi de kanaatimizce Atatürk'ün büyüklüğünü burada göstermekte-dir... Osmanlı toplumunda kadın, bir köle idi... Ve müteakiben HARF DEVRİMİ : Yazı, okuma - yazmanın kolaylaştırılmasıdır... Eskiden in-sanlar imza yerine parmak veya mühür basıyorlardı... Bu hal Cum-huriyet döneminde de görülmüştür.. Bu nedenle Cumhuriyet hepimiz için bir büyük nimet, fazilettir...

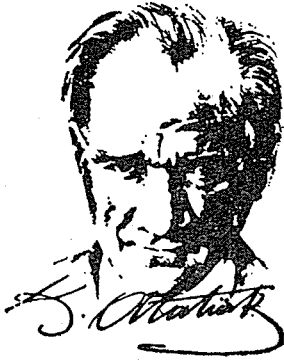
Cumhuriyet bir irfan kaynağı olup, Türk ufkunda yeni doğan bir güneş gibidir... Düşmandan kurtarılmış bu Vatan topraklarında, binlerce kefensiz şehit yatmaktadır! MİLLÎ İSTİKLÂL ŞAİRİMİZ MEHMET AKİF'İN DE BELİRTTİĞİ ÜZERE, bastı-ğın yeri toprak deyip geçme tanı, çünkü altında binlerce kefensiz ya-tanı... Biz bu kutsal Vatan toprak-larında, tam hürriyete sahip, her türlü nimetten yararlanıyorsak, bu yaşantımızı, canlarını bu topraklar için seve seve, verip şehit olmuş ecdadımıza ve Kurtarıcımız Büyük Ata'ya borçluyuz... Cumhuriyet fik-ri Atatürk'te doğuştan varolmuş-tu... Liderlik kendisine doğuştan verilmişti... O bir Milletin en karan-lık günler içinde, kutsal mabetleri-miz ve kutsal Vatan toprakları düş-man çizmesi altında inim - inim in-lerken, yürekler kan ağlarken, düş-manlarımız Türk'ler artık maaf ol-dular, bittiler tarihe karıştılar(!) Hürriyetlerini artık kazanamazlar denilen bir devre ve dönemde or-taya atılmış, İstanbul'daki düşman donanmalarına bakarak «Geldikleri gibi giderler... demişti... Kahra-manlar kahramanı M. Kemal, şö-yle sesleniyordu... YA İSTİKLÂL YA ÖLÜM... İstiklâli olmayan bir millet namaz kılamaz...

İşte Atatürk böyle sesleniyor :

Orduları dağıtılmış, silahları düş-mana teslim edilmiş, yurdu parsel-lenerek düşmana teslim edilmiş bir halde, KUVVAYYİ - MİLLİYEYİ, ku-rup; örgütleyerek, Kurtuluş Savaşı-mızı başlatmıştır...

En Büyük Milliyetçi Atatürk

Yazan Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU

Hudutsuz bir gurur; hudutsuz bir izzetinefis... İşte, milliyet duygusu onda böyle tecelli etmişti. Dünyanın en rint, en kalender ve en müsamahalı bir insanı olan Mustafa Kemal, bir yabancının, hassaten bir Avrupalı yabancının bulunduğu yerde, dünyanın en kaygılı, en tedirgin ve alıngan adamlarından biri haline girerdi. Onunla ilk tanışmak şerefine nail olduğum gün, bana anlattığı şu hikâye hiç hatırımdan çıkmaz. Demişti ki :

«Benim ilk Avrupa seyahatim baştanbaşa bir kepazeliktir. Bu, Meşrutiyet ilânından hemen sonra idi. Binbaşı Selâhaddin Bey isminde bir arkadaşla, Paris'e gitmeye karar vermiştik. İlk işimiz, -o zamana kadar hiç sivil giyinmediğimiz için- bir hazır esvap mağazasına koşmak oldu. Gerçi, böyle bir yolculuk için lâzım olan şeylerin neden ibaret olduğu hakkında hiçbir fikrimiz yoktu ama, neyse, gene kendi mevkîimize göre bir iki kat evsap aldık. Benimki geniş kırmızı satrançlı bir nefti kostümdü. Arkadaşımınki -zannederim- gene buna yakın bir şeydi; ben, ne olur ne olmaz diye bavulumun içinde bir şapka koydurdum. Binbaşı Selâhaddin Bey : «İstemez; ben fesle gideceğim. Fesin itibarı şimdi yükseldi. Görmüyor musun? Meşrutiyet ilânından beri bütün Avrupa matbuatı bizi öve öve bitiremiyor» diyordu. Ben, gene ihtiyatı elden bırakmadım. Hududu geçer geçmez, şapkamı başıma geçirdim. O zamana göre ilk Avrupa

istasyonu Belgrad... Bizim arkadaş tren durur durmaz, hemen fesli başını pencereden dışarıya uzattı. Gülümseyerek dolaşan insanlara baktı! Bu dolaşan insanlar arkadaşımın yüzüne Binbaşı Salahaddin Beyin suratına şu hakareti savurdu : «Tuh, Turkos!» Bereket versin ki, tren hareket etmişti. «Gördün mü, birader!» dedim. O, gene kanaatinde musur, fesini terketmek istemiyordu. Paris'e vâsıl olunca, manzaramız artık umumî bir istiğrap ve istihza mevzuu muz otelde Salahaddin Bey bir ikinci garabet daha yapmasın mı) Ucuza gelir diye mutlaka iki yataklı bir oda istiyordu. Otelin adamları artık kendilerini tutamayıp bize garip garip bakmaya başladılar. Bu esnada, o zaman Paris Sefaretinde ateşemiliter olan Ali Fethi Bey imdadımıza yetişti. Bizi görür görmez. «Bu ne hal, bu ne kıyafet!» dedi.

Mustafa Kemal Paşa, bu on iki, on üç yıllık eski hatırayı anlatırken hâlâ acı acı gülüyordu. Sanırım ki, büyük inkılapçı, *subconscience*'inde tasarladığı geniş inkılap ilânının içine bir de kıyafet reformu koymayı o günden beri tasarlamış olacaktır. Fikir ve ruh itibarıyla kendini müsavi telakki ettiği insanlar arasındağ şekler *exotique* bir mahlûk gibi dolaşmak onun ağırlığına gidiyordu. Türk camiasını, Garbın medeni camialarından ayrı tutmadığı ve belki Türk'ü bu medeniyetin öncülerinden biri farzettığı için onun harici manzarasını da buna göre değiştirmek iştiağını duyuyordu. Gerçi denilebilir ki, «papazı papaz yapan cübbe değildir. «Lâkin, hasseten effkârı umumiyenin ve halk göreneklerinin zâhiri görünüşlerden ne derece müteessir olduğunu ve hükümlerini nasıl buna göre verdiğini bilirdi. Avrupa müzelerinde ve tarih kitaplarında teşhir edilen «Grand Turc» ve Yeniçeri tasvirleri, birçok safde-runlara, ancak mehip kavukları, kalın kuşakları ve buna tıklılı duran kıvrık yatağanlarıyla haşmet vermektedir.

Muhterem Efendiler : — Millî Kurtuluş Savaşımızın ne şartlar altında kazandığımız, yakın ve millî tarihimiz elimizdedir... YEDİ DÜVELİ BİRDEN YENİP MAĞLUP ettik... Hepsinin sırtını «bir - bir» yere vurduk... Atatürk, ben onlarla cepheye tanıştım diyor... Biz burada bu konumuzu kapatırken, yarının büyük Türkiye'si Millî Kalkınma hamlelerimizi tamamlamak için, her çarede olduğu gibi, TÜRK ÇA-

LİŞ GÜVEN (!) ÖĞÜN, sözünden ilhamla Ata'mızdan ilhamla çok çalışacağız... Her türlü aşırı ceryanlardan, bizleri bölücü ve parçalayıcı hareketlerden mutlaka uzak kalacağız!!! Biribirimizi parti - politika yüzünden kırıp darıltıp küstürüp incitmeyeceğiz... Bütün bir Millet «şuuruyla» bütün engelleri ve bütün maniaları, millî birlik ve beraberlik içinde kentleşerek yeneceğiz... Bizleri kalkınarak, iktisaden

güçlenerek ilmin zirvesine çıkmış uygar milletler seviyesine ulaşmak için, fizik üstü, insan üstü; bir çalışmayla onlara ulaşacağız... Türkiye Cumhuriyeti'nin 61. Yılı, milletimiz, kahraman Ordularımız, büyük ve asil Türk Gençliğimiz... Yaşasın - yaşayacaktır. Atamız! İzinde - yolundayız... Milletimize saygılar sunuyoruz... Büyük Ordularımızı selâmlıyor kucaklıyoruz...

T. ATATÜRK DERGİSİ

**T. C.'NİN KURUCUSU,
CUMHURİYETİMİZİN
KURULUŞUNUN 61. YILDÖNÜMÜNDE
ATATÜRK NASIL BİR KİŞİ İDİ?...**

... Sivil giyimli, orta boylu, zayıf ve sarışın bir zattır. Gazetelerde gördüğümüz resimler hiç birine benzemiyor. Hepsinden daha sevimli, daha canlı, daha müstesna bir simadır. Yüzü renk ve hudut itibariye bir tunç parçası üzerine oyulmuş bir eski madalyonu andırır. Elmacık kemikleri çıkık, ağız kemikleri kuvvetli ve alnı serttir. Kısık ve sıcak bir sesle konuşuyor, mavi gözleri muammalı nazarlarla bakıyor, vücudunun kimıldanışları genç bir parsın kimıldanışları gibi sevimli, munis bir tarzda haşın ve çeviktir.

Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU

...Gözbebekleri en garip ve esrarengiz madenlerden yapılmış bir çift gözün, mavi, sarı, yeşil ışıklarla aydınlatıldığı asabi bir yüz. Yüzde, alında, ellerde bir sıhhat ve bahar rengi... Muntazam taranmış, noksansız, sarı genç saçlar.

Ahmet HAŞİM

...Vücutça kuvvetli yapılı ve orta boyludur. Gözleri mavidir ve bunlarda çelikten bir ışık parıldar. Duyguları konuşurken değil, susarken kendini gösterir. Ateşli ve gayretli bir mizacı vardır ve sadık bir dosttur.

Herbert SIDEBOTHAM

...Mustafa Kemal Paşa'nın siması Rambrandtvari bir tablo mevzuunu andırıyordu. Işıklarla gölgelerin dalgaları arasında sebat, tevekkül, vekâr, mülayemet, huşunet, sâffet zekâ. Bütün bu zıt şeylerin toplandığı sarışın ve sevimli bir yüz.

Ruşen Eşref ÜNAYDIN

...Kadınların çoğu sanırım Paşa'nın yüzünün yarık rengini beğenirlerdi, ama O'nun delici, sert ba-

kışı, insana, söylenecek şeyi hemen ve sessizce söyleyip gitmenin en iyi davranış olacağını hatırlıyor gibiydi. Ciddi ve hayat dolu olmasına karşılık tatlı bir sesi var. Fransızca'yı çok iyi kullanıyor. Türkçe'de bir söz ustasıdır.

...Hafızası, hayühûy içinde geçen karmakarışık ve kalabalık bir gecenin en küçük vakalarını ve konuşmalarını ertesi akşam teferruatı ile anlatabilecek kadar kuvvetliydi.

Falih Rifkî ATAY

...Kendisini bir defa bile traşsız, rahatsız olduğu vakit velev pijaması da olsa, üstüne başına titizce itinasız görmedim. Hafife alınmak, aşağıda ve alta görünmek, kolayca tenkit edilecek kusurları ve eksikleri bulunmak, hele gülünç olmak pek korktuğu şeylerdi..

Falih Rifkî ATAY

...Mustafa Kemal, ince, zarif ve güzel bir erkekti.

Falih Rifkî ATAY

...Mustafa Kemal'in gergin derili, uzun parmaklı beyaz eli Türk'ün bütün hususiyetleriyle birlikte aynı zamanda hâkim bir vafsa da sahipti.

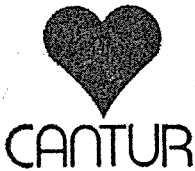
Halide Edip ADIVAR

...Mustafa Kemal Paşa sıcaktan başındaki as-tragan kalpağı çıkardı. Karşısında büsbütün bir adam gördüğümü sandım. Sarı, ince saçları, kalpak altında görmediğim geniş ve gelişmiş alnını açık bırakıyordu.

Maurice PERNOT

...Yemeklerden omlet, patlıcan, karnıyarık ve bildiğimiz kuru fasulye sevdiklerindendi. Patlıcan karnıyarıklı pilavı birbirine karıştırıp yemeyi pek sevdi.

Kılıç ALİ

SEYAHAT ACENTASI
INTERNATIONAL
— TRAVEL AGENCY
— TOUR OPERATOR
— WHOLE SALER

CANTUR turizm işletmeciliği sanayi ve ticaret ltd.şti

Nişantaşı, Valikonağı Cad. No. 73 Kat 5 İstanbul - Turkey
Tel. : 148 51 27 - 148 74 04 Telex : 26067 ITSİ - TR